

TRECEREA PRUTULUI: Iunie 1941

— Ion HALMAGHI —

Se împlinesc 50 de ani dela trecerea Prutului pentru recucerirea Basarabiei, care fusese răpită de Sovietele roșii. Acest prilej ne îngăduie să facem câteva comentarii.

Trecerea Prutului în condițiile de atunci a fost un imperativ național. Basarabia este pământ românesc și nu putea fi lăsat sub dominația Sovieticilor: nici unul dintre aliații firești ai României nu a oferit nici un ajutor pentru salvarea Basarabiei; toți aliații au părăsit interesele românești, pentru alte combinații politice. Chiar acei care s'au bucurat de promisiunile Puterilor Aliate au fost părăsiți și lăsați în prada Moscovei (Polonia și Cehoslovacia). Ocazia era unică, pentru realipirea Basarabiei. Războiul anti-sovietic era și ideologic și, România, țara de margine, apărătoare a Europei, nu își putea permite să renunțe la postul de sanctinelă, pe care-l păstra din vremuri

indepartate. În structura ideologică a acestui război intra și apărarea Europei, și apărarea de bolșevism și apărarea de pericolul permanent al expansiunii slave.

Toate generațiile de până la 1918 au înțeles pericolul pe care le flutura expansiunea rusească, cu caracter panslavist. După 1918, noua generație de după război a sesizat pericolul comunismului rusesc, care amenința grav existența spirituală a națiunii române. Toate generațiile care s'au succedat după Primul Război Mondial au fost sensibile la amenințările bolșevismului sovietic și au reacționat pe această linie, combatând cu toată energia ideologia marxistă, curentele stângiste și politica de multe ori oficială, a unei apropieri de prietenie cu Rusia Sovietică, politică susținută și promovată în special de Nicolae Titulescu și emulul său Săvel Rădulescu (care a fost factorul determinant al loviturii dela 23 August, din

culise, căci nu avea asentimentul personalităților politice din marile partide ale țării).

Tensiunea politică internă a fost ridicată, prin ciocnirea dintre poziția tineretului anti-comunist și poziția prosovietică, uneori camuflată în cele mai variate forme de manifestare. Dar țara a fost avizată și în deplină cunoaștere a problemelor esențiale. Așa se explică expansiunea sentimentelor naționale, în clipa trecerii Prutului pentru reintegrarea Basarabiei în unitatea națională, pentru combaterea comunismului, și pentru apărarea Europei. Faptele strălucite de arme, în bătăliile din Rusia Sovietică sunt o demonstrație a acestor sentimente. Tărâmul român a fost conștient de misiune și prezența lui pe pământul basarabean și transnistrian unde a găsit o populație cu caracter puternic românesc și, a intuit,

Continuare în pag. 4

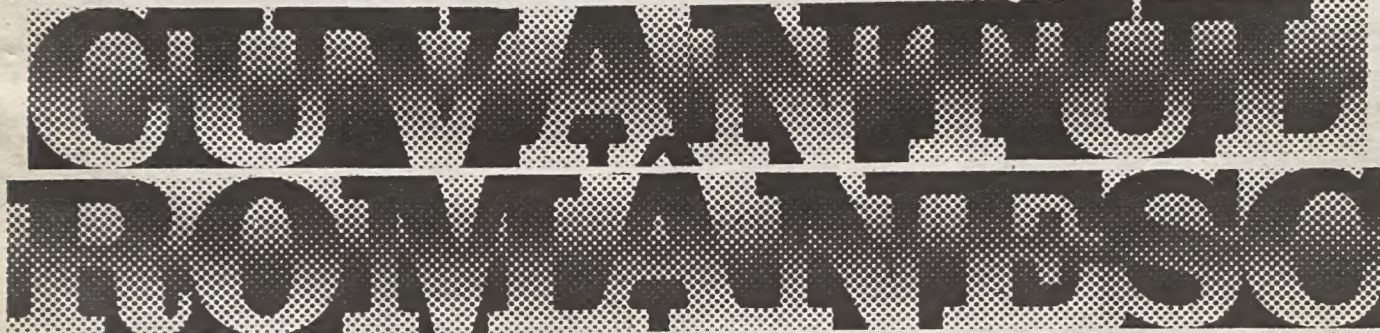
CITITI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii
colaboratori din România

Prof. Valeriu NEȘTIAN	pagina 5
Adrian GRIGOROPOL	pagina 9
Dan Emilian ROȘCA	pagina 9
Ion T. VESCAN	pagina 10
Dana ALEXANDRESCU	pagina 10
Marcel TURCU	pagina 17
Ion CREȚU	pagina 19
Mihai FREĂMĂT	pagina 20
Ionela PRODAN	pagina 21
Fabian STICLARU	pagina 24
Prof. Radu ȘERBAN	pagina 24

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonament anual
255.500MDL

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 17 Nr. 182 - Iunie 1991 -

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZEELANDĂ

LEGEA FONDULUI FUNCİAR

Eugen BĂRSAN

I se mai poate spune și Legea Agrară ori Legea Pământului. Dar indiferent de cum i-ai spune, ea a venit pentru țărâșime ca o nouă revoluție agrară. Pentru țărâșimea care își cere dreptul la pământul de care a fost deposedată de comunism.

Euforia creată de promulgarea acestei legi (la 20 Februarie 1991) a fost, în fapt, atât de mare încât primăriile, cărțile funciare și notariatele au fost pur și simplu asaltate. Fiindcă toată lumea, îndreptățită, vrea pământ.

Este, însă, bine de știut că acest asalt nu are numai o sursă euforică ci și una de o grabă impusă de lege. Căci pentru depunerea cererilor de reîmproprietărire (numite de lege de reconstituire) legea n'a acordat decât un termen de 15 zile care, mai apoi, a fost prelungit cu încă doar 15 zile. Un termen extrem de scurt când te gândești că, în el, trebuie să cauți și să aduci actele probatorii că ai fost proprietarul pământului pe care-l reclami, ori că ești moștenitor legitim al unui deposedat de pământ. Cine nu este în stare să facă față cerințelor legii în termenul dat, pierde dreptul la restituire.

Că Legea Fondului Funciar a venit cu prevederi condiționale care nu iau în seamă realitățile nu-i deloc de mirare când vedem că țărâșii au fost excluși dela întocmirea ei. Nici unul n'a fost întrebat și nici unul n'a votat pentru ea, pentru că în Parlament nu-i nici un țărân deputat. De aceea se poate interpreta - fără greș - că, fundamental, ea a fost potrivită ideilor specialiștilor Frontului Salvării Naționale ale căror rădăcini nu sunt în țărâșime ci în comunism. Specialiștii care n'au fost niciodată într'un sat și astfel, n'au habar de problemele țărănilor.

Dacă cineva și-a închipuit că se va veni cu o lege agrară care să ia pământul agricol din structura comunistă a Statului și să-l redea în întregime proprietății private, de unde a fost luat, s'a înșelat grav. Căci Legea Fondului Funciar e cam parșivă. În ea nu este deloc vorba de o restituire totală, ci numai

Continuare în pag. 3

O REVOLUȚIE CREȘȚINĂ

— Mircea ELIADE —

"Anul 1927 a însemnat începutul luptei între "generații". Nu lupta între bătrâni și tineri - cum s'a crezut și s'a spus multă vreme - ci războiul între două lumi: pe de o parte lumea veche, care credea în pântec (primatul economicului și al politicianismului), iar pe de altă parte lumea nouă, care îndrăznește să creadă în Duh (primatul spiritualului). Mișcarea tinerească din 1927 s'a născut cu conștiința acestei misiuni istorice: de a schimba sufletul României, subordonând toate valorile unei singure valori, supreme: Spiritul. Subordonare care înseamnă, mai ales în faza eroică - sacrificiul, renunțarea la sine, acese. Sensul istoric al acestei mișcări tinerești nu este deloc greu de descifrat. Avându-și izvoarele vii în creștinism - și creștinismul înseamnă "răsturnarea tuturor valorilor" - ea încearcă crearea unui om nou. Căci omul timpurilor moderne a rămas integrat în vechea economie luciferică: a egoismului, a instinctelor, a valorilor celei mai abjecte biologii. De câte ori a apărut în istorie un om nou, el s'a

înfăptuit printr'un primat al valorilor spirituale. Lupta între lumină și întuneric, între bine și rău, nu va fi curmată decât la sfârșitul veacurilor. Dar orice nouă victorie a spiritului, a luminii, nu s'a împlinit decât printr'o renunțare desăvârșită la instinctele de conservare individuală. Omul nou înseamnă, înainte de toate, depășirea firească a acestor instincte.

Depășire de care istoria ține întotdeauna seama. Este de altfel semnificativ că nici în istorie, nici în eternitate, nimic nu se dobândește decât printr'un act de renunțare. Istoria unui neam nu e posibilă fără renunțarea la viață a unui număr imens de oameni. Dar, de asemenea, mântuirea nu poate fi nădăjduită decât după ce omul renunță la sine, la limitele individualității sale.

Asemenea "cauze", asemenea "idealuri", nu se mai întâlniseră de mult în istoria României moderne. De aici mirarea indignată a oamenilor lumii vechi. Căci tineretul, care se arăta totuși dornic de lupte și de sacrificii nu voia și nu făcea politică.

Lupta era dusă pe cu totul alte niveluri - inaccesibile, firește, politicienilor. De aceea mi s'a părut lipsită de sens formula "despoliticianizarea tineretului" - când nici unul dintre tinerii creștini în mistică nouă, nu era preocupat de nici un fel de idee sau scop politic. De altfel, era revoluțiilor politice fiind încheiată în 1918 - istoria care începe acum nu va cunoaște, pentru o bună bucată de timp, decât revoluții spirituale.

Si nici una din revoluțiile care s'au făcut sau sunt în drum de a se face, nu s'a desfășurat atât de total sub semnul spiritualului, ca cea a tineretului românesc. Nici una, mai ales, n'a încercat o atât de desăvârșită "reactualizare" a creștinismului răsăritean. De multe sute de ani, se părea că creștinismul răsăritean nu mai poate crea forme istorice. Lumea modernă, dela Renștere încoace, trecuse pe lângă acest creștinism răsăritean, ignorându-l sau disprețuindu-l. Tot ce mai părea "viabil" din mesajul Mântuitorului, era căutat și găsit în formele occidentale și nordice ale creștinismului. Și întâi, deodată, la zece ani după

sincoapa ortodoxiei rusești (destul de aproximative, de altfel) - apare o nouă formă de viață istorică, revoluționară, alimentată de ortodoxie! De abia acum începe a fi înțeles sensul acestei revoluții creștine, care încearcă să creeze o Românie nouă creștină întâi un om nou, un creștin perfect - și care înlocuiește vechea "viață politică", printr'o "viață civilă", adică restaurează raporturi de omenie și de creștinătate în sânul aceleiași comunități de sânge. De abia acum începe să se vorbească despre o "misiune a României". Căci o misiune istorică nu poate fi justificată decât printr'un "imperialism spiritual, printr'o nouă valorificare a vieții omenești, la care participă un neam întreg. Si această valorificare a vieții umane o încearcă și o realizează tineretul românesc de astăzi, printr'o trăire cât mai aproape de idealurile creștinătății răsăritene. Dacă ea va izbuti până la capăt - dacă va cuprinde, adică, întreaga comunitate românească - va fi cea mai mare revoluție a veacului.

"BUNA VESTIRE"
27 Iunie 1937

EDITORIAL

STAREA DE AZI A LUMII

Nu există pace în lume. În orice colț al lumii de astăzi au loc conflicte care pot degenera în ciocniri armate sau aceste ciocniri armate sunt deja în desfășurare. De la cel de al 2-lea Război Mondial și până azi, nu s'a putut instaura pacea. Am trăit epoca "războiului rece", a confruntării cu imperialismul sovietic. În alte regiuni ale mapamondului mai există rămășițe ale acestui "război rece" și, între timp au apărut conflicte locale, care sunt periculoase, din toate punctele de vedere, căci pot da naștere la conflicte mai largi și mai dure. În realitate, războiul din Golful Persic, a fost un exemplu de această natură. Acest război a fost determinat și de implicațiile "războiului rece" și de ostilitățile permanente dintre țările componente ale regiunii. ONU nu este în stare să rezolve disensiunile locale, regionale, și desigur nici pe cele internaționale.

Lumea de astăzi nu are oameni de mare suprafață politică. Ideologii politice care să direcționeze popoarele nu apar din haosul pe care l-a trăit epoca postbelică. Morala creștină, care putea direcționa orientarea politică a popoarelor, prin caracterul ei pasnic și universal, este desconsiderată de factorii politici de conducere. Emoțiile și pasiunile politice se stăpânesc cu mare greutate sau deloc. Competițiile economice sunt din ce în ce mai înverșunate și, ele, nu au avut niciodată leacul unor împăcări între popoare. Totdeauna economicul a contribuit la dezvoltarea discordanțelor și la ostilităților.

De unde ne pot veni razele păcii în lume? La ora aceasta este greu de întrevăzut vreo sursă de lumină pacificatoare.

După prăbușirea imperiului bolșevic, cu alcătuirea lui rigidă, în ideologie și tendințe de dominație mondială, după îndepărtarea "învațăturii științifice a marxismului", în special Occidentului îi revine, în mod obligatoriu, grija de a participa la alcătuirea unei lumi pasnice și bazată pe principiile moralei creștine, căci, altfel, nu se va ajunge la pacea nicodată.

Din mijlocul Occidentului se așteaptă apariția unor personalități politice care să revizuiască principiile politice, economice și morale de organizare statală și internațională, să creeze organisme internaționale, prin care să se facă asocieri de țări și regiuni dornice de pace. Refacerea lumii, pe dimensiunile păcii, nu se poate organiza decât cu oameni formați în lumina principiilor morale, de esență creștină, căci aceasta este caracteristica Occidentului, a culturii și civilizației occidentale... Fără apariția la suprafață a unor astfel de oameni politici, care să-și asume răspunderea orientării generale, pe baza unor principii ideologice, care să satisfacă nevoile adânci de pace și liniște, lumea va continua să trăiască în permanentă discordie și ostilitate, în anarhie și dezorientare.

În fața tulburărilor de acum, atât în Europa cât și în celelalte continente, nu ne putem aștepta la o revenire la normalitate. Până atunci fiecare țară în parte sau regiunile mai legate între ele, vor trebui să se descurce după nevoile lor și după propria lor orientare.

Acum, fosta Uniune Sovietică este ea însăși angajată în prefaceri care vor schimba profund profilul viitorului stat sau forma de organizare statală ce va ieși din frământările de azi. Nimeni nu mai poate aștepta dela Moscova directive, îndrumări sau soluții ideologice de orientare.

Pe de altă parte, Statele Unite abia au ieșit din vâltorea "războiului rece" și dîneforturile războiului din Golful Persic. America are ea însăși nevoie să-și pună casa în ordine și să-și organizeze planuri de viitor și în afacerile interne ca și în acelea ale relațiilor cu țările străine. Și profilul Americii va fi schimbat, fiind seama de factorii noi care au apărut pe eșcherul politic al lumii. America are în față obiective multiple și dificile, pe care este obligată să le clarifice și să le pună în ordine.

România nu poate scăpa presiunilor care domnesc azi în viața internațională și pentru a ieși din impas va avea nevoie de o bună gospodărire și de reorientare completă atât a politicii interne cât și a celei externe. România trebuie să se reîntoarcă la "Occident", la formele de civilizație occidentală și să-și refacă legăturile cele mai viabile cu lumea occidentală. Altfel, va bate pasul pe loc și va împiedica cursul normal al vieții sale istorice. În România sunt necesare reforme radicale pentru a ieși din năpasta pe care a adus-o marxismul.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE RECUNOȘTINȚĂ: Tinem să facem cunoscut că REDACȚIA ACESTUI ZIAR-NU ÎMPĂRTĂȘEȘTE totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Stimați cititori,

Ideea noastră de a trimite gratuit, la cerere, ziarul unor cititori din țară a fost atât de bine primită încât, în momentul de față, ne găsim în situația delicată de a nu mai putea onora -dat fiind sponsorarea modestă a acestei inițiative- toate solicitările. Numai în ultima lună la redacție au sosit peste 230 de scrisori cu cereri de abonament gratuit!

Cititorii noștri tradiționali, despre care putem afirma cu recunoștință și speranță, că susțin financiar, de 15 ani, apariția regulată a "Cuvântului Românesc" își pot ajuta prietenii necunoscuți din România și Basarabia plătind pentru ei un abonament nominal -selectând din lista numelor, pe care o publicăm în continuare, persoana și localitatea preferată.

Va fi o plăcere pentru noi să înserăm în numerele viitoare numele celor astfel înfrățiți și să asigurăm schimbul de adrese. O corespondență pe care o întrevădem foarte bogată, dat fiind că în prezent expediem în țară mai bine de 2.000 de abonamente gratuite.

Românii sunt răspândiți în toată lumea dar ori unde se găsesc continuă să vorbească, să gândească și să simtă românește. Nu e greu să facem din "Cuvântul Românesc" nu doar un ziar al exilului, ci pur și simplu ziarul tuturor Românilor.

Iată, deci, numele cititorilor din România și Basarabia, localitățile unde primesc ziarul și lista publicațiilor și organizațiilor care, de asemenea, au solicitat un abonament:

RADU CATALIN - Roman, Jud. Neamț; DANA ALEXANDRESCU - Iași; URSAN IONEL - Tighina Galați; GHIONE ION - Brăila; PANTEA AURORA - București; GANEA MIHAELA - Helegiu, Jud. Bacău; ACSINTE MARIA - Vânători, Jud. Neamț; DR. BABES VINCENT - București; CALINESCU PUUI - București; DATES ALEXANDRU - Suceava; FANICA ORIMIA - Iași; GARBACEA RADU - Sibiu; HENETA TIBERIU - Sibiu; IACOB CONSTANTIN - Suceava; PROF. IANCU LAURENTIU - Caransebeș; JINCU NECULAI - Iași; KARDALOS EMERIC - București; LABES MATEI - București; MACEDOLEAN MARIA - Ceacova, Jud. Timiș; DR. NEAGOE VALER - Simeria, Jud. Hunedoara; ODOBESCU SIMONA - București; PADURARU DIDINA - Botoșani; SILVIU RADU - București; SANDU IRINA DIANA - Tg. Neamț; TACIUULESCU CARMEN ELENA - Craiova; PROF. UJICA VASILE - Iași; VALEANU ION - Satu Mare; ZAHARU EUFIMIE - București; BABETU IULIU CORNELIU - Arad; CALUGAR SEMPRONIU - Deva; DAJFLETAN ION - Brașov; FIFERE NECULAI - Dealul Săril, Jud. Vrancea; GAITAN IOAN - București; IOANA HERSENI - București; HILDEBRANDT MIHAI - Deta, Jud. Timiș; PROF. IANCU ION - Iași; KISS MIHAI - Făgăraș; GRIGORE LACHINTAN - Sibiu; MACOVEI COSTEL - Făgăraș; NAGHI CRISTIAN - Sibiu; OLAN CONSTANTIN - Caransebeș; PAGU ANGELA - București; RADNOVEANU VICTORIA - Brașov; SANDULESCU MONICA - București; TANASE STELIAN, București; UNGUREANU GHEORGHE - Râmnicu Vâlcea; VANETE PETRE - București; ZAMFIR TASE - București; DR. IOAN ZEANA - București; DR. ALEXANDRESCU BOGDAN - Brașov; BACIU COSTACHI - Iași; CAMPO TIBERIU - Gherla Jud. Cluj; DANALACHE SILVIA - București; FILIUTA MIHAI - Galați; DR. DORU FILI-

PESCU - București; GAROFIL ENACHE - București; GAVRILESCU CORNELIU - Botoșani; HIRISCAU IOAN - Cluj-Napoca; IANULESCU CLAUDIA - București; ILIES DIANA - Bistrița Năsăud; ION IONICA - Leordeni, Jud. Argeș; KUTASI IRINA - Timișoara; LAMBRU ION CONSTANTIN - București; LANCZ GHEORGHE - Făgăraș; LAZAR DAN - Craiova; MACRI ROMULUS - București; MAGDA MIRCEA - Timișoara; NANCEA PAUL - București; NEDELICU OVIDIU - Botoșani; OLARU DUMITRU - Ghe. Gheorghiu Dej, Jud. Bacău; PALADA IONEL - Craiova; PARCEA ANTONIA - Palos, Jud. Brașov; RADU EFTIMIE - Sighișoara; RADU LEONTE - Sibiu; PROF. ELENA SANGEORZAN - Fălticeni; SARCA IOAN - Oradea; TANASILIA MIHAI - București; DR. TANISLAU IONEL - Brașov; VARECEVOREANU MIOARA - București; ING. VARVAROI DRAGOS - Suceava; VASILIU MIHAI - București; ALEXANDRU ION - București; EMIL ANDREI - Brașov; BACIU VASILE VIOLETA - Vânători, Jud. Neamț; DR. BALEA E. - București; LEONTE CANDIANO - Iași; CARACAS RAZVAN - Brașov; DARZU SPERANTA - București; CONSTANTIN DAVID - Scornel, Jud. Sibiu; VIOICĂ FIRESCU - Scornicești; FLOREA IOSIF - Deta, Jud. Mureș; GEORGESCU CONSTANTIN MARIUS - Ploiești; VIRGIL GHEORGHIȚA HORÉZ IULIAN - Iași; VICTOR HORYNA - București; ELENA MARIA IONESCU - București; IONITA VIRGIL - Bacău; DAN LAZAR - Craiova; PROF. EUGEN LAZAR - Sibiu; MAGDA MIRCEA - Timișoara; MARCEL MANIU - Ploiești; STELIAN MARIN - București; NEACȘU ROMEO - București; CORNEL NEGRU - Medias - Sibiu; OVIDIU NEDELICU - Botoșani; OLARU TITIANA - Jimbolia, Jud. Timiș; LIVIU ONU - București; PATRASCAN STEFANA - Iași; PR. V. PATRASCU - București; CECILIA PATRASCU

- Constanța; NICOLAE PETRIC - Deva; Prof. POPA NICOLAE - Brașov; RADU NICOLAE - Sighișoara; Prof. IOAN RACEANU - Făgăraș; Ing. VASILE REI - București; CONSTANTIN ROSCA - Tg. Neamț; ROSU GHEORGHE - Miercurea Sibiului, Jud. Sibiu; Prof. DR. ZAHARIA SANGEORZAN - Iași; SEPTIMU SARTEANU - Iași; MIRCEA SANTIMBREANU - București; DANIELA SAVU - Deva, Jud. Hunedoara; INOCENTIU SCHIOPU - Sibiu; Ing. LEONID SCURTU - București; TANT CORNELIU - Brașov; TANJALA EMANUIL - București; VIFOREANU G.N. - București; IOAN TITI VESCAL - București.

R. S. S. MOLDOVA (BASARABIA)

BERZOI GRIGORII CONSTANTIN - Tighina BOLOCAN DUMITRU - Tighina; BRAGA IVAN PAHO-MOVICI - Singera; BRAGHIS GHEORGHE - Chișinău; BUGA ION VALENTIN - Chișinău; BUNDU-CHI PETRU - Tighina; BURAC ANDREI - Chișinău; BUZA RODICA - Chișinău; CALESTRU FI-OGHIN - Chișinău; CAMINSCHI ANGELA - Ghidighici; CARACAS ION T. - Chișinău; CIOBANU M.P. - Chișinău; CIOBANU VALENTIN ION - Chișinău; COM-PANICI MIHAI - Chișinău; COR-DUNEANU ALEXANDRU - Chișinău; CRETU GRIGORE SIMON - Chișinău; CUCOVICI MIHAI STEFAN - Fărlădani - Causeni; Prof. DEDIU ION - Chișinău; DEM-ILIAN LARISA - Chișinău; DO-BREA PETRU NICOLAE - Fusu-clia de salcie, Jud. Cahul; TIRU MIHAI - Chișinău; GUDINA ION - Chișinău; GUSAC PAUL P. - Chișinău; HOLBAN I. - Chișinău; KALANCEA VAL. S. - La-nău; KALANCEA VAL. S. - La-fântâna flăcăilor; LARI LEONIDA - Chișinău; MARIAN ANDREI - Chișinău; MUSETEANU LIDIA TUDOR - Taraclia de salcie - Cahul; MUSTEATA PAVEL D. - Chișinău; OCERETNAIA EUFROSINA - Chișinău; PAVLOVA RAISA PETRU - Chișinău.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

În ziua de 7 Iunie a.c. s'a stins din viață în urma unui infarct, în Spania, EMIL MARCUSU, fiu de profesor, născut la Bistrița Năsăud în anul 1922. Toată viața și-a dedicat-o cauzei românești. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

ROMÂNIA ÎNTRE DEZASTRU ȘI CIVILIZAȚIE

—George BĂLTEAN—

Acum este cunoscut aproape tuturor cum au ajuns Iliescu, Roman et Co. la putere în România și cum au reușit ei să readucă țara în stare de vasalitate față de Rusia. Anumite cercuri bine informate din Vest știau chiar dinaintea Revoluției din Decembrie 1989, dela Gorbaciov, că Iliescu va înlocui pe Ceaușescu, iar de atunci se cunoaște care este poziția reală a Bucureștiului și ce orientare va avea pe viitor. Incercările lui Iliescu etc. să formeze o altă convingere stărnește zămbete și dispreț în Vest. Cu toate acestea Vestul nu încetează să sperie în salvarea poporului român dela

dezastru și astfel încearcă a-i deschide drumuri spre civilizație.

În Rusia domnește o stare de dezastru general, dezastru pe care nici măcar imaginea dezastrului din România nu o mai poate contura. Foamea, frigul, bolile, locuințele sărăcioase, condițiile de muncă neumane, starea tehnică rudimentară, haosul, stagnarea generală, mersul înapoi al unor ramuri industriale, produse inferioare, lipsa de materii prime, transporturile anapoda, lipsa de interes și inițiativă, salariile mici, formează aspectul vieții economice rusești. Se fură ca în codru, corupția este

generală iar beția este fenomen de masă, ca și banditismul. Grevele se țin lanț, minciunile și promisiunile stăpânilor comuniști sunt aceleași de 70 de ani. Teroarea polițienească și metodele de îndobitocire și reprimare revin la ordinea zilei. Iar pe deasupra tronează lipsa totală de perspectivă la o viață umană. Milioane de cetățeni, mai ales tinerii, vor să emigreze, iar naționalitățile continuă lupta pentru eliberarea lor de sub jugul ruso-comunist. Se protestează neîntrerupt contra socialismului, dar prostia omenească, ce a făcut posibilă ajungerea la comunism, continuă încă să-și facă simțită prezența. Stăpânii Rusiei sunt dezmembrați. Unii vor reforme și crearea drumului spre democrație și economie de piață, dar prin metodele de până acum nu există nici o șansă de reușită. Alții vor revenirea la socialismul pe care îl cunosc de decenii. Sigur este că oricare va fi calea, dezmembrarea imperiului ruso-comunist, Uniunea Sovietică, se apropie.

Rusia a trăit din substanța luată din jafal țărilor ocupate. Acum substanța s'a epuizat, de jefuit nu mai are pe cine jefui iar noi războaie de ocupație sunt greu de conceput. Și totuși există o excepție: Rusia jefuiește încă România, iar aceasta cu ajutorul celor pe care ea i-a adus la putere: Iliescu, Roman et Co.

În Vest viața este cu totul alta. Democrația și economia de piață (să-i spunem "economie liberă", căci este mai pe înțeles) au asigurat un înalt nivel de viață, pe care imaginea Românilor nu o poate contura pentru că nu a cunoscut-o și pentru că nu primește informațiile necesare. Să încercăm să ne imaginăm bogăția populației din RFG folosind noțiunea de bani, mai precis, de DM sau de marcă germană. Locuitorii României știu ce înseamnă a deține mărci germane, cât trebuie să plătească pentru o marcă și ce se poate cumpăra cu marca. Ori, populația vestgermană deține următoarele sume de bani, în miliarde mărci: 1969-468, 1974-818, 1979-1358, 1984-2028, 1989-2805.

La ora actuală desigur că sumele pe care le posedă depășesc 3.000 mărci. În medie, fiecare familie germană deține circa 100.000 mărci, în bani. La aceasta se adaugă averea imobiliară, case, pământ, apoi, automobilele, dotarea gospodăriilor și locuințelor etc. Bani pe care populația îi deține sunt plasați astfel (1989, în miliarde mărci): pe carduri de economii 694, depuneri în asigurări 592, în hârtii de valoare cu dobândă fixă 440, economie pe termen fix 330, fondul de pensie la întreprindere 217, bani acasă și pe contul curent 213, acțiuni 185, cont de economie pentru

CU REGALITATEA "PE'NCERCATE?"

Printre țesăturile reasezate pe tronul fostului Rege Mihai, s'a dat și cu ideea în gard, de a avea timp de doi ani o monarhie de probă, urmată de un referendum unde cetățeanul va putea alege, după gust, vază și miros: regat sau republică.

O monarhie, pe termen fix, e plină de capcane-sinucigase.

Pe rege nu-l angajezi ca pe un arendaș căruia îi spui că dacă nu-ți umple hambarul cu ovăz îl dai afară de pe moșie. Nu putem șugui cu viitorul țării smulgând petelele dela o floare pentru a ghici ce-o să fie: regat, republică, regat, etc.

Monarhia, limitată în timp, ne întoarce la zodia fanariotilor când Poarta vindea Grecilor din Fanar, scaunul Principatelor Române.

Între neam și rege e jurământ pe viață.

Să analizăm consecințele unui monarh căruia cucl dela pendulă îi va cânta peste doi ani: "A rivederci, rex".

Mai întâi cei care se opun monarhiei (la care se adaugă și toți comuniștii) nu vor respecta legile și vor sabota orice inițiativă cu peceata regală.

Nu te poți scutura de balastul care de patru decenii manevrează macazurile ce pot gara pe linie moartă orice reformă necesară.

De asemenea neutralizează pe cei ce vor s'o rupă cu trecutul de teama că mâine va pleca regele și ei vor rămâne descoperiți.

Să nu uităm și o altă piatră de hotar: câți oameni de afaceri, ingineri, specialiști, etc. se vor întoarce în țară, când nu sunt siguri de ce regim va fi

după doi ani plus o zi?

Urmările a patru decenii de mizerie nu pot fi înlăturate schimbând numele din republică în regat, nu pot fi înlăturate nici peste doi ani și unele nici peste cinci sau zece ani. (Restabilirea echilibrului ecologic cere un minimum de 15 ani, afirmă oamenii de specialitate, N.R.).

Imaginați-vă placardele din ajunul referendumului: "Vrem republică", "Vrem regat", sus și jos, și jos și sus, și cu regele și cu președintele, etc. (A reintroduce cenzura, sub orice scuză, e și mai rău ca ne întorcem la dictatură, N.R.).

Nu vor dormi pe roze nici susținătorii monarhiei care au mizat pe reînvierea economiilor personale și naționale.

Când știi că după doi ani vei sta pe vârful gardului așteptând să vezi cum bate vântul atunci, e normal, să dormi cu capul pe geamantan și să te gândești doar la "bisnița" ad-hoc de a câștiga cât mai mult într-un timp cât mai scurt.

O "monarhie de probă" nu prezintă prea multe probe de progres.

Tara are nevoie de o lungă convalescență, de chirurzi care să taie răul, de economiști care să-i arate drumul, și de o industrie plănuită cu grija viitoarelor cereri ale plejii.

Având de ales între Președintele Iliescu și fostul Rege Mihai, noi votăm cu monarhia, fiind siguri că M.S. Regele Mihai, pentru perpetuarea dinastiei, va fi prudent și nu va călca pe urmele tatălui său: fostul Rege Carol al II-lea.

Stroe MOLDOVANU

LEGEA

FONDULUI FUNCJAR

Urmare din pag. 1

de restituirea unei cote procentuale din pământul confiscat. Această cotă limită de reconstituire este fixată de lege la maximum zece hectare de cap de familie. Pe lângă acest lucru, mai este în chip important de remarcat că dreptul de restituire a unei cote până la zece hectare se aplică numai și numai pământurilor înscrise la C.A.P.-uri. Orice alt pământ confiscat, care nu ține de un C.A.P., rămâne și pe mai departe în proprietatea Statului și, așa, este exclus dela dreptul de restituire. Astfel într-o Românie care pretinde, formal, a fi democratică, Statul este, de fapt, primul și cel mai mare proprietar agricol. Un lucru care în chip evident înseamnă structură socialistă.

Cât privește restituirea celor zece hectare de cap de familie, de ea sunt legate bucurii și probleme. Să menționăm mai întâi bucuriile. În chip firesc, punerea în execuție a procesului de deconcentrare a început să deschidă fețele țăranilor. Pentru lumea bătrânilor țărani, ea a venit ca o adiere de retrăire a tinereții. Atât pentru bătrâni cât și pentru tineri, renăscutul sau născutul simț al proprietății e puternic și cu bucurie.

Acum să ne oprim la probleme. Pe de o parte legea zice că fiecare face cu pământul ce vrea, însă, pe de altă parte impune obligația ca el să fie lucrat, să producă, pe baza ca fiecare să se descurce cum poate. Dar cum poate țăranul să se descurce fără animale de tracțiune ori tractor, fără echipament agricol, fără semințe, îngrășăminte, fără credite imediate, etc.? Si dacă, din cauză că nu te-ai putut descurca, ți-a rămas pământul necultivat, vine Statul și iar ți-l ia.

Parcă legiuitorul fesenist ar fi socotit anume cu o asemenea situație ca să se poată veni cu indicarea soluției încurajată de oficialitate: dacă nu ești în stare să-ți lucrezi în chip individual pământul, lucrează-l în asociere. Ceea ce foarte mulți, siliți de constrângerea indirectă, adică neavând încotro, sunt nevoiți s'o facă. Aceasta înseamnă că: oficialitatea executoare a Legii Fondului Funciar avantajează pe cei care optează pentru asociații și lasă pe drumuri pe ceilalți, care zic că s'au săturat să mai muncească pentru leneși și hoți - cum se întâmplă să fie la colectiv - și că ei vor ca de-acum să muncească pentru ei.

Apoi mai există și temerea că asocierea, sugerată de Iliescu și oficiali, ar putea fi cam același lucru cu "întovărășirile" din zilele dela începutul comunismului. Temere justificată și de faptul că din cuprinsul legii reiese intenția puterii de Stat de a-și menține controlul asupra pământului dela sate. Iliescu însuși nu s'a sfiit să spună că trebuie să le lasă țăranilor din cap ideeă că vor putea cultiva pământul după cum vor ei. El este pentru o comasare în vechile ceapeuri ori alte întovărășiri colectiviste. Țăranii care rămân de capul lor trebuie să se conformeze unor obligații stricte în privința cultivării propriului pământ.

Desigur că politica de intervenție brutală în treburile țăranilor neasociați ori neîntovărășiți, poate da de gândit. În sensul că s'ar putea reintroduce impozite speciale ori cote obligatorii. Căci atunci când țara e secătuită, cel mai la îndemână mijloc de salvare a ei este stoarcerea țăranilor.

Important de adăugat ar mai fi și faptul că art. 47 din lege interzice cetățenilor români cu domiciliul în străinătate dreptul de a fi proprietari agricoli.

Eugen BĂRSAN

VINERI, 17 MAI - BUCUREȘTI

Demonstrația Partidului Național Țărănesc - creștin și democrat

construcții de locuințe-121, altele-13. (Ce n'ar da statul român să aibă măcar o părțică din ceea ce are populația din RFG, adică muncitorii, care formează proporția covârșitoare a acestei populații).

Populația din Vest, adică muncitorii, țăranii, funcționarii, intelectuali, își pot permite orice cursii în străinătate, căci ei au bani. În 1989 această populație a cheltuit pentru excursii în străinătate astfel: în miliarde dolari: Americanii - 35, Germanii (RFG) - 24, Japonezii - 21,1, Britanicii - 15,2, Francezii - 10,3, Canadianii - 7,4, Italianii - 6,8, Olandezii - 6,5, Austriecii - 5,0, Elvețienii - 5,0, Belgienii plus Luxemburg - 4,3, Spaniolii - 3,1, Danezii - 2,9, Norvegienii - 2,8, Finlandezii - 2,0. Am

dat aceste exemple pentru a dezvolta cunoașterea dintre popoare, cunoaștere despre care vorbește și guvernul român dela București, dar împiedică în fapt înformarea reală a poporului român.

Cu toată suprad dezvoltarea lumii vestice, creșterea economică continuă. Astfel până în anul 2000 sunt prevăzute următoarele creșteri în procente (anul 2000 față de 1989): Suedia - 23, Danemarca - 25, Elveția - 27, Marea Britanie - 30, USA - 30, Olanda - 32, Belgia - 33, Grecia - 33, Franța - 34, Italia - 34, RFG - 34, Irlanda - 38, Portugalia - 48, Spania - 50, Japonia 53 la sută).

Mai este nevoie oare și de alte exemple pentru a demonstra clar și con-

vingător superioritatea democrației și economiei libere, inferioritatea Rusiei și superioritatea Vestului? Si, atunci, te întrebi: încotro Românie? Răspunsul: cu actuala echipă conducătoare în frunte cu "omul Rușilor" Iliescu, orientarea este spre Rusia, adică spre dezastru. Depinde de poporul român impunerea orientării spre civilizație. Pentru aceasta însă este necesar ca poporul să poată face deosebirea. Presa și mai ales posturile de radio din Occident ar trebui să transmită zilnic articole de analiză economică, să dea informații economice concrete, comparative și creatoare. Așteptăm.

George BĂLTEAN

ESEUL POLITIC

CE FACEM CU LIBERTATEA?

—Constantin MACRI—

Marile și beneficele transformări politice din Răsărit, după șaptezeci și cinci, pentru stateli, de brutală, criminală, absurdă stăpânire bolșevică, care a îngemănat sadismul subteranei animalice din om, la care se referea premoniția Dostoievski, cu setea demagogică de putere a semidictului care "s'a vindecă" de superstiția religioasă lăsând în voie să se reverse amoralismul specific omului cavernelor, au lăsat descumpănite milioane de cetățeni născuți și "instruiți" în aceste decenii de noapte comunistă.

Oamenii care, fără voia lor, ca un reflex natural închid ochii când ies din tunel și sunt orbiți de lumina soarelui. Libertatea este o lumină prea tare pentru acești ochi obișnuiți cu cenușii egalității comuniste. Libertatea pentru majoritatea țărilor eliberate din dictaturile comuniste apare ca un proiect pus pe grămadă de gunoi social în care relațiile inter-umane erau pur și simplu de supraviețuire. O stare vegetativă cu deliberare cultivată pentru a degrada condiția umană la nivelul de roboți "hrăniți științific".

Totul era o continuă presiune și agresiune; la piață, la serviciu, pe stradă, în tramvai, în bloc, fiecare se simțea în continuă defensivă, vociferarea era singurul mod de a discuta, însinurarea și presupunerea era calea firească de a-ți doborî ușor presupusul adversar, fiindcă organele puterii erau exclusiv interesate de siguranța regimului, restul preocupărilor sanitare, școlare, administrative, economice erau simple anexe ale puterii politice. Ea le manevra cu o abia disimulată disprețuire că exista nevoia de medicamente, de instruire, de drumuri, de "bunuri de consum". Ceaușescu născându-i chiar "viermi" când întâmplător îi vedea la "coadă".

Condiționarea caracterologică este indubitabilă și a fost îndelungă și masivă.

Nimeni, absolut nimeni, n'a scăpat nemarcat.

Libertatea redată ne apare ca o descumpănire. Ce să facem cu ea? Ni s'a redat pământul dar nu mai avem cal, plug, și mai presus de toate, cei care îl știu munci sunt prea bătrâni și prea puțini, majoritatea "foștilor stăpâni" au murit. Au rămas numai "salariații". A dispărut omul care să vrea să fie propriul lui stăpân. A proliferat omul care vrea "să se angajeze" sau să facă o mică muncă de speculă mare. A dispărut sau e pe cale de dispariție, omul cuceritor, imaginativ, neobosit, cu pasiune pentru efort și muncă.

Regimul actual i-a potențat și mai mult pe cei neproductivi și simpli speculanți prin "liberalizarea prețurilor" într-o fază a producției sociale și a productivității muncii ajunse la limita cea mai de jos. Si atunci, ce să facem cu libertatea? Ce înseamnă această liberalizare altceva decât extinderea până la absurd a legii de fier "a cererii și ofertei". Ce să liberalizezi aici când oferta este atât de mică? Corelată cu "liberalizarea salariilor" când se închid sute de întreprinderi, întrebarea de mai sus devine și mai dramatică, împingând oamenii la disperare.

Libertatea este un atribut natural și sacru al ființei umane atunci când trăiește într-o "societate civilă" adică democratică a cărei vocație umanistă este intrinsecă puterii de stat a cărei primă grijă trebuie să fie apărarea lui "civici" de mizeria materială. Nici o scuză nu poate avea un guvernământ care batjocorește atât de flagrant simple obiecte de justiție și de elementară echitate.

Trecerea dela economia centralizată la economia de piață nu se poate face cu sacrificarea unei generații, sau chiar numai a câtorva ani din viața omului. De decenii, din cincinal în cincinal, comunismul cerea sacrificii și promitea "în viitor" niște "condiții sporite". Cât au fost de sporite s'a văzut în anii 1983-89. Si nu numai în

România ci în toate țările "lagărului".

Dar cu deosebire, din nefericire, în România. Acum iar ni se cer sacrificii în numele Libertății, precum Ceaușescu cerea în numele "independenței".

Continuăm să susținem că economia românească postrevoluționară era capabilă să satisfacă nevoile elementare de hrană și de bunuri esențiale de consum cotidian și general dacă nu ar fi intervenit suprasolicitația demagogiei de noi conducători, absolut improvizată sub bagheta unei puteri străine, dornici să-și obțină o legitimitate. Dacă alimentele nu se mai exportau ca pe timpul lui Ceaușescu și producția ar fi continuat tot ca pe timpul lui - era suficient pentru consumul intern. Ne referim în special la hrană. Dar teza era valabilă și în alte sectoare importante, îmbrăcăminte, bunuri casnice etc.

Reformele economice trebuiau amânate cel puțin un an, pentru studierea celor mai optime soluții. Tara trebuia guvernată de un guvern de Uniune Națională. De sinceră Uniune Națională, ameliorând din mers vechile structuri dar nu și vechi activități.

S'a procedat, din fătărie și incompetență, invers. S'a căutat distrugerea vechilor încrângături economice care de bine de rău erau funcționabile și dădeau producție, și înlocuirea lor cu "unități private" predate însă tot vechilor activiști din partid, din administrație, din securitate. De aici acest eşec răsunător. Ce să facem cu libertatea dacă drumul ei e flancat de vechile fantome? Activiștii știu să comande sau să tortureze nu să și muncească productiv în sens pur economic.

Luna Ianuarie 1990 a fost luna bolșevizării României, în sensul că fiecare era liber să facă ce vrea numai să nu atace nicio putere fraudulos instalată. Si totuși libertatea obținută, ca în nici o țară fost satelită, cu atâtea jertfe și cu atâtea sânge, trebuie intens valorificată de

poporul român. E singura lui șansă de supraviețuire în această mare de impotografie și de incompetență. Prima libertăți ce trebuie dată libertății este să învățăm să muncim temeinic, să muncim cu dăruire, cu credință că vom învinge și acest nou ceaușism. Numai munca tuturor, fiecare pe parcela lui de răspundere și de specialitate și de specific al muncii, poate să ne scape de sărăcie și de noua pacoste.

Solidaritatea românească nu stă în vorbe sau declarații de principii ci în muncă apriată pentru a produce. Solidaritatea românească și seriozitatea românească în politică, trebuie să se manifeste acum în valorificarea liberă imaginativă și creatoare a muncii productive. O muncă tenace, mereu mai perfecționată. Adică mereu mai productivă, cu înalt randament economic și social.

Ce să facem cu libertatea? Să fim noi înșine, mereu mai stăpâni pe pâinea noastră, prin munca noastră. Dar unde să muncim dacă suntem șomeri? În ansamblul posibilităților economice ale României noțiunea de "șomer" este creația neputinței guvernamentale. România postrevoluționară are nevoie imensă de brate de muncă, de meseriași, de specialiști. Tutoz trebuie să li se creeze condiții.

Nu mai un prost gospodar, bețiv sau lenes, se vaită că nu are ce munci și unde munci. Beția, aici, poate să însemne setea de putere (nu neapărat de alcool) și bucuria constă în voiajuri (în străinătate, în deosebi) în loc de a merge la Bărlad să vezi cum merge fabrica de rulmenți sau la Săvinești sau la Turceni să vezi cum se muncește concret pe teren, ce greutate sunt și pe cine am putea chema în ajutor pentru a ne revigora marile întreprinderi de combine. Pe Francezi, pe Germani, pe Japonezi, pe Americani etc.? Concret dela caz cuoferte detaliate în care, acum, suprema preocupare este să dăm de lucru oamenilor și să avem în țară producție-marfă, în raftul magazinelor.

Ce să facem cu libertatea? Să ne strigăm dreptul la viață, demonstrând că vrem să muncim cinstit nu să facem "bișniță". Numai analiza semantică a acestui teribil termen țigănesc care derivă totuși dela englezescul "business" care înseamnă deopotrivă afacere, ocupație, precum și sarcină, obligație, activitate etc. ne indică gradul major de degradare a mentalității colective despre libera întreprindere, văzând în aceasta, oricare, o "bișniță" nu o muncă creatoare, ivită din imaginație, din cunoștințe profesionale, din curaj, mai ales din curaj în aceste timpuri de renaștere din cenușă, din riscul asumat și mai presus de toate din muncă până la istovire.

Desigur nu e ca la "serviciu" unde te făceai că muncești, sau mai făceai una, mai făceai un telefon, mai fumei o țigară - să treacă cele opt ore, să vină chenzina. Atunci erai prizonierul propriilor tale neputințe exploatate din plin de "ștăbi" care punând puțin cât puțin, cap la cap, scotea marea exploatare din care rezulta huzurul lor și mediocra ta viață. Mediocra și slugarnică totul depinzând de voința "șefului".

Iată de curând a fost Președintele Mitterrand la București și te-ai fi așteptat să se încheie vreun acord cu renasterea "Oitcitului" sau a "Daciei" (Renault 12) rămasă la performanțele din '60. Nu. S'a încheiat un acord cu privire la pregătirea poliștilor (securiștilor) români în Franța. Iată pentru ce îți trebuie libertatea: să protestezi cu vehemență și cu scârbă în fața unor astfel de oameni politici care pretind că-ți reprezintă interesele. Poliștii și nu investii și bunuri letrebuesc și D-lui Iliescu și D-lui Roman.

Libertatea trebuie iubită, adorată, apărută ca fiind

prima condiție a creației dela șurub și pinge până la rachete cosmice. Orice muncă este onorabilă. Orice viață de om trebuie trăită numai cu gândul și cu scopul să faci ceva. Să produci. Pentru tine, pentru copii, pentru societate. Ce să facem cu libertatea? Să scoatem apă din piatră seacă. Psihologie. Moral. Economic și politic. Psihologic și moral să ne întărim în credința reușitei noastre de viață. Să ne încredințăm ferm că odată ce suntem cu întreaga noastră existență pe o bază morală, nu se poate să nu reușim. Să ne cunoaștem atent pe noi înșine, posibilitățile noastre reale, talentele noastre, însușirile noastre, preferințele noastre, defectele noastre, realizând astfel cel mai realist proiect de viață, cel mai fidel nouă înșine. Să nu ne automistificăm. Economic să ne înscriem în activitate profesională unde suntem capabili de cel mai mare randament.

Productivitatea muncii este un concept global larg, și infinit nuanțat deși esența lui rămâne aceeași: cea mai mare cantitate de

Continuare în pag. 5

ALIANȚA CIVICĂ COMUNICAT

Delegații grupurilor ALIANȚEI CIVICE din diverse orașe ale Americii și Canadei s'au întâlnit pe ziua de 4 Mai, 1991 în Washington DC, pentru a discuta unificarea acestor grupuri și unitatea de acțiune cu ALIANȚA CIVICĂ din țară.

Ca formă de organizare comună, s'a confirmat alegerea a doi PURTĂTORI DE CUVÂNT pentru întreg continentul Nordamerican - Statele Unite și Canada - și a unui secretar general.

Cu această ocazie, au fost confirmați ca Purtători de cuvânt ai întregii Alianțe Civice de pe continentul nostru, Părintele Gheorghe Calciu de la Biserica Sfânta Cruce, din Washington DC și Profesorul Nicolae Iliescu dela Universitatea Harvard. Ca secretar general a fost ales Domnul Lucian Cruceanu din Los Angeles, California.

Ca primă acțiune a grupului de reprezentare, s'a luat hotărârea să se publice în ziarele din exil și din țară un articol de protest împotriva înțelegerii bilaterale dintre Iliescu și Gorbaciov, prin care Basarabia a fost scoasă de sub incidența dreptului internațional la autodeterminare, fiind vândută printr-o hotărâre arbitrară și criminală Uniunii Sovietice pentru încă 15 ani.

De asemenea, cei doi Purtători de Cuvânt vor trimite proteste organismelor internaționale, Casei Albe, Congresului American și organelor de presă din America și Canada. Indemnăm grupurile românești anticomuniste din țară și din Basarabia, ca și pe cele din Europa să facă același lucru către Cancelariile Europene și Organismele internaționale.

PURTĂTORI DE CUVÂNT PENTRU ALIANȚA CIVICĂ DIN USA ȘI CANADA

Pr. Gh. Calciu
Prof. Nicolae Iliescu

SECRETAR GENERAL

Lucian Cruceanu

TRECEREA PRUTULUI

Urmare din pag. 1

odată mai mult, adevărata față a realizărilor comuniste. Când împrejurările absurde, post-belice, l'ai aruncat în lumea bolșevismului sovietic, țărânul român a fost cel mai strâns apărător al străvechii naționale. Dictatura comunistă a făcut însă eroziuni grave în sufletul național, ale căror consecințe se văd astăzi în viața societății.

Oricât ar fi răstălmăcită istoria de către cei de rea credință, de cei ignoranți sau ostili față de neamul românesc, aniversarea celor 50 de ani reprezintă o treaptă înaltă de aducere aminte a faptelor strălucite de apărare națională, și de verificare a legitimității pozițiilor naționale pe care le-au stabilit generațiile de tineri după Primul Război Mondial. Aceste generații au avut intuiția amenințărilor pe care le ridicase, pentru Tara

Românească și pentru Europa, bolșevismul sovietic.

Până la lichidarea recentă a formelor de comunism dirijat de Kremlin, s'a adevărit validitatea viziunilor românești, ale tineretului postbelic și ale țărânului român. Istoriile viitoare, vor înregistra trecerea Prutului din 1941, ca o adevărată mărșă a poporului român și ca o expresie a unor viziuni de largă cuprindere. Ca o confirmare a legitimității ideologice a cugetului românesc din acea epocă tulburată și încărcată de neliniște. Amintirea acestui act major românesc este întremător, prin aceasta, dar și prin jertfele care s'au oferit pentru destinul istoric al țării. Jertfele acestea merită cinstirea noastră și ne obligă la luciditate, răspundere morală și obiectivitate.

Ion HALMAGHI

CURAJUL DE A FI OM...

—Valeriu C. NEȘTIAN—

... adică om de caracter, personalitate morală, om integru, astăzi, în România. Cu o grupă de sânge comună: Român, creștin, anticomunist. Paradigme deosebite de dificile - nu-i așa? - în articularea lor concretă, autentică. Mai ales pe fondul crizei generale din țară. Nu însă și insolubile. Ba chiar realizabile prin influențare directă, întru crearea unei atmosfere sufletești favorabile și, îndeosebi, întru educația voinței: dela idei și sentimente la acțiune.

Desigur, pentru a forma caractere libere e nevoie de o educație liberă care să înlesnească semnalul verde înspre calea naturii bazată pe iubire, credință, speranță ("Anima este naturaliter christiana" - Tertulian) și o educație aspră, temeinicită pe stăpânire de sine și disciplină. Ambele ansambluri de acțiuni ce vizează dezvoltarea facultăților morale, intelectuale și fizice, funcționând după principiul vaselor comunicante. Si cine să o facă la noi, când "educatorii" sunt, în majoritatea lor, roși (în ambele accepții ale cuvântului) până în măduva oaselor de atâtea marxism? Or, numai aceia care și subordonează activitatea lor principiilor etice și naționale și care-au fost deprinși cu greutățile și sacrificiile vieții pot fi realmente oameni de caracter. Doar cine a învățat să se autocunoască și să se autostăpânească poate deveni slobod. Fără luptă e improbabil progresul. Fără suferință, lupta este imposibilă. Unde nu există risc, victoria devine facilă și incertă.

În prezent ne trebuiesc caractere tari - nici vorbă. Dar cum să-i făurești, când - rezultat al vremii și al

vremurilor - mentalitatea de îmbogățire personală atrage după sine, cu forța unui magnet irezistibil, o conduită neonorantă a multora, prea multora dintre noi, ce-și fac din individualism și egolarie un crez de viață? Sclavi ai celor șapte păcate capitale. Si ai altora, mai mari. În loc de a acționa dezinteresat în favoarea aproapelui pentru a scoate din minorat un neam și din semianonimat o țară - este cultivat asiduu și cu subtilitate, pe căi oficiale și neoficiale, cultul rentabilității materiale, financiare, comerciale etc. Iar omul nu se pregătește pentru o misiune, pentru națiune, pentru desăvârșire moral-spirituală, ci pentru câștig. Câștig maxim cu minima morală...

Avem curajul de a respinge categoric asemenea ispită?

Acest aparent zbucium universal după cele "bunătați" pieritoare ascunde, în adâncime, sete după apa cea viu făcătoare. Când ne tânguim - pe drept, pe drept! - că nu ne mai ajung pâinea, hainele, podina casei și toate câte se țin în jurul lor, dovedim în chip tainic că sârăcia noastră merge și mai departe. În toate așa-numitele probleme individuale, omenească vijelie a deznădejților proclamă că în inima noastră rădăcinile amare ale materialismului ateu dau rod înzecit.

Cine are cutezanța fermă de a le smulge definitiv?

De multă îndrăzneală este trebuință pentru a ajunge la libertatea reală, ce se cucerește zi de zi, oră de oră ("Das Gesetz nunkn uns Freiheit geben" - Goethe), numai prin ordine, respect și disciplină. Acest adevăr e și el nesocotit, spontan și în proporții de masă: obrăznicia, prostia înlocuiesc cinstea, deferența; dezordinea

se substituie normelor etice; vanitatea și luxul "foștilor" și "actualilor" contravin modestiei specifice Românilor; lenea și moliciunea se situează la antipodul activității creatoare. Relele acestea beneficiază de un dirijism abia camuflat al unor cercuri obscure ale Puterii, care știu că, nefiind în stare de efort și sacrificii, oamenii caută, pentru a învinge greutățile și lipsurile, mijloacele compromisiului moral, ale oportunistismului politic, ale indiferențismului religios. Cei slabi, bolnavi, lipsiți de zel sunt mult mai lesne de stăpânit decât cei tari, rezistenți, activi, al căror trup e dominat de spirit!

Format la școala curajului, omul trăiește pentru a învăța să fie corect; lucrează pentru a se deprinde cu munca; luptă pentru a se oțeli; suferă, pentru a ispăși; se jertfește, pentru a se familiariza - în cruciada cea de toate zilele - cu depășirea propriei persoane, slujindu-și neamul. Câți dintre noi nu sovie încă și acum, când e timpul să purcedă cu loialitate pe acest drum! Ne este teamă de atari străduințe?

Providența conservă și conduce lumea și în stare de păcat. Ceea ce înseamnă că românitatea nu e compromisă și nu va fi dusă la distrugere de forța liberă a comunismului antichristic, ceea ce păstrează valoarea. Intrucât bolșevismul nu este un factor care acționează la fel pentru a-i menține pe oameni mai departe în starea de cvasi captivitate, combaterea acestuia nu e nici ea o contraacțiune mereu egală, suficientă sîsiei. Neocomunismul (socialist, social-democrat, fesenist, securist etc.) căutând prin inițiativele, neconținut altele, ale ex și noilor

nomenclaturisti, și ale celor influențați de aceștia, să promoveze răul în forme inedite: diseminarea vrajbei interpersonală, a dezinformării și denigrării, egoismul, scumpetea, aplicarea denaturată a unor legi, bunăoară aceea a fondului funciar, corupție și imoralitate - se străduie să-l imprime tot mai adânc în conștiința și conduita oamenilor. Forțele antitotalitare sunt și ele într-una noi în modurile lor de a menține comuniunea națională, de a o apăra, folosindu-se și de puterile proprii și de acțiunile pozitive ale oamenilor, fie că acestea susțin totdeauna binele, fie că-l sprijină cu intermitență (cf. Alianța Civică, diferite foruri an-

titotalitare, organizații și asociații de luptă pentru democrație, împotriva (neo) comunismului, personalități independente).

Sensul dinamic al expresiei politice a creștinismului se activează însă mai accentuat în îngrădirea și contracararea formelor noi și periculoase ale "fiarei roșii din Apocalips" (Nae Ionescu), în contribuția la înaintarea istoriei, deschise mereu transformărilor structurale, de esență. Căci "duhul" e neînterupt viu, opus "legii" (în înțelesul de regulă rigidă și sclerozată). Legea este reluarea, după o normă exterioară, în orizontul închis de individualism și finitudine (a propos de doctrine și prac-

tici ale unor partide de "opozitie"). A umbla după înnoirea vieții înseamnă a trăi mai sus de repetiție, prin trecerea gradată a elementelor valoroase dela o treaptă la alta, spre o libertate autentică, neîncetat fiind slobozi de orice nivel atins.

În această luptă durativă pentru libertate, dreptate, demnitate, pateticul sacrificiului umla soarbe pe ceilalți; exemplul faptic viu contaminează; se ridică moralul; înfrunzește transformările structurale, de esență. Căci "duhul" e neînterupt viu, opus "legii" (în înțelesul de regulă rigidă și sclerozată). Legea este reluarea, după o normă exterioară, în orizontul închis de individualism și finitudine (a propos de doctrine și prac-

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU"

CÂMPUL ROMÂNESC
HAMILTON, ONTARIO, CANADA

VĂ RUGĂM SĂ PARTICIPAȚI LA

TABĂRA DE VARĂ
28 IULIE - 4 AUGUST 1991

CU ACEASTĂ OCAZIE VOM AVEA ÎN MILOCUL NOSTRU
PERSONALITĂȚI DIN EXIL ȘI DIN ȚARĂ
CARE VOR CONFERENȚA ASUPRA TEMEI:

ȚARA DE AZI ȘI ROMÂNIA DE MĂINE

PENTRU INFORMAȚII:
ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
P.O.BOX 4217, STATION "D"
HAMILTON ONT. L8V 4L6
TEL: (416) 387 0637 (416) 389 0644

Aduceți cu dvs. corturi sau treilere pentru dormit și cele necesare gătitului

CE FACEM CU LIBERTATEA?

Urmare din pag. 4
valori sociale de circulație, folosință și schimb dată de tine, ca unitate productivă, în minimum de timp și cu maximă competență - deci, per ansamblu, competitivitatea muncii totale și rezultatelor ei.

Capitalismul și liberalismul economic nu sunt deloc instituții de binefacere ci arene de luptă economică. Aceasta ține de ontologia existenței sociale. Nu se poate altfel. Socialismul consecvent duce într-o infundătură care se numește stagnare și sărăcie progresivă. Numai valoarea politicul care strunește cu conștiință creștină și viziune umanistă deplină și devotată, reușește să țină un echilibru între cei doi poli ai bogăției rezultată din hazard, îndrăzneală și inegalitate naturală și nu cel al pauperismului, căci acesta e inacceptabil și in-

scuzabil ci acela al traiului modest dar sigur și fericit. Sigur prin asigurarea drepturilor economice fundamentale ale omului, anterior schitate tot la această rubrică, se poate salta în condițiile libertății, dela o treaptă la alta.

Repugnabile sunt deopotrivă exploatarea și tirania. Libertatea noastră o folosim pentru o luptă activă și împotriva uneia și împotriva alteia. Tirania politică este cel mai mare rău ce i se poate întâmpla unei societăți. Tirania politică este de diverse forme. Ea se disimulează chiar în democrațiile parlamentare multipartidice. Exemplul României de azi este cel mai elatant.

Nu mai este suficient - să citești comitetul provizoriu al F.S.N. - ului din 24 Decembrie 1989 care începe cu Ana Blandiana și termină cu Ion Iliescu, să te gândești la modul cum s'a

desfășurat campania electorală din 20 Mai 1990, să te gândești la compoziția actuală a parlamentului ca să-ți dai seama că democrația în România este un simulacru. Un simulacru cu consecințe tragice pentru poporul român care suferă de o mai mare sărăcie și umilință ca pe timpul lui Ceaușescu.

Ce facem cu libertatea? Să o folosim cu seriozitate, cu sobrietate, cu competență ca să restabilim democrația în România.

România, ca țară, sub acest nume n'a fost decât monarhică. Republica este o invenție sovietică și comunistă.

Monarhia înseamnă începutul sfârșitului calvarului comunist, fesenist și e prima instituție care poate să ne deschidă autentice și cinstit ușa spre Europa.

Constantin MACRI

Comemorare

UN AN DELA CRIMA "LEGALĂ" (13-15 Iunie 1990)

E.C. FIANU

La 20 Mai 1990 Iliescu, Președinte și acoliții lui, toți crypto-comuniști, sunt aleși în mod triumfător la alegerile legislative frauduloase în tot felul - care au sursat loc în aceeași zi. Ei obțin astfel o legitimitate democratică. S'a hotărât ca președintele să fie instalat în funcție la 21 Iunie. Dar, se întâmplă că-i un bai!

De 53 zile Piața Universității dela București este ocupată, în permanență, de protestatarii contra regimului, pe care Președintele Iliescu îi consideră și numește "golani" ba chiar "golani fasciști". Aceștia sunt între 200 și 3000 adunați în piață, în funcție de ziua din săptămână și ora din zi. Câțiva dintre ei fac și greva foamei.

Protestatarii sunt, în marea lor majoritate, tineri: studenți, muncitori și elevi care cer ca guvernul să abandoneze metodele din vremea lui Ceaușescu, să lăture dela conducere fostele cadre ale P.C.R. și agenții fostei Securități. Pe scurt, ei cer să dispară minciuna înscăunată ca etică de Stat, să fie instaurate

transparența, libertatea și adevărata democrație. Apelurile lor, cu Marian Munteanu în frunte, nu sunt violente, nu incită nicicum la dezordine sau la anarhie.

Trebuia ca Piața Universității să fie, pe data de 21 Iunie, eliberată de ocupații care ar fi stingerit "marea sărbătoare". Guvernul ezită: soluțiile sunt numeroase. Finalmente, ministrul de Interne, cu ajutorul poliției, începe pe 13 Iunie, la 4.30 dimineața, "curățirea" pieței. "Golania liberă" este arestată și imbarcată în dub. În următoarele ore ale dimineții Piața Universității era măturată și spălată.

Dar în după amiaza aceleiași zile "golani" relau lupta... Insa de data asta, și în mod curios, ei constată, infiltrați printre ei, prezenta a tot soiul de indivizi pe care nimeni nu-i văzuse până atunci, veniți de te întrebă de unde, care s'au dovedit - ulterior - a fi provocatori!

Câteva clădiri publice, Prefectura de poliție,

Ministerul de Interne, imobilul Televiziunii sunt atacate cu pietre, cu cocktail-uri Molotov și parțial incendiate. Urmează a harababură de nedescris la care poliția asistă nemiscată, de piatră! Guvernului în este teamă de armata care, în Decembrie '89, a trecut de partea revoluționarilor. Cu președintele în cap, conducerea nu știe ce și cum ar trebui făcut. În curând însă, "șefii" descoperă pe "salvatorul patriei". Apare din nou la rampa scenei rezorul punerii în scenă a parodiei procesului intentat cuplului Ceaușescu și a împușcării acestora, Gelu Voican! Vice prim-ministru timp de șase luni, "tantrist", el declarase, la 12 Mai, corespondentului revistei franceze "Figaro-Magazine": "Eu trăiesc între metafizică și clitoris (sic)!" Pentru a nu fi recunoscut de lume și pentru îndeplinirea "sarcinii nobile" și-a ras barba și mustața, devenite, în scurt timp, legendare!

El aduce dela minele de cărbun din Valea Jiului - în mod absolut "oficial" - 12.000 mineri pe care i-a înarmat cu măciuci, cu țevi de plumb și cu securi. Se constată însă un lucru straniu și tare neplăcut: în grupe, minierii erau conduși de indivizi îmbrăcați ca minieri, care aveau fața înegrită cu funingine dar mâinile albe, curate, fără bătăturile oricărui muncitor manual de muncă grea! Ba chiar mai mult, acești șefi cunoșteau - din întâmplare - toate adresele instituțiilor care urmau să fie atacate și distruse precum și adresele persoanelor particulare care trebuiau să fie bătute, torturate și arestate. Unui tânăr, portar la o instituție, care a încercat să se opună la invazia hoardelor dezlanțuite i s'a crăpat capul cu secură!

Corespondentul revistei "Paris-Match" aflat, împreună cu alți jurnaliști străini, la București descrie scenele de oroare la care a asistat: "În tot cursul zilei de 14 Iunie, 12.000 mineri vor străbate în lung și în lat străzile capitalei semănând teroarea. "Fețele negre" sunt atotputernice. Camioanele în care sunt încărcăți nu respectă luminile semafoarelor, claxonând încontinuu. Numeroși intelectuali și studenți și-au părăsit domiciliile de teama vizitei acestor patrulare de voluntari, în mod bizar, foarte bine informate asupra anumitor adrese. Sunt devastate, printre altele, casa lui Ion Rațiu, 72 ani, reprezentant al Partidului Național Tărănesc, sediul Partidului Liberal, Facultatea de Arhitectură. Tot minierii fac o descindere în birourile ziarului România Liberă distrugând tot materialul de birou, pentru a întrerupe apariția cotidianului. Printre mulți alții ei bat și rănesc grav pe liderul studenților români,

Marian Munteanu. La spital, unde a fost dus, infirmierile îl scuipă pe Munteanu. De ce? Alți numeroși civili, bărbați și femei, mergând pe stradă sunt atacați și răniți. De ce? Minerii declară că erau îmbrăcați prea bine!"

Din fericire, pentru ei și pentru noi, Doina Cornea, Ana Blandiana, Octavian Paler și Petre Mihai Băcanu se aflau, în zilele acelea nenorocite, la Montréal. Ziarele canadiene și alte publicații din lumea liberă, descriind crima "legală", citau canalele care, pe străzile Bucureștiului, urlau: "Moarte lui Paler, moarte lui Băcanu!"

Nu trebuie să uităm pe numeroșii ziariști străini care au fost, și ei, atacați și răniți de mineri. Unele lor de lucru, aparate de filmat, aparate de fotografiat, automobile etc. s'au transformat, instantaneu, în deșeuri.

În spitale, răniții îngrozii de frică s'au înscris sub nume false pentru ca să nu se cunoască adresele lor.

În noaptea de 14 către 15 Iunie minierii continuă opera lor de distrugere. În oraș, ei organizează și pichete de control a identității.

În după amiaza zilei de 15 Iunie se sună adunarea: minierii pleacă. Iliescu și Roman își împart sarcinile urgente. Primul își ia rămas bun dela mineri, spunându-le: "Ordinea a fost restaurată datorită vouă; acum vă puteți întoarce la lucru". Câteva zile mai târziu, Roman dă o fugă la Paris pentru a încerca să explice și să justifice crima comisă. După ce a bălăit, în fața reporterului dela postul de T.V. de stat, "Antenne 2" răspunsuri exprimate cu "limba de lemn" pe care o cunoaște prea bine și de demult, care nu spuneau nimic, el a încheiat (cităm): "Noi nu ne-am schimbat, am rămas aceiași!"

Trecând în acele zile pe la mama lui, Gelu Voican este apostrofă de ea: "Chiar Ceaușescu nu s'ar fi gândit la așa ceva! Aveam atâtea speranțe." Femeia spune

aceste cuvinte cu lacrimi în ochi; din ajun ea se roagă pentru fiul ei de care îi este rusine. "Iliescu te subjugă chiar în halul asta? Pentru ce ai făcut asta? Sunteți niște monștri". Si ea fusese atacată, pe stradă, de mineri, ca și alte prietene ale ei. I-a fost frică și s'a zbatut, s'a apărut ca o vitează. (Mărturiile lui Arnaud Bizot în "Paris-Match" din 28-06-90).

Prețul crimei "legale" a fost de 6 morți ("disparații" nu se cunosc, nimeni nu i-a numărat), peste 800 răniți și mai bine de 1000 arestați. Guvernele statelor occidentale libere au protestat.

Poporul român nu poate, iar lumea liberă nu trebuie să ierte această crimă monstruoasă decât după ce ea va fi judecată după legi adevărate și cinstite iar autorii ei pedepsiți legal și cu dreptate.

Totuși această fărâdelege, de neînchipuit în Europa de astăzi, va rămâne în istoria României o pată neagră, rușinoasă. Justiția immanentă trebuie să învingă!

MORMINTE DE EROI

Dacă-ți e dat să treci pe lângă Bellu Vezi sute de morminte înșirate Un cimitir cu tineri ce-au crezut Că vor aduce-o vie libertate.

Ingenunchiază'n preajma lor cucernic Si înspre cer ridic-o rugăciune Căci ei s'au stins pentru o țară sfântă Ca soarele pe cer, ca o minune.

Dar dacă ești din cei ce au împins Un neam întreg în apriga sclavie, Să nu apropii sacrele morminte Căci un blestem te paște'n veșnicie.

E cazul să dispari din calea noastră Căci porți în spate grelele păcate De oameni aruncați în gropi comune De cei uciși, la universitate.

Copii schilozi și alții morți de foame Biserici și altare în ruină, În miez de iarnă oameni degerați În lipsă de căldură și lumină.

Sate întregi distruse'n nebulie Iar alții storși de vlagă la canale, Alții trimiși în tristele Siberii Sau internați în cinice spitale.

În timp ce țara sângeră'n mizerii Un Geniu Carpat ca un vizir Ridică comunismului palate Inconștient, în vastul său delir.

Despotul principal a fost ucis De foștii lui tovarăși de domnie Moștenitori ai epocii de piatră Ei prelungesc sinistra comedie,

Ce bine-ar fi dacă acești faliți Ce se înneacă'n haos și minciună, Ar părăsi puterea voluntar Căci nu-i departe groaznica furtună.

Horațiu COMANICIU

În memoria victimelor represiunii dela București
13-15 Iunie 1990

A PLECAT UN FRATE...

A plecat un frate
și nu s'a mai întors;
a plecat să'nfrunte fiara
ce-l rodea până la os.

Târziu, a fost găsit
întepenit, în grăd,
în hruba acelora
ce nu mai aud când strig:

"A plecat un frate
ce nu se mai întoarce"...

E.C.F.

NONSENSURI ISTORICE

—Ovidiu VASILESCU—

Contradicția nedumires-te. Nonsensul stupefiază! Cu toate acestea, mai ales cu ajutorul acestor două curențe tactice, (pentru că tot vom vorbi despre nonsensuri) universul geopolitic capătă culoare, semnificație și durabilitate.

Istoria nu judecă faptele noastre. Ea le consimțea. Cei care le vor judeca, sunt tot oamenii făuritori de evenimente, ei, combatanții neobișnuiți ai acestui marș, mai mult sau mai puțin glorios, adică viața cu toate complicațiile ei.

Faptul istoric este doar acel eveniment, care, prin încălcarea lui emoțională, prin dramatismul consumării lui, are un efect covârșitor asupra civilizației. El va continua să existe și după curbură timpului, rămânând deci, viu în memoria noastră și după ce faptele lui s'au stins.

Istoria este plină de astfel de nonsensuri, așa încât, la un moment dat eram tentați să credem că viața însăși este un nonsens. A venit însă, oșânditul din Nazaret, care să ne facă să înțelegem, că ceea ce trăim noi, nu este o soluție exhaustivă a vieții noastre, că imponderabilul poate fi transformat în cunoaștere pură, printr-o ecuație simplă și că permanența înseamnă corelația absolută dintre gând, vorbă și faptă.

Nu va fi deci nevoie, să ne adăncim prea mult în timp, pentru a găsi exemple care, să confirme subiectul pe care ni l-am propus. Va fi de ajuns, o privire concisă, asupra ultimilor 60 de ani.

Scuturat din legile sale fizice, de gravitatea primului război planetar, pământul nu se așezase bine în straturile sale geologice. Mirosul încă a fum și a zgură peste bătrâna Europă. Valuri de sarmă ghimpată, piese de armament greu, schelete de oameni și dobitoace, încă mai feșeau la iveală de sub tălul plugului, când țara înfrântă și umilită, în ceea ce fusese prima mare tragedie umanoidă, Germania, dădea semne vădite că știa cum să renască din

ruinele în care o aruncaseră, ancestrala ei sete de spațiu, visul ei care se topea în apa lacului Baikal și o coaliție de state care, nu doreau în acel moment noi teritorii, dar să mențină și să exploateze eficient, ceea ce stăpâneau.

Omenirea și mai ales Europa, vor fi scoase cu brutalitate din starea de visare, în care încă se mai legăna, de nota acută a unui Deutschland, Deutschland, über alles, care urca cu tot mai multă vehemență din piepturile și mințile "Rasei Ariene", cuprinsă din nou de "A temporary insanity", așa cum mai fusese cuprinsă și altă dată, fapt pentru care plăse desul.

Încă odată, Germania, care după teoriile lui Emil Cioran, era predestinată să fie un popor mare, făcea dovada imaturității sale colective, făcea dovada inadaptabilității sale în circuitul universal, făcea încă odată dovada lipsei de viziune politică și sub bagheta unui dirijor afon, Adolf Hitler, înălța național-socialismul, expansiunea și ura de clasă, la rang de credință.

Un vânt subțire încreți fața Atlanticului. Frigul unei presimțiri nu tocmai bune, scutură colosul american. Cămararii din Wallstreet, se trăgeau ușor de perciunii cărlionțați la auzul obsedantului refren: "Die fahne hoch der reihe fest geschlossen".

„Germania, prin intențiile ei de cucerire a noi teritorii, prin setea ei de expansiune, este predestinată să fie un popor mare”, spunea marele gânditor Cioran. Nu i-am împărtășit nici acest punct de vedere. „Un popor este mare, nu prin întinderile pe care le cucerește, ci, prin adâncurile pe care le stăpânește!”

Culmea nonsensului! Germania a avut întotdeauna această dimensiune! Kant, Nietzsche, Freude, Spengler, sunt doar câteva din numele ce pot fundamenta teoria noastră. Datorită lor, și altora ca ei, Germania era un popor mare, care însă se manifesta mediocru ori sub

nivelul inteligibil, în relațiile cu lumea exterioară și mai ales, în relație cu propriul său destin!

Atitudinea ei arogantă, până la trufie, după cum și un sistem politic bazat pe puterea sloganului ieftin, avea să vină ca un înghet, timpuriu, chiar și pentru pirajii încercați ai apelor politice, așa cum erau Churchill, Roosevelt, ori Stalin.

Activitățile diplomatice capătă un curs rapid și intens, dar numai în aparență. În intimitatea lor, ambele tabere, aliații pe de o parte și Germania cu vasalii ei pe de altă parte, nu căutau decât să câștige timp, să se înarmeze și mai bine, apoi să găsească momentul propice de a lovi. Pentru mai bine de 6 ani, civilizația se va întoarce în epoca cavernelor. Nu va mai exista spirit rațional și nici o metodă nu va fi prea gravă. Se va face tot pentru nimicirea a câteva zeci de milioane de oameni.

După capitularea necondiționată a Germaniei, "O nouă ordine fusese deja pregătită lumii"! Parcă am mai auzit termenul!!

Furorul călău murise. Germania transformată în ruine. Ceea ce era mai important însă, o ideologie, național-socialismul, murise și ea odată cu gauleiterii.

Toate teritoriile la care râvnise Germania, Sovietele, plus țările din Răsăritul Europei, ca și o bună parte din însăși Germania, vor trece (așa cum pretindeau aliații) la Soviete, pentru democratizare!!

Hitler fusese înlocuit cu cel ce avea să se adevărească a fi, cel mai mare călău al secolului XX, tităcul Stalin. Sub conducerea celui personaj maladiu, numărul victimelor politice vor depăși înfricoșătoare suma de 60 de milioane de suflete!! Țările satelite vor săngera și ele din plin. Acesta trebuia să fie prețul democratizării!!

Are totuși această realitate vreun sens? Desigur, nu!

Statele Unite susțin cu bani și forță militară deghizată, regimul totalitar al lui Batista din Cuba. Insurgenții comunisti, bine adăpostiți de Moscova, destabilizează și atacă puterea, Statele Unite se întorc cu 180 de grade. Susțin dintr'odată, frontul democratic condus de Castro. El este imaginea democrației pe care o dorește America. După ce ajunge la putere, Castro se dă pe față. Se declară comunist!!

Si vreți să-mi spuneți că asta are sens?!

Somoza ține în frâu penetrația comunistă în America centrală. Moscova nemulțumită atacă pe dedesubt. Statele Unite înțeleg că Somoza nu mai este de actualitate!! Ele se vor învârti din nou pe călcăie și vor susține noul val democratic al lui Ortega!! Acesta va învinge și va instala comunismul în emisfera nordică, unde încă mai există doctrina Monroe!!

Mare meșter, cel ce găsește sens în această acțiune americană!

Sahul Iranului, devine peste noapte nepopular. Mai ales pe canalele

moscovite. El este un torționar! A încercat să civilizeze Iranul!! Ce îndrăzneală!! Statele Unite nu mai pot merge la braț cu o persoană atât de compromisă!! Încearcă formule sugerate cu dibăcie de conștii din Kremlin și în final, Iranul este pierdut pentru cel puțin 50 de ani!

Există sens în treaba asta?!! Să fim serioși!!

Suntăm prin anii 74-75 când o bandă de huligani, legitimându-se cu pașapoarte diplomatice, cuturea lumea.

Occidentul îi primește cu omagii, onoruri și lipsă de înțelepciune. Regina Angliei, le asterne covorul roșu!! Se încearcă imposibilul. Aliața dintre proletariatul huligan și miopia occidentală. Seful găștii nu este altul, decât Ceaușescu, care peste 15 ani, va fi aruncat la coșul istoriei!

Aveau toate acestea sens?!! Da de unde!!

Kuweitul este o țară joasă mică, lipsită de apărare, dar noi ne ridicăm mai ales, în apărarea principiilor de libertate!! Așa spunea repetat domnul Bush. Poporul irakian trebuie să-și ia soarta în propriile

mâini, mai spunea domnia-sa. Poporul irakian trebuie să-l răstoarne pe Saddam și să instaureze un regim democratic, continua domnia-sa. Noi nu putem admite încălcarea principiilor, ș.a.!

Si poporul irakian a făcut-o. S'au luptat bieții Kurzi cu vitejie și putere de jertfă. Au murit secerări cu sutele de mii, pe străzi, prin pustii și prin munți. Gărzile republicane ale lui Saddam și-au făcut și ele datoria!!

Dar domnul Bush și-a făcut datoria!! De ce a incitat domnia-sa la rebeliune, dacă știa că nu va da nici un ajutor? Fără indemnul președintelui american, nimeni nu s'ar fi ridicat la moarte sigură, împotriva unui scleretic.

Cum o fi uitat domnul Bush, că Statele Unite, luptă mai ales pentru apărarea principiilor?!

Si ziceți că are asta, în vreun fel, sens?!

Eu acum, în loc să mă resemnez, cu mâinile adânc în buzunarele pantalonilor, cu picioarele ușor desfăcute și cu capul bine dat pe spate, rîd, rîd nebunește, de cât de mult înțeleg noi oamenii simpli la principii!

DIN ȘMECHERIE ÎN ȘMECHERIE...

—Mihaela MOISIN—

feri, etc.

După evenimentele din 13-15 Iunie, atât de cunoscut întregii lumi, încât numele de miner a devenit o adevărată rușine, după arestările masive, accidentele înscenate, bătăliile nemărate atât în România, cât și în afara ei, iar mai nou crime în plină zi și în văzul lumii, după încercările Domnilor Roman și Iliescu de a zămbi Occidentului, de a promite iar și iar, după jocul de-a se pări unul pe celălalt, pentru a-și câștiga fiecare simpatia, iată că recurg la alte șmecherii.

Pe de o parte scot în afara legii activitățile comuniste, pe de alta promovăm un partid socialist, muncitoresc, al cărui conducători sunt vechii comunisti din tată-n fiu. Mai poate zice cineva că în viitoarele alegeri vor ieși comunistii, sau chiar fesenistii? Nu, pentru că nu mai există comunism; da, pentru că PSM este de esență comunistă.

Domnii conducători flutură ideea unor alegeri precipitate pentru toamnă, deci înainte de termenul fixat, pregătite cu multă grădă de ei, dar, din nou prin surprindere pentru partidele de opoziție. Ce va face acum opoziția? Va accepta ea un guvern de coaliție, cu FSN și PSM, compromițându-se sau nu va participa la alegeri?

Este încă prea devreme pentru partidele de opoziție, prea multe și prea slabe pentru a putea câștiga în alegeri.

Între timp, ceea ce era de așteptat, haosul, șomajul, introducerea sistemului de taxe în școli și universități, legea funciară parțial

aplicată, toate caracteristicile sistemului capitalist, dar cu rea credință și vădită intenție pe jumătate aplicate, sperie o mare parte a maselor care se apropie de noile promisiuni ale așa zisilor socialiști.

O mare parte din oamenii care au votat actuala conducere s'au trezit. S'au trezit pentru că așa zisa liberalizare a dus la creșterea inadmisibilă a prețurilor, pentru că excocheriile guvernului, directe sau prin intermediari (bisniță) iau o amploare inimaginabilă.

În șmecheria lor, actualii conducători au facilitat deschiderea de magazine particulare de către "unii" pentru "alții" care-și permit să cumpere din ele, dar în ce proporție omul de rând se poate atinge de produse?

Din cauza situației falimentare, șomajul crește. Atunci s'a introdus ajutorul de șomaj pe o perioadă de 6 luni. Dar ce se va întâmpla după cele 6 luni? Șomerii vor merge la cursuri de recalificare. Dar în ce dorește guvernul să recalifice zecile de mii de oameni?

Aici se oprește inteligența Domnilor Roman și Iliescu. Până aici merge șmecheria lor.

Se apropie scadența celor șase luni, se apropie recolta de toamnă, se apropie larma grea și nemiloasă, clauza nu au primit-o, ajutoarele din Vest și eventualele investiții de capital străin nu prea se văd, guvernul este în mare impas. Care este soluția? Alegeri noi, ca să profite și alții de pe urma dezastrului lăsat în urmă de Ceaușescu, Iliescu, Roman, vechi și noi comunisti.

Cât va mai ține șmecheria? Maximum o iarnă...

LITERATURĂ ȘI ISTORIE

Război și pace

—Titus BĂRBULESCU—

„Ce vrei tu?
Noi bună pace! Si de n'o fi cu bănat
Domnul nostru ar vrea să vază pe măritul împărat.”
...Mihai EMINESCU, Scrisoarea a III-a.

L-a văzut Mircea, „domnul de țară”, grijiul de avutul material și spiritual al țării și poporului care-l înălțase. „Domn al Țării Românești, Ungro-Vlahiei și părții Mării Negre”, pe „măritul împărat”, pe cuceritor de țări și mări sub flamura Semi-lunii... Acesta l-a măsurat de sus, de foarte sus, cu un imens dispreț. S'au înfruntat, s'au războit: David și Goliath! Este evident că orice referință la evenimentele și peripecii actuale - de pace, de război - este fortuită... Alte vremi, alt context referențial al omului în luptă cu istoria oarbă care lovește pe unul dintre luptători, nu-i împacă. Aduce victorie unora și moarte învinșilor, umilință, pocăință, pedeapsă supraviețuitorilor învinși. Pace. Pacea cimitirelor sub lună!... David, Goliath, Mircea cel Bătrân - în cene priverse - au fost odată.

A fost odată o umanitate care se lupta omeneste cu spada, cu ghioaga, cu praștia, cu arcul, cu pumnul - pentru un petec de pământ, pentru niște case și așezări familiale, de neamuri înrădăcinate în fire, care-și apăraseră neville și neamul”, credința și mintea. Mințea lămurită în capete de oameni trăind printre oameni și'n sânul unei societăți întemeiată pe scara valorilor morale, care puneau în valoare natura înconjurătoare, apărând-o în contra hoardelor pradătoare cu chip de om și suflet de fiară, fie el din lăuntru țării sau venite din afară. Astăzi? Astăzi pornesc la atac pășări apocaliptice cu cioc de robot secerător de vieți umane, semănător de moarte globală la indicele matematic, total exterminator de tot ce mișcă pe teremul determinat electronic, de sus, zenital, spre nadirul în care încă mai colcăiau adineauri niște pălpâieli de viață umană, animală, vegetală, minerală. Bărbați, femei, copii, vite de muncă, flori, buruieni bune, nebune, izvoare de petrol, de apă - totul e moarte, pe locul determinat de unii ca loc de pedeapsă meritată. De alții: sălbăticiile și crimă contra umanității, contra ecologiei. Dumnezeu va alege, între „morții buni” și „morții netrebniți” se zicea absurd și necreștinește, cu mâna pe frunte, nu pe inimă, după masacrul de Sfântul Bartolomeu... Probabil că și astăzi există în mintea, nu în inima, unei părți a umanității noastre de civilizație și societate civilă occidentală aprecierea unilaterală morală, și eretic teologică, că „morții în războaie juste, nejuste” sunt respectiv inocenți sau vinovați „în eter-

nam”!

Lupta omului cu destinul este, în fond, lupta cu fiara din el, nedomesticită, cu istoria care omoară ciclic o civilizație parvenită la maturitate de pace pe pământ și între oameni bunăvoire... Este probabil și chiar de sperat că civilizația noastră occidentală nu s'a maturizat, că este în faza imatură de tehnică electronică stelară. Se va umaniza, la sfârșitul ciclului de pace și bunăvoire între oameni! Iar, atunci, Orientul?... Orientul Mijlociu și Apropiat au să devină o civilizație electronică, hegemonică pe planul istoriei, imatură uman, în luptă cu umanitatea dezarmată.

Fortuită și totuși reactualizată apare astăzi - în lumea sfâșiată între Nord și Sud: de pace, de război - o dimensiune originară și spirituală a popoarelor semănate de Dumnezeu în spațiul-matrice al Bibliei, al Evangheliei lui Hristos și al Coramului. Geopolitic, spiritual, sociologic este vorba de Orientul apropiat și mijlociu. Persia, Mesopotamia, Pământul făgăduinții, Pământurile de misiune creștină sau arabă. Într'un cuvânt este vorba de locurile sfinte, sacralizate și venerate de cele trei confesiuni monoteiste: Israel, Creștinismul, Islamul. „Homo religiosus” este prezent, militant, în toate cele trei confesiuni monoteiste. Militantul religios a fost întotdeauna în conflict cu gândirea și practica laică, în speță cu umanismul ateu, intolerant, dar nu cu umanismul tolerant, deschis și chiar primitiv față de diferența culturală și culturală a celui alt.

Pe plan religios, există conflict între „integristii” și „caldiceii” din Islam, mai ales; de asemenea, între „integristii musulmani” și „integristii evrei” pe planul interconfesional, în special în zona Ierusalimului anexat în întregime de către Israel - în contra unei decizii de blam a Consiliului de Securitate - O.N.U. Si în general, pe toată întinderea „teritoriilor ocupate” ale Palestinei din care o bună parte a populației de baștină a fost izgonită. Din religioasă, conflictul a devenit politic insurecțional, în Palestina ocupată de statul Israel.

Dar situația de criză generatoare de război religios, teritorial, de cucerire sau de apărare în contra invadatorului, din Orientul Mijlociu, nu cuprinde numai conflictul israelo-arab. De altfel recentul război - fulger, din Golful arabico-persic, a ținut - cel puțin din partea coaliției americano-arabă și limitat europeană (în cadrul

strict al rezoluției Consiliului de Securitate - ONU) - să evite vreo implicație cu statul Israel. Coaliția învingătoare, formată din 29 de state foarte bogate și stăpânitoare din lume - este adevărat totuși că unele state din coaliție, ca Siria sau Egiptul nu sunt bogate ci numai stăpânitoare..., a pedepsit exemplar Irakul, stat bogat, tiranic, cotropitor, condus de un Cezar de stânga (adică inspirat și suprainarmat de URSS) pentru că a invadat Kuweitul, emirat arab minuscul, dar foarte bogat, condus de un Cezar de dreapta, conservator și beneficiar de imense „royalties” petroliere. A fost deci eliberat „pește mic înghițit de cel mare” în numele și cu autorizația Consiliului de Securitate - ONU ai cărui membri permanenți, cu drept de „veto” sunt: U.S.A., URSS, China, Anglia, Franța.

Uniunea Sovietică (astăzi post-sovietică...) nu a făcut uz de dreptul de „veto”, nu și-a ajutat aliatul Irak, pe care-l înarmase pletoric în trecut, și-l sprijine efectiv în războiul contra Iranului. L-a abandonat, gândindu-se probabil că astfel, după ce va fi asistat la demonstrația - prodigioasă pe planul militar! - a forței armate de distrugere, tele-comandată electronică, a noulor mașini de război și tehnologii, performanțe americane, va putea participa la Conferința de pace generală. Va fi parte - ca în trecut - contribuind la vârf, în calitate de mare putere! La instaurarea unei „noi ordini internaționale globale”. Cuvântul acesta luat în sensul lui original de „glob planetar”, cuprinde: Orientul Mijlociu și Apropiat: Irakul, Mediterana, Europa „dela Atlantic la Ural” și alte focare larvare de război din Asia, Extremul Orient...

Într-o primă etapă ordinea nouă internațională va atinge, evident, Orientul Mijlociu și Apropiat: Irakul, Kuweitul, Arabia Saudită, emiratele din golf; consecutiv, mergând la sursa instabilității întreg regională, se va atinge problema securității statului Israel și „recunoașterii lui între frontiere sigure”, pe plan juridic - internațional, de toate țările vecine lui arabo-musulmane și de către vecinii de mai departe din contextul geo-politic al Golfului arabo-persic sub influența Iranului hezbollahi. Reciproc, această nouă ordine internațională va trebui să atingă și „recunoașterea, pe plan juridic - internațional” a statului palestinian, vecinul Israelului, ocupat

de acesta. „Teritoriile ocupate” (Gaza și Cisjordan) astăzi în curs de colonizare, trebuie restituite băștinășilor, conform rezoluțiilor 338 și 442 ale Consiliului de Securitate - ONU. În termenii de discurs politic-instituțional, se va atinge în mod fatal, problema coexistenței - imposibilă astăzi! - între naționalismul mesianic biblic în contradicție dialectică cu - naționalismul

mesianic coranic: război religios care durează din 1947 și are multe șanse să dureze o sută de ani, așa cum a fost angajat!...

Paralel, trebuie rezolvată problema eliberării Libanului - cândva o democrație pluralistă de stat independent, respectând drepturile omului și cetățeanului de confesiune creștină sau musulmană, astăzi ocupat

„fifty-fifty” de Sirieni și de Israelieni... Va fi inevitabil să se atingă problema eliberării Kurdistanului, a poporului de 23 de milioane de Kurzi, distribuți, și aserviți la 5 state vecine: Irak, Iran, Turcia, URSS și Siria. Iată, catalogate scurte, problemele teritoriale, confesionale, etnico-tribale pe care le-a suscitât războiul din Golf.

(Continuare în Nr. următor)

O STAGNARE EXTREM DE PERICULOASĂ

—Alexandru NEMOIANU—

În ultima vreme în România s'a instaurat o stagnare extrem de periculoasă. Pe de o parte asistăm la o ofensivă agresivă și dezlănțuită a actualii administrații (care folosește din plin toate mijloacele pe care controlul absolut al puterii pe care îl are de un an și jumătate îl pune la dispoziție) de a se eterniza la putere. Această ofensivă, adevărat asalt concentrat asupra puterii, cuprinde emitere de legi și decrete, consolidarea și extinderea aparatului represiv, persecutarea agresivă a opoziției, reactivarea coziilor de topor plătate de defunctele administrații comuniste printre emigranți, etc.

În paralel emisarii ai administrației străbat lumea în lung și în lat făcând promisiuni fără acoperire în căutarea de ajutoare și de aliați. Apare limpede că în linia întâi a acțiunilor „frontiste” se află echipa de „tehnocrați” ai lui Petre Roman. (De altfel un grup care a dovedit că nu are multe scrupule când e vorba de a se menține la putere și care a mai dovedit că nici nu este chiar așa de „tehnocrat”.)

Dar în spatele fațadei și liniei „tehnocrate” și capabilă (până la un punct) de a purta o discuție în limitele unei minimale bune cuviințe, se ascunde fața hădă a alternativei de mână fortă.

Promotorul măsurilor de mână fortă este Ion Iliescu. Bătă și echipa sa de consilieri ieșiți din școala de partid comunist „Stefan Gheorghiu”. De fapt din Iunie 1990, după ce a patronat minieră, Ion Iliescu nu face decât să se vaită de lipsa mijloacelor represive și să se înduioșeze de propria lui „tolerantă”. Președintele „reconciliării” nu li sunt suficiente mijloacele represive moștenite dela Ceaușescu, el își dorește mai multe. În același timp el este

nenulțumit de nivelul de combativitate al acestor forțe represive. Astfel într'un interviu, reluat de ziarul „The New York Times” din 7 Aprilie, el spunea că datorită unor suspiciuni care mai persistă, forțele de ordine sovietice să intre în acțiune în momente de criză. Deci, mai pe românește, asta înseamnă că Președintele „democrației originale” este măhnit că forțele de ordine sau o parte din membrii lor, au unele rețineri când li se ordonă să zdrobească oamenii în băți.

Sunt absolut convins că nu trebuie să ne facem mari iluzii în ce privește reflexele morale ce ar anima pe componenții forțelor de ordine din România. Dar adevărat „modelului suedez” se întrece în neghibie atunci când li se întrustează chiar și din atăta.

Pe de altă parte situația populației este din ce în ce mai rea. Este foarte rea nu numai datorită scumpirilor (câci în lipsa unei privatizări masive, deci a existenței unei alternative de piață, în România s'au făcut scumpiri și nu „liberalizări” de prețuri), șomajului și în general a lipsurilor de tot felul ci mai ales datorită faptului că este tot mai clar că aceste greutatea nu vor produce o situație mai bună.

Populația României a trăit multă vreme în frică și greutatea dar a nutrit speranța în mai bine. În momentul de față o parte din frică s'a risipit dar nu există nici o speranță de mai bine. Aceasta mai ales datorită faptului că toți cei care au participat la crimele comuniste au fost păstrați în putere și sunt mai obraznici și mai agresivi ca oricând.

Ceea ce se impune este ca partidele de opoziție să preia în mod decisiv inițiativa. Să se unească în jurul unei platforme atotcuprinzătoare care să pună

în defensivă administrația și să mobilizeze poporul român la acțiuni decisive.

Deci se poate afirma că în România asistăm la o puternică polarizare.

De o parte se află cei grupați în F.S.N. care au sub control toate mijloacele puterii: armata, poliția, aparatul judecătoresc, cele mai eficiente mijloace de informare în masă și practic toate mijloacele economice.

De cealaltă parte se află poporul român în majoritatea lui zdrobit care se frământă în mari lipsuri și în derută.

Actuala administrație nu poate scoate țara din criză din motive foarte obiective. Frontul de Salvare Națională în fapt a preluat moștenirea comunistă și se sprijină în este angajat în protejarea foștilor activiști și slujitori ai puterii bolșevice.

În atari împrejurări reformele reale nu sunt cu putință. Ele pot fi anunțate, poate chiar inițiate, dar nu pot fi duse la împlinire. Căci reformele ar însemna: democrație, proprietate privată și prețuri stabilite de piață liberă. Asemenea reforme ar pune capăt privilegiilor foștilor activiști.

Administrația F.S.N. se află prinsă într'un cerc vicios. Prin promovarea hotărâtă a reformelor pierde sprijinul epavelor comuniste și s'ar prăbuși dela putere.

Dar mersul istoriei nu va putea fi oprit. Trecearea la economia de piață și la democrație reală este inevitabilă în toate țările din Estul Europei.

În România primul pas în această direcție l-ar reprezenta imediată înlocuirea din administrație a tuturor foștilor activiști sau abso- venți ai școlilor de activiști comuniste.

Până atunci ceea ce se întâmplă în România nu este decât o temporară, dar extrem de periculoasă sta-

LA ANIVERSAREA UNIRII BASARABIEI CU PATRIA MAMĂ

— Adrian GRIGOROPOL —

Aniversarea celor 73 de ani dela unirea Basarabiei s'a comemorat în țară și în diasporă. Am participat la aceea din București care a avut loc în aula Universității, care pentru mine a fost o coincidență a unei amintiri frumoase întrucât acolo în 1940 mi-am trecut doctoratul în științe juridice, dar și o durere a anului în care Basarabia ne-a fost din nou răpită. Un an mai târziu, ca întreaga noastră armată, am luat parte la dezrobirea fraților noștri basarabeni și la distrugerea liniei de fortificații purtând numele diabolicului Stalin, participare consemnată într'un document de către regele Mihai I și mareșalul Antonescu.

La festivitatea care s'a desfășurat cu evocări dintre cele mai emoționante de către personalități angajate în trecut și de alții în prezent în procesul și chiar în lupta care are loc în aceste momente cu stăruitoare energie a unor acțiuni asemănătoare celor din 27 Martie 1918. Am avut prilejul să cunosc și să am convorbiri cu patru dintre aceștia, anume: Nicolae Lupan, Grigore Vieru, Mihai Cimpoi, convorbiri pe care le-am consemnat: în schimb, cu Matei Valeriu, datorită faptului că a plecat foarte repede, am schimbat numai câteva cuvinte, deși eram interesat la luarea pulsului politic actual în teritoriul românesc din provincia noastră, el fiind membru al comitetului executiv al Frontului Popular suprasolicitat.

Redau mai jos respectivele convorbiri:

NICOLAE LUPAN.

A.G.: În primul rând vă doresc împlinirea tuturor năzuințelor și multă sănătate spre a le realiza, urare care v'o fac cu ocazia împlinirii a 70 de ani.

Sunteți președintele Asociației Mondiale Pro Basarabia și Bucovina cu sediul la Paris, cu multiple filiale în diverse țări inclusiv în România și al cărei prim Congres s'a ținut în Iași la 27 Noiembrie 1990. Rugămintea este să faceți o succintă expunere legată de constituirea acestei asociații și de implicarea Dvs. în acțiunile acesteia.

N.L.: Grele au fost durerile facerii României Mari, grele apar să fie și durerile refacerii ei. Dar noi suntem nu numai datori ci chiar sortiți să nu precupețim nimic pentru ca acest ideal să fie împlinit. Sunt născut la 16 Martie 1921 în satul Cepeleuți, jud. Hotin deci în preajma cetății de strajă a lui Ștefan cel Mare și Sfânt și port în sufletul meu dragostea de glie a plășilor care au ținut piept cotoritorilor dinspre Răsărit. Am la bază diferite studii precum licența în filologie a Universității din Cernăuți și altele, am luptat cu R-30 inf. Câmpulung pentru dezrobirea pământului basarabean, apoi cu speranța că Sovieticii își vor lua cizma de pe teritoriile cotorpite, am luptat contra naziștilor până în Ungaria, când am fost scos de pe linia I și "reparat" cu forța în Basarabia unde a început calvarul.

Învățător în satul natal, redactor la ziarul "Bucovina Sovietică" și la Radio-român din Cernăuți, redactor șef la TV - Chișinău de unde am fost concediat pentru "naționalism românesc", redactor șef la radio "Luceafărul" în din nou concediat pentru același motiv, am rămas fără slujbă trei ani și jumătate, deși căsătorit cu trei copii. La 5 Mai 1974, când Brejnev a hotărât expulzarea lui Soljenitșin din țară și a lui Ștefan cel Mare și Sfânt și port în sufletul meu dragostea de glie a plășilor care au ținut piept cotoritorilor dinspre Răsărit. Am la bază diferite studii precum licența în filologie a Universității din Cernăuți și altele, am luptat cu R-30 inf. Câmpulung pentru dezrobirea pământului basarabean, apoi cu speranța că Sovieticii își vor lua cizma de pe teritoriile cotorpite, am luptat contra naziștilor până în Ungaria, când am fost scos de pe linia I și "reparat" cu forța în Basarabia unde a început calvarul.

Învățător în satul natal, redactor la ziarul "Bucovina Sovietică" și la Radio-român din Cernăuți, redactor șef la TV - Chișinău de unde am fost concediat pentru "naționalism românesc", redactor șef la radio "Luceafărul" în din nou concediat pentru același motiv, am rămas fără slujbă trei ani și jumătate, deși căsătorit cu trei copii. La 5 Mai 1974, când Brejnev a hotărât expulzarea lui Soljenitșin din țară și a lui Ștefan cel Mare și Sfânt și port în sufletul meu dragostea de glie a plășilor care au ținut piept cotoritorilor dinspre Răsărit. Am la bază diferite studii precum licența în filologie a Universității din Cernăuți și altele, am luptat cu R-30 inf. Câmpulung pentru dezrobirea pământului basarabean, apoi cu speranța că Sovieticii își vor lua cizma de pe teritoriile cotorpite, am luptat contra naziștilor până în Ungaria, când am fost scos de pe linia I și "reparat" cu forța în Basarabia unde a început calvarul.

Pentru a menține trează mereu atenția opiniei publice interesată asupra soartei Basarabiei și Bucovinei am dus o activitate susținută de atunci și până acum, în calitate de colaborator netitular cu o emisiune săptămânală la radio Europa Liberă cu obiect - această problemă.

La Editura Carpați din Madrid am scris "Basarabia - colonizări și asimilări"; am fondat Editura Nistru în Bruxelles unde s'au publicat lucrările mele "Basarabie - terre roumaine", "Scrisoare fratelui meu", "Scrisoare din închisoarea popoarelor" (în română, franceză și engleză), "Pământuri românești", "Imagini nistrene", "La Roumanie - victime de l'expansionisme russe", "Ivanida". Sunt în prezent fondator al revistei trimestriale "Basarabia și Bucovina" și săptămânalului "Intregirea" ambele aparținând Asociației Pro Basarabia și Bucovina, precum și membru al Academiei Româno-Americană.

Am știut și știu că nu sunt iertat de Sovieticii pentru asemenea activități de care ei sunt nelertători. Dovadă că în 1988 am fost judecat în lipsă în satul meu natal ca "dușman al poporului" într'un așa-zis "proces public moral".

Pe măsură ce se profilează la orizont perspective la nivel național și chiar internațional prin înserarea dreptului la autodeterminare al popoarelor precum și modificări de frontiere pe cale pașnică în Carta O.N.U., Acordul dela Helsinki și Carta dela Paris, am considerat că oricât de susținută, activitatea mea rămâne totuși individuală și am socotit că este timpul ca să fim cât mai mulți, deoarece astfel și puterea crește, așa că am inițiat la 11 Ianuarie 1990 la București Asociația Mondială "Pro Basarabia și Bucovina", care într'un singur an dela înființare numără 130 de filiale și 30.000 de membri. Nu este un partid, ci o asocierie îndreptată să devină națională, militând pe cale pașnică, așa ca sub presiunea principiilor admise și decretate de organizațiile internaționale să determine revenirea la România, deci să "Intregască" țara noastră și cu aceste pământuri românești recent răpite de Uniunea Sovietică în

1940 și 1944, nemai vorbind de 1912.

Indiferent care dintre factorii politici români și sovietici nu ar pleca urechea la cererea noastră legitimă nu putem și nu vom putea niciodată să subținem starea prezentă și vom lăsa această cerere cu limbă de moarte urmașilor noștri.

Nu vom subscrie niciodată la existența unei Republici Moldovenești Sovietice, nici ca Nordul Bucovinei cu ținutul Herței și Hotinului să constituie regiunea Cernăuți a Ucrainei, nici ca Bucugul pentru care s'a sângerat atât contra Tătarilor și Turcilor să devină o nouă republică sovietică, împreună cu brațul Chilia la care Uniunea Sovietică în contextul testamentului lui Petru cel Mare să fie putere riverană a Dunării.

A.G.: Domnule Nicolae Lupan, deși în afara țării mulți vor fi interesați să cunoască înflăcărea cu care s'a desfășurat aniversarea a celor 73 de ani și despre care s'a scris pe larg nu numai în săptămânalul "Intregirea", dar și în toată presa independentă și cea de adevărate simțăminte românești, vă mulțumesc pentru cuvintele care în fapt le-ați adresat tuturor, iar în ceea ce mă privește vă declar că ader din toată inima la "Declarația drepturilor poporului român" adoptată în unanimitate la Iași în 27 Noiembrie 1990 la primul Congres al Asociației Pro Basarabia și Bucovina.

Cum este imperios necesar a se consemna și o serie de stringente și actuale chestiuni de ordin politic și cultural referitoare la situația din Basarabia și Bucovina de Nord v'am rămâne îndatorat ca acestea să rămână obiectul unui interviu sau unei convorbiri ulterioare.

N.L.: Vă mulțumesc la rândul meu și vă stau la dispoziție pentru propunerea ce mi-ați făcut.

A.G.: Să-mi permiteți vă rog să preiau câteva cuvinte și dela interlocutorii Grigore Vieru și Mihai Cimpoi.

GRIGORE VIERU

A.G.: Sunteți bardul tălmăcitor al sentimentelor și resentimentelor nu numai ale basarabenilor dar ale întregii suflări românești, o pildă că unei națiuni îi bate o singură inimă. La aniversarea celor 73 de ani dela unirea Basarabiei m'ați încântat și îndurerat în aceeași măsură, rostind că România Mare trebuie să se rechemă cât de curând România Mare, dar că în față stau multe obstacole. Unui poet nu i se pot pune întrebări pentru că dela natură este plămădit să-și reverse sufletul și inima, să doinească de nostalgie, să plângă ori să îmbărbăteze pe cei sovielnici. Nu-mi rămâne mie deci decât să ascult, ceea ce doriți să cântați Românilor risipiți departe peste mări și țări.

G.V.: Cu amărăciune ne-am convins că durerea Românilor din Basarabia și Bucovina nu este cunoscută în lume. Mai mult decât atât spre surprinderea mea nu s'a auzit de ele și dorința mea și a noastră este ca cei care au autoritate politică pe întinsul lumii, să facă cunoscută această durere prin intermediul presei și tuturor mijloacelor pentru că noi suntem din păcate singuri, prea singuri, nici chiar țara mamă nu ne poate ajuta, ceea ce noi înțelegem că se poate și putem spune că în ultimii ani după Revoluție s'a făcut un lucru mare pentru noi prin aceea că 3000 de copii din Basarabia își fac studiile în țară. Acești copii, când se vor întoarce, vor aduce în Basarabia românismul nostru ucis în cei 50 de ani, pentru că din grădina de copii mi s'a picurat în suflet nu simpla uitare ci ură față de tot ce este românesc. Noi așteptăm ca acești copii să ajungă nu numai niște profesori în școli, ci niște stâlpi ai națiunii, apărători ai românismului. Mai cred că ar trebui să ne unim eforturile toți Românii din țară și străinătăți pentru ajutorarea acestor ostatici, pentru că noi în Basarabia suntem cu adevărat niște ostatici, să ne unim într'un indeplinire visului nostru de unire cu țara mamă așa cum am văzut într'o secvență televizată despre un prunc care se născuse cu inima în afara pieptului și niște chirurghi din Austria, dumnezeiește, au reușit să pună inima la locul ei. Si Basarabia este cu inima în afara pieptului ei, pusă în afara acestuia cum s'a programat zi de zi pentru pierirea noastră.

În război noi am fost aruncați în linia I-a iar cei care nu au putut să țină arma în mână, cu mare noroc de viață au fost măcelăriți în prima zi.

Mai mult decât în război, în 1946-47 am murit mai mulți de foamete organizată când nu trebuia să moară nici un suflet căci țărânul avea în pod niște rezerve care au fost măturate. În 1949 cele mai luminate minți și cei mai buni gospodari au fost duși în Siberia și tot așa până în zilele noastre, când s'a făcut referendumul în cazării cu tancuri la poartă, așa că este de mirare că am supraviețuit.

A.G.: Publicația "Cuvântul Românesc" din Canada trimite, în România 1.500 de exemplare gratuit. Credeți că ar ajunge și la Dvs.?

G.V.: Chiar din România aflu din scrisori că ni s'a trimis, cutare și cutare publicație. Poate din străinătate ar mai veni pentru că acum chiar dacă se mai rățosește, au început să vină și scrisori din țară. Cum cel din străinătate nu știu despre noi, nici noi nu știm despre el. Desigur am fi foarte interesați.

A.G.: Gândesc că s'ar putea face o încercare explorativă dacă s'ar avea o listă cu cei care ar dori.

G.V.: Eu am să vă trimit o listă. În orice caz, eu vă mulțumesc pentru atenția acordată, de a mă fi putut adresa pe această cale celor care propagă și susțin cuvântul românesc.

A.G.: La rândul meu vă mulțumesc deoarece cuvântul Dvs. este foarte prețios.

Continuare în numărul viitor

ÎNCĂ UN "OASPETE"

În nr. 63 a.c., cotidianul "Timișoara" anunță cu mare pompă conferința "Alternative și modele", sub genericul "România spre Europa", conferință susținută de dr. în economie Vlăd Roman (din Bremen, Germania).

Ceea ce nu știu, probabil, din ce în ce mai superficialii gazetari dela "Timișoara" este că "Dl." Vlăd Roman (al cărui nume adevărat cred că se încheie în "lander" sau "stein") este corespondentul din Germania al publicației securisto-sovine "Națiunea", publicație susținută (d'moral și financiar de tracomacaronarul Iosif Constantin Drăgan.

Recomandăm mai multă atenție ziarului "Timișoara" atunci când "sponsorează" diverșii oaspeți.

Recomandăm, de asemenea, conducerii Societății și publicației "Timișoara" să-și verifice mai atent membrii și să-și supravegheze subordonații. Paza bună trece primejdia reală!

Pentru a nu mai fi posibilă "infiltrarea" de foști informatori ai Securității și actuali "ascultători" ai S.R.I. -ului (vezi cazurile Vladimir Ștefan Petrescu și Dorel Mihăi).

PUTEAM SĂ NU-ȘI DEA'N PETEC?

Adunătura de coprofagi mecenată de aceea constiintă silinosă numită Iosif Constantin Drăgan, redacția ziarului "Renasterea bănețeană", a publicat în nr. 344 un anunț-necrolog, deplângând moartea generalului Emil Macri, unul din criminalii fostei Securități, a cărui participare la genocidul poporului român în cel aproape 50 de ani de teroare comunistă ca și în represaliile dela Timișoara din 16-22 Decembrie 1989 nu mai trebuie dovedită.

Filiala Timiș a "Asociației Foștilor Deținuți Politici" a trimis un protest: acesta a fost publicat în nr. 355 din 2 Mai a.c., dar cu următoarea notă redacțională: "s'ar cuveni câteva lămuriri detaliate, dar ne mărginim să spunem că anunțul-necrolog a fost plătit și a apărut la rubrica "decese" din mica publicitate (în timp ce replica Dvs. apare gratuit); decedatul în cauză n'a fost dovedit vinovat. Oricum despre morți, numai de bine."

Fără comentarii!

LĂUDĂTOR ȘI LĂUDAT

Din când în când, ziarul "Azi", publicația fesenistă, oferă cititorilor săi și câte o bălbăială culturală.

Astfel, fostul vistavoi p.c.r.-ist Teodor Bulza ne oferă o cronică plastică, vis-a-vis de o expoziție a graficianului timișorean Vasile Pinte.

Stim cine e lăudătorul. Dar cine e lăudat? Un grafician de care se fereau confrății. Mai bine zis: își fereau lucrările de ochii lui înainte de a le expune oficial, deoarece îi mersese buhul lui Vasile Pinte ca e un "pescutor".

Vasile Pinte a brăzdat Parisul în lung și'n lat, înainte de Revoluție. Cu pașaport în regulă și cu dosar "curat".

Generos, a făcut numeroase donații din lucrările sale "bravilor fi ai poporului": pelerini de frunte, securiști de frunte.

Vasile Pinte e un bun Român de tip "Vatra Românească".

Si nu ne îndoiim că va contribui - la timpul potrivit, când va fi "ales" pe undeva pe la ministerul culturii - la o kakastrolă culturală.

SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE CONDUCEREA UNIUNII CREȘTINE BAPTISTE DIN ROMÂNIA

Deoarece după Revoluția din 16-22 Decembrie 1989, nu numai că n'au fost îndepărtați din cadrul Bisericii Creștine Baptiste, ci au fost menținuți în slujbele de pastori sau diaconi, ba chiar în funcții de conducere în cadrul Uniunii Creștine Baptiste din România colaboratori și informatori notorii ai Securității comuniste, aceștia nefăcând după Revoluție vreun gest de căință în fața Bisericii pentru activitatea lor murdă și fiind prin toate acestea pricina de poticnire pentru acei care doresc să urmeze Calea Mântuitorului Iisus Christos,

Declaram: că nu mai doresc să fim în evidențele Uniunii Creștine Baptiste din România până când această stare de lucruri nu va fi îndreptată.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!

Dan Emilian ROȘCA

102 ani dela moartea lui Eminescu

ULTIMA FOTOGRAFIE A LUI EMINESCU?

—Ioan T. VESCAN—

Dedicată în întregime Centenarului Eminescu, publicația Canadiană "Cuvântul Românesc" an 14, numărul 158 din Iunie 1989 prezintă la pagina 12 o interesantă fotografie și considerată ca "ultima fotografie a lui Eminescu la Mănăstirea Neamțului".

Pentru că în România, Centenarul Eminescu nu s'a putut desfășura la întreaga valoare și tinută artistică - condițiile fiind lesne de înțeles - iar pe de altă parte considerând că anul Eminescu continuă și în anul 1990 se impune o lămurire în legătură cu publicarea acestei fotografii de către publicația amintită.

În anul 1887, se realizează într-adevăr ultima fotografie a lui Eminescu, la Botoșani în atelierul lui Jean Bielig între 10 și 20 Noiembrie, o fotografie tip cabinet, înfățișându-l pe nefericitul Poet îmbrăcat în haine curate, ținută corectă, mustață stufoasă de tip "metscheiană", părul bogat pieptănat spre spate, fruntea înaltă, ochii afundați în orbite, privire așezată ușor spre dreapta.

Această fotografie a fost realizată în 3 exemplare "una pentru liceenii din București, de sub conducerea unui oarecare Moțoc, a doua ca s'o trimită Corneliu Emilian în ziua de 20 Noiembrie 1887 cu autograf, iar a treia a păstrat-o pentru sine" (A.Z.N. Pop - Contribuții documentare la biografia lui M. Eminescu ed. Academiei R.P.R. 1962 pag. 492). Este fotografia recunoscută unanim de întreaga istoriografie

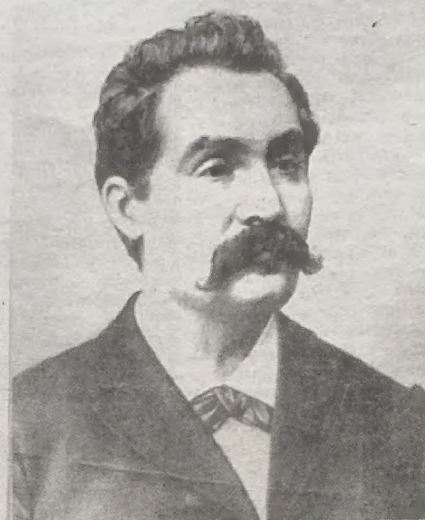
literară.

Presupusa fotografie dela Mănăstirea Neamțului, cel înfățișează pe Eminescu bolnav sezând pe un scaun într'un parc, în halat și papuci de casă, nu se cunoaște la ce dată a fost executată și de către cine anume. Se presupune că ar fi fost făcută între 8 Noiembrie 1886 și 9 Aprilie 1887 în intervalul de timp în care Eminescu a fost internat aici, fiind deci anterioară fotografiei tip cabinet dela Botoșani. Documentar, fotografia nu se poate susține, ca fiind publicată prima dată în "Eminescu Comemorativ", Album literar - artistic întocmit de Octav Minar Iași în 1914 cu prilejul aniversării a 25 de ani dela moartea genialului Poet, originalul acesteia neexistând.

Fără îndoială este un fals așa cum a considerat-o și G. Călinescu în articolul "Octav Minar necrofor eminescian" apărut în "Viața Românească" XXIV nr. 3-4 Martie-Aprilie 1932, pag. 361-363.

În demonstrarea falsului acestei fotografii, argumentele pe care ne bazăm sunt:

1. Eminescu nu a putut fi fotografiat imediat la sosirea în ospiciu, dat fiind starea iresponsabilă în care se afla.
2. Ospiciul Mănăstirii Neamțului se afla departe de oraș, fapt pentru care medicul curent Neculai Ursulescu venea numai de două ori pe săptămână, restul zilelor ospiciul fiind supravegheat deintendentul Leon Onicescu, care de altfel i-a arătat multă afecțiune și îngrijire nefericitului POET. Nici

unul din cei doi nu amintesc în vreun fel de realizarea acestei fotografii.

3. Cadrul fotografiei, reprezintă un peisaj auster de toamnă târzie sau primăvară timpurie; plauzibil pare să fie un peisaj de primăvară având în vedere imaginea unor pomi infrunziți în plan îndepărtat.

Deci dacă Eminescu a fost într-adevăr fotografiat aici data fotografiei s'ar situa între Martie - 8, Aprilie 1887, perioadă în care începând din Ianuarie "se înșenină ca prin farmec" în urma tratamentului medical aplicat (găleată cu apă aruncată pe spinare și în cap, cufundări în putina cu apă rece, băți cu funia udă).

Prietenii care l-au vizitat - Vlahuță, V.G. Morjan, G. Bojescu și alții - nu amintesc

nici ei despre realizarea vreunei fotografii.

4. Toate cele patru fotografii care ne-au rămas dela Eminescu sunt fotografii tip cabinet, datate precis și nici una din ele nu-l reprezintă întreg, așa încât nu știm exact cât era de înalt și de herculean. Într-o scrisoare a lui Matei Eminescu către Corneliu Botez, datată 20 Aprilie 1909 aflăm următoarele:

"Ca fizic Mihai era mai scund ca mine, eu am talie de 1,68 el era cu vreo 2-3 centimetri poate patru mai scund, avea o musculatură herculeană, piciorul la scobitura tălpii era plin (Plattus cum zice Neamțul) însă n-ul deranja deloc la mers".

Ori iată că în această fotografie se observă lesne "scobitura tălpii

piciorului" stâng, deci în nici un caz nu poate fi vorba despre Eminescu.

Fizionomia feței este identică la cele două fotografii: privirea orientată ușor spre dreapta, aceeași mustață plină, părul având aceeași lungime, ochii aceeași adâncitură în orbite. Fără îndoială Octav Minar, în goana după senzațional a confecționat un fals suprapunând fotografia tip cabinet peste o altă fotografie a unui personaj oarecare. De altfel, originalul și numai într'un singur exemplar se află în albumul comemorativ. Bazându-ne pe aceste argumente considerăm că fotografia dela Mănăstirea Neamțului nu aparține lui Eminescu și este un fals fără valoare istoriografică și documentară: un tipic caz de montaj fotografic rețușat și ajustat vizibil (simpla analiză a celor două portrete fiind edificatoare).

Piese din amplul "dosar" al plastografilor lui Octav Minar!

Se pare că publicația "Cuvântul Românesc" nu are cunoștință de faptul că există numai patru fotografii autentificate ale lui Eminescu, precum și masca mortuară luată de sculptorul Filip Marinescu Marin în ziua de 17 Iunie 1889 și păstrată la Muzeul Literaturii Române.

Regimul comunist din România a împiedicat publicarea și afirmarea operei și exegezei eminesciene în lumea liberă.

Afirmarea operei, publicarea ei integrală, precum și eventualele lămuriri și precizări pentru Românii din afara granițelor, va începe de acum înainte.

M. EMINESCU-POEZIA DE FACTURĂ RELIGIOASĂ

—Dana ALEXANDRESCU—

Poezia eminesciană de factură religioasă a fost - din diverse motive - puțin tratată. Universul eminescian este însă un tot, iar gândirea sa, unică. De aceea acest tip de poezie este inseparabil de această osmoză care este creația eminesciană. În poezia de factură religioasă este trasată evoluția unor constante ale gândirii poetului: raportul om-divinitate, în cadrul conceptului despre poet și poezie (Intinericul și Poetul, Preot și filosof, Rugăciunea unui Dac, Învierea, Christ devenit Dumnezeu și om); conceptul de iubire (Răsai asupra mea... Rugăciune, Înger de pază, Îngere palid). Vom puncta evoluția acestor două concepte oprindu-ne mai ales asupra a trei poezii: Învierea, Răsai asupra mea... și Rugăciune.

În creștinele de început, raportul om-divinitate este difuz (Intinericul și Poetul, 1869) și tratat din perspectivă romantică, influențele poeziei pașoptiste, militante și retorice, fiind vizibile: "Român n' trecut mare e mare n' viitor / Si tu vrei ca Poetul să fie trecător" (Intinericul și Poetul).

Poetul este bard național, "vocea" neamului, și-l exprimă idealurile: "A muntelui Carpați sublime idealuri, / Ce'mnoată n'a la lui suflet cum'mnoată n' mare valuri".

În poezia Învierea (1878), poetul este preot al sufletului național, cel care "îngână cuvintele de miere / Închise în tărâșul străvechii evanghelii".

Preotul, "moșneagul cu barba ca zăpada", cunoaște lupta ce-o dă "vecinica viață" cu moartea: "Pierirea, Doamne Sfinte, căzu în orice colț, / Înveninând pre înșuși Izvorul de viață".

El este cunosătorul-mijlocitor ce menține relația cu sacrul și roagă

divinitatea în numele poporului. Momentul învierii al tradiției creștine este transfigurată poetic: "Douăsprezeci pasuri răsună... miez de noapte / Deodată n' negre siduri lumina dă năvală" // "Cele n' altar se uită și preoți și popor, / Cum din mormânt răsare Christos învingător".

Poezia devine cântecul arhetipal rostit la momentul arhetipal de către Poetul arhetipal.

Învierea aduce o nouă dimensiune, esențială, în evoluția gândirii eminesciene privind raportul om-divinitate: poezia începe dela sacrul, coboară la profan și se reîntoarce la sacrul. Poetul este un sacerdot, iar poezia - un act sacerdotal.

"Trista și mângâietoarea legendă a lui Hristos, transfigurată artistic în Învierea, devine în planul vieții sociale prin articolele publicate în Timpul (16 Aprilie 1878, 12 Aprilie 1881) un mod de educare a cititorului. Hristos este un model uman: "Omul trebuie să aibă înaintea lui un om ca tip de perfecțiune, după care să-și modeleze caracterul și faptele. Precum arta modernă își datorează renașterea modelelor antice, astfel creșterea lumii nouă se datorește prototipului omului moral, Iisus Hristos".

Rugăciune (1880) reduce problema raportului om-divinitate, în calitate de coordonată a concepției despre poet. Exponent al poporului, poetul, ca și preotul, este cel care menține relația cu divinul. Poezia - formă transfigurată a rugăciunii - menține această legătură: "Rugăm-ne-n durărilor / Luceafărului miorlă" (G.N.).

Recunoaștem elementele sintezei unice din "Luceafărul", publicată trei ani mai târziu, dar la care lucra deja. În "Luceafărul" este punctul maxim și final

de evoluție a acestui raport: retras în sine ("în lumea mea"), poetul devine parte însăși a acestei divinități.

Tot în Rugăciune recunoaștem cea de-a doua constantă a gândirii eminesciene asupra căreia ne-am propus să ne oprim: iubirea, mai precis, iubirea pentru femeia-înger ("Regină peste îngeri") reluată și în Răsai asupra mea... (1880). Iubirea pentru femeia-înger este în aceste două poezii calea către iubirea divină, absolută, în sine intrupată, numită Maria - ideal al iubirii și al trăirii creștine și intrupare a Frumosului: "Răsai asupra mea, lumină lină, / Ca'n visul mai ceresc d'odinioară; // "Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința".

Metafora "lumină lină" este sintetizatoare pentru conceptul de conștiință creștină reprezentată de Maria. Toate elementele poeziei devin în acest context ipostaze, metafore (ce iradiază din metafora centrală) ale acestei conștiințe, sintetizată prin cele trei virtuți creștine fundamentale: credința ("redă-mi credința"), speranța sau nădejdea ("Speranța mea tu n'o lăsa să moară") și iubirea ("Ca să te-ador de-acum pe veci, Marie!"). Însotită de smerenie ("nimicicel mele") și milă ("milă caldă").

Spre deosebire de celelalte poezii care tratează aceeași idee (Venere și Madonă, Locul arpelor, Copila înger, Înger și demon, etc.), sensul iubirii este dus aici spre idealul absolut, tocmai datorită modelului feminin absolut - Maria Fecioara.

Răsai asupra mea... este sonetul conștiinței creștine.

Concluzii:

- pentru Eminescu, religia este o formă de educație prin pildă și, mai ales, prin înaltele modele umane (Iisus, Maria).

- alături de literatura religioasă, religia constituie o importantă sursă de inspirație, Eminescu a intuit că în religie găsim modele esențiale de gândire și că literatura religioasă românească a fost o formă de păstrare a ființei și a limbii naționale, în ea fiind concentrate secole de spiritualitate românească.

- Eminescu restructurează poezia religioasă (atât sub aspectul conținutului cât și al formei) și-i conferă noi dimensiuni, trecând-o prin filtrul propriei personalități: "Christos au înviat din morți, / Cu cetele sfinte / Cu moartea pe moarte călcând-o, / Lumina ducând-o / Celor din morminte".

- poezia eminesciană de factură religioasă este o componentă inseparabilă a universului poetic și a evoluției lui eminescian (v. evoluția celor două concepte: "poetul și poezia" și "iubirea").

- întoarcerea în lumea sacrului este mai mult decât o latură a programului estetic romantic; este o redobândire a condiției arhetipale a Creatorului și a Creației.

BIBLIOGRAFIE:

1. M. Eminescu, Poezii, Editura Minerva, București, 1982, ediție critică de D. Murărașu
2. apud M. Eminescu, op. cit., pag. 379, vol. al II-lea
3. N. Cartajan, Istoria Literaturii române vechi, Ed. Minerva, Buc. 1980

METODA SOCRATICĂ A LUI NAE IONESCU

Dumitru ICHIM

**Urmare
din numărul trecut**
**CUNOAȘTEREA PRIN
IUBIRE**

Nu cunosc conținutul primei prelegeri universitare a lui Nae Ionescu "Cunoașterea prin iubire", dar din cele scrise de el pot să mi dau seama că aceasta formează o axă a cugetării și trăirii lui. Și e normal să fie așa pentru că Nae Ionescu a fost un filosof creștin și teolog care a trăit tot ce a spus, devenind astfel un orizont viu de cunoaștere creștină generației de tineri dintre cele două războaie mondiale. Pe bună dreptate, cum observa Mircea Eliade, că "o generație de studenți nu se apropie întotdeauna de profesorul cel mai erudit sau de pedagogul cel mai eficient. Studenții nu caută la Universitate numai o bună și precisă învățătură. Caută, mai ales, o metodă de viață și de gândire; un maestru spiritual, adică un om destul de sincer ca să nu șovăie lămurindu-le zădărniciile științelor omenești, și destul de viu ca să nu piară el însuși, copleșit de conștiința acestei zădărnicii."

Nicolae Iorga, Vasile Părvan și Nae Ionescu, continuă Eliade, "au măturat toți trei o conștiință tragică a existenței și au găsit totuși un sens eroic acestei existențe, care trebuie acceptată și rodită (...). Toți acești creatori de valori românești au acceptat condiția umană, au muncit și au intervenit în istoria neamului românesc, aducând prin scrisul și vorba lor o extraordinară capacitate de nădejde. Nimeni nu a văzut mai glorioasă soarta neamului românesc decât acești "tragicii".

Nae Ionescu vede în suferința lui Hristos iubirea Lui, iar în iubirea Lui comuniunea cu toți cei în necazuri și suferință. Crucea e chează învierii, iar învierea constă în sublimul crucii ca pecete a dragostei. A iubi e una, dar a-ți da viața pentru cineva este superlul dragostei.

A) SUFERINȚA

Problema suferinței a preocupat ființa omenească de la începutul ei. Cartea lui Iov e o mărturie și de asemenea, filosofii și religiile lumii. La Nae Ionescu vedem cum budismul hipostază suferința într-un fel de durere cosmică, dar trecerea în Nirvana, în neființă, nu e decât...saltul în gol. Despre lumea greacă ne imaginăm o lume senină, luminoasă, fără de probleme, dar suferința este aceea care ca un vierme roade în interiorul mărului. Cinișmul predica suferința și cinii suferau pentru o glorie lumească făcând parte din cei care din

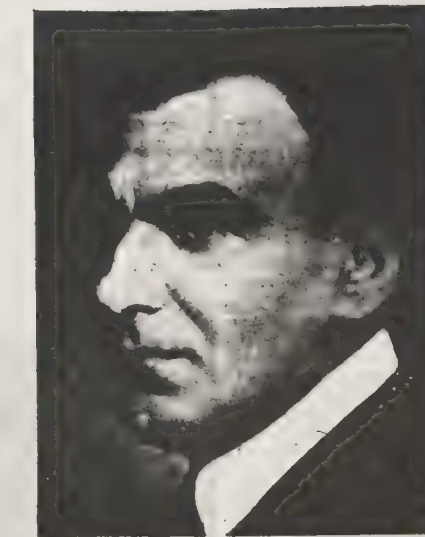
aceasta își "iau plata lor." Ca o consecință a învățăturii lor, ajungem la "ataraxia" lui Epicur. Pe de o parte hedonismul ca o căutare disperată de plăceri, nu numai materiale ci și spirituale, deci o fugă din fața suferinței, pe de altă parte sinuciderea, care este, de fapt o capitulare, o înfrângere în fața ei. Stoicismul, în diferitele lui variante, prin mutilarea vieții afective și reducerea voită a facultăților de cunoaștere, caută o soluție, dar nu o găsește, nereușind ca și celelalte sisteme ale Eladei să alunge suferința din lume. "Se poate vorbi așadar, precizează Nae Ionescu, de un faliment al metafizicii antice. Terapeutica greco-indiană a dat greș; nihilism de-o parte, resemnare de alta. Ambele altoite pe voința stăruitoare, dar neputincioasă, de a nega durerea. Creștinismul lichidează idealurile lumii antice; între altele și prin aceea că recunoaște nu numai existența de fapt a suferinței dar - atitudine fundamental nouă - și drepturile ei la existență."

Nietzsche insulta creștinismul ca fiind o morală a sclavilor. Nae Ionescu răspunde că creștinismul nu este o morală, iar ca religie este o religie a eroilor, a celor care cu moartea lor trec peste moarte prin Răstignirea și Învierea lui Hristos. Nu supra-omul lui Nietzsche, ci ECCE HOMO: "Da, iată OMUL Răstignirea este un fapt istoric și un simbol. Ea închipuie suferința acumulată, de proporții enorme, a omenirii. Pe lemn atârnat El, pentru că numai el putea purta pe umeri toată durerea trupului, câtă s'a îngrămădit dela săvârșirea păcatului (...). Că jertfa a trebuit să se împlinească acolo sus, (pe Golgota n.n.) nu e fără nici un rost. Sus, adică în văzul întregii lumi antice, care într-o disperată stăruință încercase excluderea, sau cel puțin ignorarea suferinței câtă este ea în univers. Aci stă marea întoarcere, marea semnificație omenească a creștinismului: durerea este un fapt, care nu străbate în încheieturile lui cosmosul, ci neamul omenească."

Ceea ce aduce creștinismul nu este o sumă de cunoștințe teoretice și de instrucțiuni didactice, ci un mod de a trăi, un life-style în care perspectiva omenească se lărgeste cosmic cu perspectiva divină, a ontologiei a cărei ON o scriem în aureola iconei lui Hristos.

B) TRADIȚIE-VIITOR, DOGMA-CREȘTERE

Cunoașterea socratică ar rămâne încercare frumoasă, dar numai început de drum, dacă nu ar fi plinită și dusă până la capăt de cunoașterea prin dragoste,

care este cunoașterea. hristică a comuniunii omului cu om și prin aceasta cu Dumnezeu.

Persoana umană nu este un superficial prezent și nici un făgăduit viitor. Omul are un trecut, după cum copacul păstrează memoria unei anumite semințe și devine povestirea sau rostirea ei în detaliu.

Cineva mă întreba: De ce Nae Ionescu e mare? Ce a făcut? Ce a spus atât de grozav? Cu ce este el nou, original, deosebit de alții? Trăiește într-o epocă, precum este a noastră de unde și actualitatea lui contemporană. Se pierduse încrederea în ființa națională. Tot ce era străin era bun, tot ce era românesc era așa și așa. Se uita cu ușurință în trecut creștin, o spiritualitate de mii de ani, o autentică și originală cultură de o mie de ani și copiam tot ce e străin dela forma învățământului laic, la secularizarea oricărei forme de cultură, confuzia teologiei de a se exprima mai "științifice" și ajunsesem la gândurile altora și a ne ajusta și noi cât se poate mai procustian la idealurile Europei Revoluției Franceze, neștiind nimic din Europa marilor descoperiri științifice din secolul XX și uitând de Europa milenară care fusese creștină.

Așa cum grădinarul de meserie cunoaște ceea ce este buruiană și ceea ce este plantă de cultivat, la fel Nae Ionescu ne îndeamnă la ce să cultivăm. Și aveam destule virtuți cu specific românesc și caracter universal care meritau atenția celor care veneau cu "înnoirile".

Apelul lui Nae Ionescu era acela de a fi sinceri cu noi înșine, să renunțăm la sentimentul de slugă pe la toate porțile străinilor, să ne cunoaștem pe noi înșine, să fim noi înșine, să avem încredere în scripturile semințele neamului nostru, de o formidabilă potență kalokageteică, a armoniei firești din logodna

binelui cu frumosul. Se ridicaseră unii împotriva tradiției Bisericii vrând să o "înnoiască". Termenul e de trei ori greșit. Urm - analogia cu ceva material a spiritualului, care are legile lui și greșită. Doi - învățătura creștină nu s'a "învechit" pentru că sâmburul inimii ei este dragostea veșnică, Logosul intrupat. Trei - nu poți aplica o lege statică, o modă, unei realități dinamice, unui organism viu. Este ceea ce a făcut protestanții, cum observă Nae Ionescu, care au mers să dezgroape sămânța și să o facă să crească bine ignorându-i creșterea.

Și aici trebuie să precizăm doi termeni: dogmă și tradiție. Omul modern, fără a ști despre ce este vorba și ce înțelegem noi prin dogmă și tradiție va sări în sus afirmând că trăim "vremuri" moderne și trebuie să fim în pas cu "vremea".

În limba greacă "dogma" înseamnă o hotărâre exprimată, de obicei, un adevăr antinomic. Așa cum în matematică avem axiome, în Biserică avem dogme. Exemplu de dogme: Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Sfânta Maria a fost Mamă și Fecioară, etc. Formularea dogmei e făcută nu de un individ ci de întreaga Biserică, prin toți episcopii ei la sinoade ecumenice având ca temei Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Protestanții au renunțat la Tradiție spunând că Scriptura e suficientă, dar una fără alta nu se poate. Scriptura înainte de a fi scrisă a fost păstrată în Tradiție. Iisus nu a scris nici o carte. Tot ce a spus s'a păstrat de Biserică în Tradiția ei. Tot ea a păstrat autenticitatea textului de tot ce era apocrif, formând un canon al scrierilor sacre și respingând orice nu era autentic. În felul acesta, Scriptura este numai o parte, cea scrisă, a Tradiției, iar una fără alta e un nonsens. Dogmele, ca și Tradiția în general, nu pot fi schimbate pentru a fi în pas cu

vremea, pentru că ele merg în pas cu veșnicia. Dol și cu doi fac patru, ne place sau nu ne place. Necunoașterea punctului nostru de vedere a dus la peiorativul lui "dogmatism" cu care Biserica nu are nimic de a face. Neînțelegerea pornește dela aplicarea legilor cantitativului acolo unde de fapt se aplică legile calitativului, legi temporale la legi veșnice. Exemplificarea o face Nae Ionescu preconizând ce fel de înnoire poate avea loc în Biserică: "Înnoirea nupose să însemneze schimbare pur și simplu, ci creștere firească. Introducerea luminii electrice în biserică o fi înnoire - dar creștere firească nu e. Pentru că lumânarea care arde în biserică nu e un instrument de luminare (altfel nu ar arde și ziua) ci o jertfă omagială. Și nici retipărirea bibliei, ca promovare a religiozității, nu e creștere firească - pentru că nu biblia ne mântuiește, ci Biserica. Stăm, deci, acum ce e înnoirea firească pentru că știm ce e predania (tradiția n.n.) măsura oricărei înnoiri, legea de creștere a învățăturii creștine."

C) NEAMUL ȘI CREDINȚA ÎN DUMNEZEU

Cunoașterea prin iubire începe cu familia. Aceasta nu este o realitate tribală, ci o reciprocitate a dragostei. O familie de familii formează neamul, cuvânt cu implicații adânc metafizice, ca deschidere și trăire în comuniune cu divinul. Neamul nu este un sac în care se află un număr cantitativ de familii, ci e o înruditare nu numai de sânge, ci și de spirit. Astfel vorbim de o moștenire a "moșiei", dar și de o "moștenire spirituală".

Formarea poporului român coincide cu creștinarea, historia fiind contemporană cu sotiria. Între cultură și cultum există afinități mult mai mari decât la prima vedere. Prin cultură ne cultivăm sufletul, dar numai prin cultum creștem și obținem roadele. Prin cultură adunăm cunoștințe, dar prin cultum ne folosim de acestea spre "lumina cunoștinței." Cultura ne dă lampa, dar numai cultum ne toarnă ulei în ea pentru întâmpinarea Mirelui-Cuvânt.

În certurile dintre catolici și ortodocși s'a făcut atât de mult caz de Nae Ionescu. Dacă mergem pe linia marelui gânditor român și ajungem la problema ortodoxiei era normal ca Nae Ionescu să îndemne, respectându-și metoda socratică, să fi tu însuși ca neam și să nu-ți fie rușine de religia țăranilor tăi din care te-ai născut, că noi ortodocșii nu suntem un second-hand în creștinism iar a fi catolic nu te face neapărat boier și senior. De aici și până la a-

folosi pe Nae Ionescu ca praf de pușcă împotriva catolicilor, la întreținerea veninului de ură între creștini, este o prăpastie ca între cer și pământ.

Să analizăm fără patimă atitudinea lui Nae Ionescu în context, iar nu într-un mod sectar. Majoritatea Românilor sunt ortodocși. Originea noastră nu e nici ortodoxă, nici catolică pentru că noi suntem creștinați mult mai devreme. Cât despre polemica avută cu profesorul Frollo, să mergem la text și să o luăm sistematic.

1. Prof. Frollo începe o polemică în ziarul "Cuvântul" editat de Nae Ionescu. La patru articole scrise de acesta răspunde cu opt. Cine a început-o nu contează, pentru că Nae Ionescu a fost gazdă bună, dar aceasta nu îl obligă să fie nesincer cu sine însuși, el care și-a făcut un principiu din a fi tu însuși și să fi sincer.

2. Nae Ionescu a respectat creștinismul catolic, mai mult decât aceasta i-a admirat cântările citând și comentând imne latine ca în articolul "La nașterea Domnului", admirație care nu a scăzut nici atunci când vorbește de misticismul ortodox pomenind pe Anselm de Canterbury, sau pe Sfântul Ioan al Crucii.

3. Frumusețea ortodoxiei noastre nu putem să o "apărăm" prin ură față de frații noștri catolici. Eu rămân la fel de bun ortodox, cinstind sincer pe catolici. Eu trebuie să le arăt lor prin ceea ce sunt eu, nu prin ceea ce nu sunt ei. O chestie de logică, de smerenie și de bun simț.

4. Textual Nae Ionescu nu pune în discuție cine sunt mai buni, care religie e mai bună. Citez: "Așa fiind, putem să lăsam la o parte întrebarea, dacă există în genere cunoștință, revelată nealterată de intervenția elementelor istorice sau dacă, între catolicism și ortodoxie, primul sau cel din urmă reprezintă adevărul creștinismului".

5. Textual Nae Ionescu caracterizează polemica lui cu profesorul Frollo "ca discuția e prea teoretică, prea abstractă" și că, sublinierea e destul de clară, că "Noi nu discutăm aci chestiuni de religie, ci de etnicitate." ("Noi și catolicismul" și "Sorții de izbândă ai noii ofensive catolice").

A interpreta greșit pe Nae Ionescu ar fi cea mai mare nedreptate ce i-am face-o, iar răstălmăcirea nu ne-ar aduce nici cinste și nici folos.

Actualitatea lui Nae Ionescu constă nu în diferențierile ce le-am putea descoperi cu un profesor răutăcios în caietul de teme ale elevului, ci în metoda socratică de a ne descoperi pe noi înșine ca om și ca neam și a ne deschide orizontului de viață a Mirelui-Cuvânt. ■

LEGĂTURA CU BASARABIA

—Vintilă HORIA—

În măsura în care România e lipsită de Basarabia și în aceeași măsură în care nu stă cum trebuie în istoria actuală, am putea-o numi o țară "năsarămbă". Cuvântul e tot atât de vechi cât țara, deși nu prea mai e folosit, tocmai astăzi când avem atâtă nevoie de concepte definitorie a tot ceea ce e bun și a tot ceea ce ne face rău, în trup și în suflet. În Dicționarul lui Săineanu întâlnim la "năsarămbă" explicația de "faptă protestă", cuvânt "de origine necunoscută", ignoranță explicabilă, având în vedere că "Dicționarul universal al limbii române" apare în 1896, iar "Etymologicum Magnum Romaniae" al lui Hașdeu, este editat - mă refer la primele două volume - între 1886 și 1887; în primul volum, într-adevăr, apare lunga și savanta explicație a cuvântului "basarabă" din care Hașdeu face un fel de steag etimologico-politic al vechimii neamului românesc. Interpretarea lui Hașdeu va fi reluată de Vasile Lovinescu în eseurile pe care le va publica în revista "Etudes Traditionnelles" dela Paris între 1936 și 1937, reditate în volumul "La Dacie hyperboréenne" apărut la Paris în 1987.

Basarabia, deci, venind dela Basarabă, ar indica, după Hașdeu, o origine dacică, sarabă, la care s'adună, încă din secolul al X-lea prefixul ban desemnând "marea castă oltenească, din care a izvorit dinastia Basarabilor". Odată unit vechiul termen de origine dacică, nume de castă domnitoare și nu de familie, cu noul termen ban, tras din titlul boieresc craiovean, ajungem la "basarabă", care ar extinde cregile "neamului basarabesc" în afara de dinastia propriu zisă, "care, scrie Hașdeu, nu era o familie, ci o colectivitate de familii cu tradiții comune, un fel de castă care-și avea cuibul în Oltenia și în Hațeg." Cuprinzând Dacia lui Traian, dar întinzându-se și mai departe, acolo unde existau Români, fie în Moldova, unde dinastia Mușatinilor "a fost și ea o ramură a Basarabilor". În timp ce tot Basarabi erau și Asanii sau Asăneștii, dinastia imperială dela Sudul Dunării.

Tot ce a fost românesc la un moment dat s'a aflat sub dominația unei vechi caste de origine dacică, numele limitându-se adesea numai la Tara Românească, astfel încât Mircea cel Bătrân își dădea la 1403 titlul de "mare voievod și domn autocrat a toată țara basarabescă". Basarabia nu era deci, dela început, decât o prelungire către Răsărit a românismului organizat, care nu dispăruse niciodată, nici chiar sub năvălirile barbare și, purtând un nume tot atât de vechi cât întreaga țara rămasă dela Daci, definea perfect mai mult un

neam decât o geografie, ale cărei limite în spațiu s'au întins, după cum știm, mult dincolo de hotarele actuale ale României, vreau să spun mai la Sud decât Dunărea, mai la Est decât Nistrul, mai la Vest decât Tisa. Ceea ce am putea numi "Imperiul Dacilor", care s'a identificat sub Burebista și Deceneu cu Europa centrală, își avea drept denumire regală o posibilitate nobiliară de afi, care se confunda cu o castă politico-religioasă, al cărei ultim vlăstar, mort ca un martir, a fost cu siguranță Constantin Brâncoveanu. Basarabiile ne leagă nu numai de un trecut al cărui vechime nu o posedă decât foarte puține neamuri europene, și nici unul din centrul sau din Răsăritul Europei, dar și de o denumire de tip tradițional din care s'a tras nu numai corbul cu inelul în plisc care innobilează pe Huniazi deveniți Corvini și, prin originea lor, Basarabi, ci și legende care stau la baza ființei noastre spirituale.

Cum să fim deci întregi, la trup și la minte, fără Basarabia, care este ca un fel de al doilea nume al României, primul în timp, și care, atunci când nu e respectat și nici slujit cum trebuie de Români care se leapădă de el, dă loc la situații năsarămbă, adică nebasarabe, cum este cea în care astăzi ni se află atât Tara vizibilă cât și umbra ei invizibilă, sufletul ei maltrat de toți cei care stau năsarămb în scurta lor existență politică? Nu știu dacă conducătorii de azi ai României au știut vreodată acest lucru, imi închipui că nici nu-și pun astfel de probleme lipsite de duh materialist, însă probabil că nici șefii partidelor din opoziție nu-și complica problematica existențială cu astfel de teme devenite politice inactuale. Eu cred că acest fel de actualitate nu ne e favorabilă tocmai pentru că nici nimeni nu poartă de grijă izvoarelor din care ne tragem, și din care, în mod exclusiv, ne este țesut viitorul. Poate că nu a sosit încă momentul în care omul politic ar trebui să se confunde cu țara, dela arătările ei vizibile și trecătoare, suferinde dar vindecabile, până la străfundurile ei istorice și sufletești unde se ascund de fapt singurele leacuri valabile, la care cine știe cât timp de acum înainte vom mai avea acces.

Nu va fi, cu siguranță, prea ușor să legim din situația năsarămbă în care ne-a obligat să ne împotmolim marxismul de toate nuanțele și deprăvirile, însă cred că a privi către Basarabia, țara dintre Prut și Nistrul de care tot comunismul ne-a prădat, devine astăzi o datorie fără de care nu se poate. În primul rând pentru că ținutul face parte din Moldova, este deci o frântură de întreg românesc fără de care nu suntem decât un trup invalid, șclăpănd, prin timpi

întocmai ca Penes Curcunu înainte de a ajunge la Vaslui. În al doilea rând, pentru că întoarcerea Basarabiei la România ar putea însemna și o întoarcere a acesteia la Basarabia, vreau să spun la matca noastră stilistică, la ceea ce am fost dintotdeauna sub semnul milenar al Basarabilor, simbol metapolitic din care ne e structurată ființa.

În sensul european al cuvântului, Basarabia ne este necesară și definitorie întrucât Români și Europeni, pentru că limita de Est a continentului o marchează cu claritate codrii basarabeni ai Tigheciului. Stepa, ținutul fără sfârșit de dincolo de pădure, începe peste Nistrul. Noi suntem limita unui continent și a unei culturi și nu putem renunța, nici noi nici Europeanii din spatele nostru, la ceea ce ne definește și ne justifică întrucât făcând parte dintr-o geografie spirituală care își are și ea frontierele ei, măsurile ei în spațiu. Gândiți-vă cum ar arăta Europa fără Portugalia, să zicem, sau fără Irlanda. N'ar mai fi aceeași, în același fel în care nu e întreagă fără Basarabia. Atât la Vest cât și la Est posedăm același fel regional și universal de a ne păstra într'un tot, care, odată știrbit, ne devine motiv de suferință și de alienare.

De câte ori citesc în presa românească declarații sau interviuri făcute de conducătorii de azi ai Basarabiei, Mircea Snegur sau Ion Ungureanu, ori de câte ori dau de câte un poem scris dincolo de Prut, imi dau seama de cât românism în stare pură au știut să păstreze în suferințele lor acești basarabeni fără cursur. Imi dau seama citindu-i și auzind despre ei că a fi asuprit de străini e mai bine decât a fi năpăstuit de ai tăi. Că Basarabia și-a menținut mai puternic ființa în românism, sub asuprirea rusească, între 1944 și 1991, decât România din țară, asupriți de clanuri românești, și că așa zisa independență ceaușistă a fost mai cumplită și mai distrugătoare pentru noi decât sclavia sovietică.

La noi, între frontierele României, dezastrul a purces dela un fel de război civil, dincolo de Prut războiul a fost franc și limpede, cele două tabere au fost întotdeauna față în față. La noi dușmanul s'a strecurat printre noi, ne-a nălmicit de dinăuntru. Întă de ce sper într-o invazie basarabească, sau basarabă, care să ne readucă la noi înșine. Întă de ce pierderea Basarabiei, cât și a celui fragment din Bucovina care, mușatină fiind, este și ea basarabă, este atât de negativă și de greu de îndurat, nu din punct de vedere al unei lupte politice, importantă și ea, cât mai ales din acela al unei invalidități sufletești, la care măstecă încă, scorbind cu pumnalul în rană,

urmașii vampirici ai cadavrelor comuniste.

Dacă Mihail Gorbaciov ar fi un om viu, un politician trăind în realitate, ar face posibilă întoarcerea Basarabiei la România, așa cum o preconizează Soljenițin. Însă conducătorii sovietici, care știu atât de multe încât nu mai știu nimic, nu mai operează astăzi cu elemente vitale, ci numai cu stări scoase din uz de trecerea prin istorie. Nu sunt în stare nici măcar să dea de mâncare propriului lor popor. Cred

încă în utopia nimicitoare care înseamnă colectivizarea, sau în atotputernicia poliției, sau în lupta de clasă, concepte măcinate, putrezite și aruncate la gunoii istoriei de însuși contactul popoarelor cu realitatea.

Basarabia față de URSS este ca o mânăstire din Bucovina în fața unei statui a lui Lenin, o eternitate vie în fața unei năluci făcătoare de rău și condamnată de mult la fucurle gheenei. Din actuala alcătuire a imperiului

dela Răsărit de Basarabia nu va mai rămâne în curând nimic. Nimic altceva decât întoarcerea la real a acestor adunături de fragmente antagonice, în timp ce din Basarabia va rămâne ceea ce întotdeauna a fost, o posibilitate românească de întregire. Nu Basarabia se va reîntoarce la România, ci România la Basarabia, în sensul basarab al cuvântului, care ne implică într-o mare și foarte veche adevătură românească în uman.

Pentru a vă ține la curent cu ultimele stiri din România echipa noastră redacțională lucrează fără încetare... Nu rămașiți în urma timpului. Cititi lunar

Cuvantul Românesc

și participați la viața exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anti-comunistă.

EXISTENȚĂ ȘI ANTIDESTIN

—Gheorghe RĂDULESCU—

Condiția umană a poporului român s'a menținut întotdeauna prin schimbarea axei sale, printr-o luptă continuă împotriva unui destin nemilos, care parcă intenționa a fost hărăzit unui popor care nu-și pierde speranța, ci singur își croiește drumul pe măsura gândirii și forțelor sale. De-a lungul istoriei, destinul poporului român a fost forțat să se schimbe pentru că poporul să-și poată menține existența.

Încă din primele veacuri ale existenței acestui popor, năvălirile barbarilor din Răsăritul Europei, ce veneau din Asia, trecând peste pământul românesc s'au risipit în negura timpului ca pulberea în furtună, lăsând în urma lor un popor consolidat, care se ridica din pădurile și ascunzăturile pământului, pregătit să-și înfrunte soarta.

Apoi cu mult înainte și după căderea Constantinopolului sub Turci în 1453 și până la independența statului român în 1877, poporul român era supus în orice moment atacurilor turcești din Sud, a celor tătarești și muscale din Răsărit și a celor austriece din Apus și uneori din Nord.

În această situație fiind pus, poporul român a știut să oscileze, să-și modifice direcția pentru a fi oricând gata să dea riposta cuvenită.

De aceea în decursul timpului, principalele române n'au putut fi transformate în pașalâcuri turcești ca alte state ori centre din jur și nici supuse altor puteri, cu toate că de multe ori forțele armate românești din acele timpuri nu prea aveau suficiente întărituri pentru a rezista inamicului.

Iar dacă la André Malraux, arta poate deveni un antidestin, prin ea putându-se salva civilizația,

antidestinul poporului român constă în rezistența și răbdarea lui pentru a-și salva valorile și ființa națională, până la un punct maxim, când prin forță își schimbă radical existența. Lucru constat în 1917-1918, spre sfârșitul Primului Război Mondial, când poporul român ieșea învingător și făurește România Mare și apoi prin revoluția din Decembrie 1989, odată cu răsturnarea tiraniei comuniste. Acțiunea poporului român nu constă în aventura trăită un anumit timp cu disperare în singurătate ca la Malraux. (În Calea Regală, Cuceritorii sau prin revoluție, Condiția umană și Speranța), ci mai curând ca la Exupery, care își află salvarea în săvârșirea unei opere utile în folosul oamenilor. Această concepție e aproape de principiile poporului român, care a ajuns la o profunzime și iubire creștină, nepărăsindu-l niciodată speranța și convingerea, certă a reușitei unui nou început salvator și bine meritat. Și dacă la Malraux omul visează să fie Dumnezeu (influența lui Nietzsche - idee reluată mai târziu de Sartre în L'Etre et le Néant), poporul român îl pe Dumnezeu ca cel mai puternic sprijin. Pentru poporul român Dumnezeu nu a murit și nu poate muri niciodată. El este viața și biruința de veacuri (nu luat ca metaforă, ci ca realitate). De aceea în cele mai grele momente, Românul își află în rugăciune un mijloc suprem de adăncire și comunicare cu Dumnezeu, căci până în prezent credința i-a fost suportul hotărât în victorie.

Este adevărat că viața și de aici condiția umană în general este tragică, cum vede Malraux, dar aceasta datorită angoasei, a tragicului uman în fața absurdului, viața având valoare numai atunci când omul poate fi conștient de ea, așa cum observă scriitorul francez. Poporul român și-a dat întotdeauna seama de valoarea vieții pe care a trăit-o și-o trăiește, fiind conștient de ea deoarece condiția lui umană i-a demonstrat acest lucru. De nenumărate ori Românul și-a învinz destinul ca să poată exista, dar această forță de dominare, de supunere a propriului destin vine de departe, din timpuri străvechi, dintr-o încredere în el, odată cu formarea acestui popor și din rezistența și jertfa creștină care nu s'a supus urei și răzbnării, nu s'a supus păgânismului de nici un fel, ci a preferat răstignirea și cele mai amare chinuri pentru credința sa. Astăzi, după 45 de ani de comunism, poporul român este desigur depersonalizat, încât țărânul cu vechi tradiții nu mai este țărân, orășeanul nu mai este orășean și intelectualul adevărat nu mai este intelectual, ci o populație amestecată, dezorientată, apatică și neîncrezătoare, datorită psihologiei sale deformate și schilodite în timpul anilor de tortură morală și fizică comunistă. Și totuși în momentul când România va avea o conducere sănătoasă, dezinteresată, necomunistă, o conducere care prin sacrificii va face tot pentru popor și va putea treptat se va putea modifica întreaga existență, în bine, întâi economic, deoarece țara are resurse suficiente pentru a putea fi redresată, apoi psihologic. Însă acest lucru va fi de mai lungă durată cu rădăcini diplomatice, cu cinstite și dragoste pentru acest popor chinat, încât astfel se va putea reveni la normal, la o libertate și o încredere vrednică de toată lauda.

BASARABIA, PLINĂ DE GRÂNE, PLINĂ DE DOR

— Pr. Gh. CALCIU - Prof. N. ILIESCU —

In ziarul basarabeian SFATUL ȚĂRII, din 30 Aprilie, 1991, care apare la Chișinău, Andrei Vartic, deputat în Parlamentul Moldovei, a publicat următorul îndurerat articol-apel: "LEPĂDAT PE VECI"

Jalnic plânge copilul lepădat de mamă. Guvernării României s'au lăsat de Basarabia de trei ori.

În 1812 am fost cedați pe neștiute Rusiei. Până au înțeles bieții orheeni, soroceni și lăpușneni de unde bate vântul, muscalul le sta de-acum cu pușca'n prag... Si, spun cronicile, erau acești orheeni, lăpușneni și soroceni cei mai dârji dintre moldoveni... Un cuvânt de ar fi spus domnia la timp și, cine știe, poate sta mândră România, alături de Anglia, Franța și Germania.

În 1940, am fost cedați cu bună știință. Or, dacă, asemenea Finlandezilor, Consiliul de Coroană spunea un "NU" categoric, mai trecea așa de simplu bolșevicul peste Nistru? Bolșevic care ne-a băgat în mormânt un milion de Basarabeni? Si cine știe unde stă acum România... la ce masă și cu ce meseni.

În 1991, în Aprilie, în zilele Sfințelor Paști, Basarabia a fost cedată a treia oară. Domnul Ion Iliescu, Președintele ales al României, ales de marea majoritate a Românilor din țară, a vândut Basarabia pentru nu știu câte milioane de metri cubi de gaz.

Încălzește-te, dulce Românie! Bunăstarea ta este clădită pe plânsul copilului lepădat de mamă.

Încălzește-te, dulce Românie, visează visuri plăcute! Românii din Basarabia, iarăși, au fost scoși la meza.

Încălzește-te, dulce Românie, la gazele Siberiei! Acolo au murit zeci de mii de Basarabeni.

Încălzește-te, dulce Românie! Românii din Basarabia nu vor să-și mai spună Români.

Noi, Românii de dincoace de Prut, ne simțim, în imperiul comunist, la fel de bine, cum s'ar simți un cosmonaut lepădat de consăngeneii săi, pe o planetă îndepărtată, printre umanoizi, liane, broaște și lacuste, ca tribut pentru câteva cani de benzină pentru a-și porni pașnic motoarele lor.

Frați Români, Să dea Domnul să ridicăți în România o societate mai comunistă decât cea închipuită de Ana Pauker... Noi, Basarabeni, vom veni în România prin gazele în care ne-am transformat murind în Siberia și vom împinge și noi, deci, la carul prosperării voastre.

Basarabia, copil lepădat de trei ori! Basarabia, PĂMÂNT ROMÂNESC?

Nu vom discuta primele două trădări. Istoria anului 1812 este deja prea departe, în trecut, și nu este legată decât parțial de răspunderea și culpabilitatea României. Pentru că România, ca atare, nu exista. Că a fost însă un act de abandonare voluntară a fraților noștri dintre Prut și Nistru - frați de-un sânge și de-o lege - nu încapă nici o îndoială.

În ceea ce privește cedarea Basarabiei în 1940, actual și politica României monarhice de atunci nu au nici o justificare. Partidele politice, Consiliul de Coroană au acționat în modul cel mai abject posibil. Un sigil și un decret de infamie s'au așternut atunci pe demnitatea și viața întregii țări, care nu era într-o mică răspundătoare de decizia luată în palatul regal. De aceea, reacția poporului și a armatei nu a întârziat.

În 1941, soldații români au primit ordinul să treacă Prutul. Frații noștri basarabeni - frați de-o mamă și de-un tată - s'au reîntors la patria comună și dacă ineptitudinea politică a Vestului nu ar fi fost atât de imensă în 1944, Basarabia nu ar fi fost ruptă din nou dela sânul mamei. Dacă, între 1940 și 1941 un milion de

dezastrul țării, dintre comunisti; de Sfințele Paști, 1991, proaspătul șef al neocomunismului din România, cedează din nou Basarabia Rusiei comuniste. Si nici un protest al FSN și al presei lui, care se asociază astfel actului de trădare și de vânzare a unei provincii și a locuitorilor ei, pentru "nu știu câte milioane de metri cubi de gaz"... Problema aceasta depășește cadrul politic și se situează și în plan moral. Forțele răului se identifică și rămân înrădăcinate în partidul comunist, travestit în Frontul Salvării Naționale al comunismului sovietic. Îndemnul lui Vasile Pârvan devine iarăși lege pentru toți Românii:

"Noi nu putem să facem nici o concesie răului, căci și așa, cu toată opoziția noastră, puterile răului rămân imense."

Scopul imediat al noului tratat Iliescu-Gorbaciov e evident: prețul pentru Basarabia, Rușii îl plătesc în gaz metan. Pe comunistul Iliescu, cedarea Basarabiei nu-l costă nimic. Poate câștiga însă voturi, cu care să mențină la putere regimul, oferind ceva mai multă căldură și apă caldă la etajele superioare din blocuri. Pentru că, în mod deliberat, poporul român a fost redus suferințele la o condiție de viață elementară și pur biologică, deja programată de Brucan, în Ianuarie, 1990. Dacă i se va da poporului căldură, mâncare și benzină (acuma, gaz), poporul va vota un guvern de stânga. Succesul acestui program a fost demonstrat în toate momentele de pericol prin care a trecut regimul comunist în acest an și jumătate: de fiecare dată, când o grevă sau altceva păreau să pericliteze guvernul, apăreau ceva mai multe alimente pe piață, mai multă căldură și mai multă apă caldă. Trecură criza, dispăreau toate aceste semne de îmbunătățire. Acum, cu mai mult gaz din Rusia, proiectul de succes pentru alegerile viitoare este și mai îmbucurător. Basarabia? Ce

importantă poate avea Basarabia?

Un alt aspect înspăimântător al afacerii Iliescu-Gorbaciov, e de natură juridică internațională și se încadrează în problematica mai vastă a Poloniei și a Țărilor Baltice care, ca și Basarabia, cer independența totală față de Rusia Sovietică.

Carta Atlanticului, așa cum a fost ea inițial concepută, prevedea, printre altele, după înfrângerea lui Hitler, revenirea la granițele naționale: din 1938 ale fiecărui stat. Implicarea Rusiei în război a modificat punctele de vedere ale aliaților, în special, ale Americii, care au favorizat Rusia comunistă, în detrimentul țărilor subjugate. Dar, în ciuda unor înțelegeri, mai mult sau mai puțin secrete și, în orice caz, injuste, tratatul inițial nu a fost anulat și principiile lui încă mai sunt valabile.

Subliniem că statu quo-ul granițelor, pe care Rusia vrea să-l mențină în continuare, este consecința înțelegerii dintre Stalin și Hitler, așa numitul Pact Ribbentrop-Molotov. Si Stalin, și Hitler sunt considerați ca marii criminali ai omenirii, dar înțelegerile lor, în dauna națiunilor mici, sunt foarte convenabile pentru Rusia comunistă, care se pretinde tot mai democratică.

Toate țările care au suferit pierderi teritoriale în urma acestui pact din 23 August, 1939, l-au denunțat ca pe o înțelegere de asasinare a țărilor victime. Însăși Rusia Sovietică, la început refractară și căutând să conteste existența unor prevederi secrete ale pactului, a fost obligată ulterior să-l denunțe, măcar formal. Singurul guvern care nu a denunțat pactul este guvernul dela București, condus, oficial, de Iliescu și, practic, de Petre Roman și grupul lui.

Atâtea vreme cât un asemenea pact nu a fost legal recunoscut de guvernele direct interesate, el rămâne subiect de drept in-

ternațional și poate fi atacat în fața forurilor internaționale, începând cu ONU și sfârșind cu Curtea Internațională dela Haga. În dreptul internațional, primează înțelegerile bilaterale. Dacă nu există nici o înțelegere bilaterală, starea conflictuală este adusă înaintea forurilor internaționale, de către guvernul care se simte lezată, sau de un guvern în exil. În clipa în care însă, între două guverne considerate ca legale, un asemenea pact este consfințit printr'un tratat bilateral, nici un for internațional nu se mai amestecă. Singura posibilitate rămasă este demiterea guvernului respectiv, și înlocuirea lui cu un alt guvern care să denunțe tratatul bilateral.

Înțelegerea dintre Gorbaciov și Iliescu se pregătea de aproape un an de zile. Ceea ce este mai tulburător, este faptul că, în tot acest timp, Iliescu și, mai ales, Roman, făceau declarații patriotarde de susținere a drepturilor Basarabiei la autodeterminare. Când Primul Ministru al Basarabiei Domnul Mircea Druc, a venit în America, ne-a adus la cunoștință, în mod public implicarea fățișă a lui, Iliescu și Roman în susținerea drepturilor de autonomie. El a avut cuvinte de laudă pentru cei doi, el credea că aceștia au intrat într'un conflict deschis cu Moscova. După semnarea tratatului bilateral, prin care Basarabia este vândută iar Rusiei, de astă dată de un guvern român, care se intitulăz ales, se pune în evidență adevărata față a FSN: nici o vânzare, nici o crimă împotriva națiunii și a libertății poporului român nu are importanță. Importanță este menținerea la putere a unui guvern și a unor persoane care, în cazul că ar trebui să renunțe la posturile lor, ar avea de răspuns penal în fața tribunalelor - românești, pentru multiplele lor crime, jafuri și trădări.

De aceea, este greu de conceput că ei vor renunța la putere pe calea unui proces cinstit și democratic. De aceea, este ușor de înțeles ce folosesc ei minciuna, înșelătoria și propaganda, pentru a-și menține o imagine, cât de cât acceptabilă, pentru cei care nu înțeleg, sau se fac a nu înțelege. Primul ministru Petre Roman a declarat la New York, la ultima lui conferință de presă că ei, adică guvernul neocomunist, continuă să susțină moral Basarabia, în revendicările ei. Moral? Si cum anume? Vândând Basarabia și pe Basarabeni pentru încă alți 15 ani? Confirmând printr'un tratat oficial bilateral că Hitler și Stalin au fost tirani onorabili și că bine au făcut ceea ce au făcut?

Inima noastră sângerează pentru Basarabeni vânduți. Suntem rușinați să auzim că pământul inalienabil al țării este negociat de un grup de indivizi, ca și cum ar fi proprietarii țării, iar populația Basarabiei ar fi sclava lor - flatus voci - pe care poți să o vinzi și să o dai morții, fără nici un fel de răspundere, nici în fața lumii, nici a lui Dumnezeu.

Atâtea trădări ne îndurerază sufletul, atâtea vânzări ne lovesc peste obraz! Atâtea lacrimi și morți inutile! Incepând cu tinerii și copiii Revoluției, sacrificii de acest guvern care își căuta o justificare prin sângele lor sfânt și până la asasinarea morală și fizică a Românilor din Basarabia, vânduți, dați morții ca persoane și ca națiune, pentru încă 15 ani!

Să nu dea Domnul ca FSN să construiască o societate comunistă mai cruntă decât cea intenționată de Ana Pauker. Să dea Domnul ca să se pună capăt vânzărilor și trădărilor cât mai repede. Si, mai ales, să ne ajute Dumnezeu să vină la căma țării un guvern, cu adevărat, român și creștin, care să consoleze un popor îndelung chinuit și dus pe căi răcite, guvern care să refacă integritatea hotarelor și a sufletului neamului românesc.

DIN ARHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI ANTONESCIENE:

“LUPTA NOASTRĂ ESTE DREAPTĂ”

(1 Ianuarie 1944)

ORDIN DE ZI

adresat Armatei de către Dl. mareșal Antonescu, conducătorul Statului român.

OSTAȘI!

Au trecut aproape douăzeci de veacuri de când Creatorul a trimis pe pământ pe cel mai ales dintre aleșii săi ca să mântuiască și să propovăduiască liniștea și pacea, înfrățirea, iubirea între oameni.

De douăzeci de veacuri, omenirea, alergând după mai bine, este totuși continuu înclătă într-o luptă pe viață și pe moarte, în care suferă și se frământă, se avântă și se sfășie, cu nestăpânită patimă, oameni și popoare. Poporul românesc, aflat dela așezare în Arcul Carpatic, într-o frumoasă și armonioasă cetate, a fost aruncat din fașă în această înfrigorantă vâltoare.

Prins de alții în hora morții, înconjurat și asaltat, poporul nostru luptă fără să răsuflă și fără încetare de 2000 de ani pentru liniștea și pacea lui, pentru unirea și înfrățirea lui, pentru credința și dreptatea lui, pentru casa și brazda lui.

Dacă vrerea Domnului va fi, în cartea destinului stă scris, el va lupta de va fi nevoie și n alte două mii de ani pentru libertatea și viața lui.

OSTAȘI!

Sunt dintr-o generație zbuciumată și însângărată pe care urșita a purtat-o în patru decenii pripătruzăboase și patru răscoale.

Este generația care, pentru zidirea României, a semănat cele mai multe cruci și morminte în lungul nesfârșitelor drumuri pe care a fost dusă de o încercată soartă, într-o grea și bărbătească luptă.

Este generația care, deși de nenumărate ori a fost aruncată de valul năpraznic al luptelor de pe culmi de glorie în funduri de prăpastie, a fărâșit totuși România Mare.

Este generația neșovăitoare care a avut în fruntea ei pe Ferdinand I. Este marea generație a cărei deviză înscrispitoare și nepieritoare a fost și este “Prin moarte la datorie”.

Din voința aceleiași supreme forțe, căreia pretutindeni este pe pământ, trebuie să i se indice smerit și să i se spună neșovăitor, v-a fost dat vouă care faceți parte din cea mai tânără generație de luptători, să înscrispeți într-o scurtă viață, în afanță și curată carte a neamului, o înaltpătoare și nepieritoare pagină.

Sunteți generația în fruntea căreia destinul ca un semn prevestitor și ca o chemare la datorie a așezat pe Mihai I-ul. Sunteți predestinați de soartă și aveți marea cinste de a fi generația reînnoirii și reînțregirii.

Deviza noastră este și

trebuie să fie: “Izbândă sau moarte”.

Pătruși de această nobilă chemare, de doi ani și jumătate când și voi, cum am fost și noi, purtați de gigantice și vijelioase valuri de furtună, mergeți din luptă în luptă, din moarte în moarte, din izbândă în izbândă.

Din Carpați și Caspica ați străbătut, voi, cei mai tineri din neamul nostru, vrednici urmași ai strămoșilor noștri cea mai lungă și glorioasă cale dintre acelea pe care nenumăratele generații de Români le-au străbătut în lupta lor care, ca și a noastră, era dusă cu aceleași idealuri și sacrificii numai pentru păstrarea ființei noastre.

Sute și poate mii de ani, generații după generații de Români vor cânta cu mândrie și vor urma cu bărbăție fapta voastră de azi, după cum voi cântați și urmați pe a înaintașilor noștri.

OSTAȘI

DE PRETUTINDENI!

Ostași din Crimeea și Taurida, de pe Bug și dela Odesa, din văzduh și zbuciumatele valuri, din căzărmi și dela vatră, luptători care dați lupte și luptători care vă pregătiți de lupte, luptători care ați căzut și luptători care vă ridicăți, nu uitați că aveți soarta, hărăzită, de urșită, să vă zdrobiți fericirea și să vă sacrificați viața voastră trecătoare pentru a asigura fericirea și viața fără de moarte a neamului nostru.

Nu uitați că din lupta noastră loială și din unirea voastră neșovăitoare va ieși unirea și împlinirea tuturor drepturilor noastre.

Nu mai cu luptă și trudă, cu suferință și cu sânge, cu o oarbă supunere și neclintită credință se zidește o țară.

De aceea, mă simt dator să vă îndemn să nu lăsați sufletul vostru să se înmoaie și brațul vostru să se îndoaie la șoapta care vi se strecoară din umbră și prin văzduh de către oameni necunoscuți și nevăzuți din țară și de peste hotare.

Ascultați și urmați pe cel care vin în față și vă spun care sunt datoriile voastre și care este drumul nostru. Reacția trecutului să nu fie uitată, să vă fie neîncetat în minte.

Unirea noastră a fost cu veacuri întărită, fiindcă nu ne-am dat la timp “mână cu mână” cei cu inima română.”

Învălbirea dintre noi, slăbirea luptei și pierirea noastră a fost întotdeauna pusă la cale de străini și înstrăinați, de dușmani și necugetați. Cine îi ascultă orbește și-l urmează proteste ajunge în sărăcie și termină în robie.

OSTAȘI!

Luptați și voi cum am luptat și noi și după cum au luptat toți înaintașii noștri, dela toți până la unul și dela unul până la toți, pentru sfânta lege a dreptății noastre, de ieri, de azi și de totdeauna.

Voi, ca și noi și toți strămoșii noștri, ați ridicat arma și ați sărit la hotare ca să apărați ceea ce de veacuri al nostru a fost, este și al nostru trebuie să fie.

Este strigăt din morminte și poruncă din strămoși. Sfânta chemare la datorie a fost ascultată și nu veți trece de pe câmpul însângărat de luptă pe câmpul roditor de muncă decât după ce porunca va fi îndeplinită.

Atunci și numai atunci vom întinde o mână frățească tuturor care ne vor respecta drepturile și libertățile la care, ca orice popor pe lume, mare sau mic, avem dreptul.

Nu vă lăsați doborâți de șoapte și nu vă slăbiți credința în dreapta cauză a luptei noastre.

Fapta noastră este fapta istoriei noastre, vorba lor ademenitoare este unul din mijloacele folosite pentru a câștiga lupta și fără luptă.

Nația întreagă cu bunul ei simț de apărare și cu instinctul ei de conservare va fi înfipit arma în mâini și va fi împins la hotare nu ca să cuceriți ce nu era al nostru, ci ca să zdrobiți ceea ce este al nostru.

Nu ne-am oprit la Nistru

fiindcă cine și fură camaradul în toată lupta, după ce și va fi luat dreptul său, se necinstește și poate să fie, pe drept cuvânt, aspru pedepsit. Un astfel de popor, mai ales când este mic, nu poate găsi în zilele grele un ajutor și susținător.

Trecând Nistrul din datorie de aliați, nu am continuat lupta pentru ambiții de parte. În lunga și încercată noastră viață de popor nu este nici un exemplu doveditor că suntem neal de cuceritori. Mircea cel Bătrân, trecând prin valuri, a luptat dincolo de falcicul fluviu numai pentru a închide soarta neamului între Dunăre și Mare.

Stefan cel Mare, purtând gloriosul și legendarul său palos din poarta Pocuției în poarta Dunării, a străjuit de atunci pentru veacuri Moldova, prin cetățile înșirate în lungul Nistrului, din șesul Podoliei până la marginea mării.

Mihai Viteazul a despăcat Carpații și a căzut în Câmpia Turzii, pentru a arăta Românilor și tuturor de atunci și de-a pururea unde este dreptul nostru și care este datoria noastră.

Fondatorul dinastiei și marele nostru Rege Carol I a trecut de două ori Dunărea, în lungă și glorioasă lui domnie pentru a smulge independența noastră și a întări dreptul nostru între Dunăre și Mare.

Ferdinand I a aruncat punți peste Tisa, a împins forțele sale peste Budapesta și a pus străjile sale la cealaltă margine a unui vecin care nu a avut măsura drepturilor sale după cum nu a avut-o și nici nu o are pe cea a firii și a laudelor sale.

Sunteți astăzi întrebați ce ați căutat la Stalingrad și căutați în Odesa și în Crimeea?

În fața istoriei, în fața poporului și a dușmanilor răspund eu pentru voi. Răspund la învinuire nu ca fapta mea, răspund chiar cu faptele învinuitorului.

La silele trăite de voi, de noi și de părinții noștri, ÎN ULTIMII 120 DE ANI, dela 1820 la 1940 Țările Românești au fost de nenumărate ori invadate și ocupate, dominate și exploatare, sărăcite și umilitte, jefuite și ciuntite de ostile rușesti.

Reamintesc tuturor că 1828, 1853-1854, 1877-1878, 1916-1918, 1940-1941 sunt pumnale înfipite numai într-un veac, în ultimul veac, în inima și în mândria românească, în cinstea și glia strămoșească.

Luăți aminte și nu uitați. Nu uitați și nu vă temeți că veți putea fi pedepsiți pentru că vă faceți datoria.

Fiți încredințați că este pe pământ o justiție supremă. Noi nu am putea fi pedepsiți fiindcă, fiind provocați, umiliți, ciunțiți în 1940, am călcat în 1941 pământul altora pentru a-l elibera pe al nostru.

Noi nu am fi atacat niciodată pe nimeni dacă 3 milioane de frați nu ar fi fost luși în robie și dacă Basarabia și Bucovina noastră nu ne-ar fi fost smulse într-un moment când Europa s'a găsit la o răspântie fatală, când nimeni nu ne-a putut sări în ajutor.

IUBITI OSTAȘI!

Stați cu fruntea sus în fața faptelor voastre, a acelora care amenință și a acelui care de sus ne judecă, ne pedepsește drept și la timp pe toți.

Lupta noastră este dreaptă.

Fapta noastră în ținuturile ocupate și prin locurile călcate a fost blândă și omenească.

Nimeni, pe unde ați trecut, nu a fost jefuit și nu a fost lovit.

Omul pentru noi este om, orice relație ar fi între noi, ori din ce nație ar fi el și oricât rău ne-ar fi făcut el.

Toți acei care au fost găsiți în calea noastră au fost ajutați și ocrotiți ca oameni. Copiii lor au fost îngrijiți ca și copiii noștri, bătrânii lor au fost ajutați după cum ajutam bătrânii noștri: familia rusească a fost considerată ca și familia românească, nu facem nici o deosebire între soldații lor prizonieri la noi și soldații noștri.

Pe unde am trecut și acolo unde administrăm școala și biserica, munca și libertatea au fost respectate, casele, bunurile, spitalele și instituțiile, orașele și satele au fost reconstituite, biserici și șosele noi au fost făcute.

Noi nu am deportat pe nimeni și voi nu ați înfipit pumnalul în pieptul nimănui. În temnițele noastre nu am fost aruncați și nu zac oameni navinovați. Credința tuturor și crezul politic al fiecăruia au fost respectate. Nu am dezrădăcinat nici oameni, nici familii din așezările lor, pentru interesul politic sau național.

De aceea așteptăm cu încredere ultima și dreapta judecată.

Deși popor mic, socotim că dreptul și legea trebuie să fie una pentru cei mari ca și pentru cei mici.

De câte ori a fost altfel, lupta a reînceput și de data aceasta lupta va reîncepe, dacă drepturile și dreptatea vor fi întotdeauna ingenuchiate.

Nu am ridicat niciodată arma în contra acelora care ne-au ajutat.

Luptăm pentru ființa noastră.

Luptăm pentru dreptate și numai pentru dreptate.

RĂZBOIUL DIN RĂSĂRIT

- 22 IUNIE 1941 -

— Zahu PANĂ —

La 22 Iunie 1941, a început războiul din Răsărit al Germaniei împotriva Uniunii Sovietice, încheind paradoxal Pact de neagresiune din 23 August 1939, semnat de Ribbentrop și Molotov. Dela Marea Baltică până la Marea Neagră s'a aprins focul războiului ale cărui consecințe nu s'au terminat nici acum, după cincizeci de ani.

La acele zile, la orele 4 dimineața, de pe trenul Patria, staționat la Piatra Neamț - unde se afla generalul Antonescu și Șeful Marelui Stat Major Român - s'a declanșat și ofensiva pentru eliberarea Basarabiei și a Bucovinei de Nord de sub ocupația sovietică.

Intrarea României în război a fost anunțată de armată și de populație prin ordinul de atac difuzat prin radio și apărut în presă în aceeași zi, care suna:

Ostași,

Vă ordon:

Treceți Prutul!

Idrobiți vrăjmașul din Răsărit și din apăsătură!

Desrobiți din jugul roșu al bolșevismului pe frații voștri cotropiți!

Reimpliniți în trupul țării glia stră-bună a Basarabilor și codrii vovodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile voastre!

Ostași,

Plecați azi pe drumul biruinței lui Ștefan cel Mare, ca să cuprindeți cu jertfa voastră ceea ce au supus strămoșii cu înșuși lor!

Înainte!

Fii mândri că vecurile ne-au lăsat aici străna dreptății și zid de apărare creștină!

Așa a început războiul României din 1941, așa s'a trezit întreaga țară în stare de război - război care era de mult așteptat.

Pornind dela aceste premise, atât în timpul războiului, dar mai ales după capătul necondiționat al României și în special după instalarea comunismului în țară de către Ruși, interpretările care s'au dat participării României în acest război, au fost când pătimase când defetiste și anti-naționale, s'a falsificat întreaga perioadă și au fost blamați oameni politici, încât orice greșală a fost considerată un act premeditat și orice acțiune pierdută, o crimă. Că s'au făcut greșeli și unele acte condamnabile nu poate nega nimeni, acestea s'au făcut în toate timpurile chiar de mari personalități, dar în acest caz critica obiectivă a fost lipsită de perspectiva istorică, fiind prea aproape de evenimente, iar în cele mai multe cazuri au lipsit adevăratele surse de informare. Adăugând la aceasta reaua credință și tendința de dezinformare a unor cercetători - în special cei proveniți din școala comunistă - ca și faptul că cele mai multe lucrări au fost scrise de învingători, fără a da posibilitatea și învinșilor să-și spună cuvântul, drumul până la adevărul istoric trebuie bătut în continuare.

Să încercăm să desprindem din bogatul stăruie al evenimentelor de atunci, poziția României, politica ei, pregătirile militare și perspectivele ce le avea în față.

În Iunie 1941, România se găsea de circa 10 luni sub dictatura militară a generalului Antonescu, instalat în Septembrie 1940, dictatură care a urmat dictaturii regale a lui Carol al II-lea, care a durat doi ani și jumătate.

Din Februarie 1938 toate partidele politice au fost desființate, democrația abolită, a fost introdusă cenzura, presările ilegale se țineau laî, lagărele erau pline de intelectuali cărora nu li se găsea nici o vină, iar în Septembrie 1939, a fost declanșat cel mai feros măcel din istoria României, cu oameni împușcați într-o singură noapte în toată țara și aruncați pe străzi în văzul oamenilor, pentru a le intra frica în oase.

Deși desființate, partidele național țărănesc și național liberal, au furnizat cadre pentru toate dictaturile, trăind într-un modus vivendi cu ele.

În frământarea care cuprinsese Europa, dela războiul civil din Spania până la prăbușirea Poloniei, regele-dictator nu era preocupat decât de căpătuială și de masacrarea tineretului născut după în-

trețirea Țării, tineret crescut în idealurile curate ale marilor înaintași. Acest tineret s'a ridicat împotriva corupției, imoralității, ilegalităților și demagogiei politicianiste. Guvernele care s'au succedat dela Marea Unire au avut atâtea probleme de rezolvat pe care nu le-au putut duce la bun sfârșit. În politica externă nu se urmărea asigurarea viitorului țării, ci combinații periferice cu iz diplomatic. Pacte și înțelegeri morganatice ca cele încheiate de România cu țări neomogene ca Iugoslavia și Cehoslovacia s'au dovedit falimentare, așa cum au fost prevăzute de adevărații oameni politici.

Aroganța, perversitatea și duplicitatea politică a regelui Carol al II-lea, a făcut ca în momentele grave din vara anului 1940, țara să fie complet izolată, fără prieteni, fără nici o alianță, fără o forță de apărare, bătută de toate vânturile și asaltată de dușmani care au sfărșecat-o la Răsărit, luându-i Basarabia, la Miazănoapte, luându-i o parte din Bucovina, la Apus, luându-i o parte din Transilvania și la Miazăzi luându-i Cadrilaterul Dobrogean. Regele inconștient ar fi domnit și peste țara redusă la Ducatul de Ilfov, în oarba lui dorință de a rămâne pe tron, dar țara prea răbdătoare n'a mai putut suporta și într-o singură voință, l-a izgonit de pe tron.

Din toată diplomația de până atunci de dictatura regală, România renunțase la garanțiile teritoriale date de Anglia și Franța și încheiasse un tratat cu Germania, din care aceasta își lua partea leului. Demn de semnalat că la acordarea garanțiilor teritoriale dată de Anglia, nu era prevăzută garantarea frontierelor cu Uniunea Sovietică...

Înainte de abdicare, Carol al II-lea i-a trecut generalului Antonescu, cele mai importante prerogative, după care i s'a garantat atât siguranța personală cât și cea a anturajului cu care pleca din țară cât și scoaterea imenselor valori furate din țară.

Generalul Antonescu a trecut la formarea guvernului, dar nefiind instaurată Constituția din 1923 și nici acordarea libertăților democratice, partidele politice au refuzat să intre într-un guvern de coaliție sub conducerea generalului, dar i-au promis și i-au furnizat cadre de tehnicieni.

La 14 Septembrie 1940, a fost decretat Statul Național Legionar, decret care suferă de mari vicii de formă și devine caduc prin el însuși pentru că Legiunea nu putea să activeze și să formeze un guvern decât în principiile fondatorilor ei, care au fost asasinati pentru intransigența cu care și-au apărut principiile, care constau în mare, din:

- Integritatea teritorială a României Mari;
- eliminarea ideii de lovitură de stat ca formă de preluare a puterii;
- pregătirea de cadre în toate domeniile administrative, din oameni corecți aleși de popor.

Generalul Antonescu avea însă nevoie de o platformă politică și la ora aceea, singura organizație politică necompromisă în viața românească, era Mișcarea Legionară. Nu vom insista demonstrând toate mașinațiunile care s'au pus la cale pentru acaparea Legiunii de generalul Antonescu ci doar semnalăm că neputând deveni șef al Mișcării Legionare, generalul Antonescu, foarte cunoscut pentru orgoliul și caracterul său răzbuinător, a dat o lovitură contra Legiunii, în rebeliunea din Ianuarie 1941, al cărei rezultat în favoarea generalului, a fost bine susținut de Hitler. S'au umplut din nou închisorile cu tineret. Ca urmare a acestor acte și a felului dictatorial în care conducea România, țara trăia într-o tensiune gravă, nemulțumirile populației creșteau atât datorită numărului mare de refugiați din teritoriile cedate cât și de prezența trupelor germane în țară, care având o bună parte de schimb valutar cu leul românesc, trimiteau numeroase și bine asortate pachete de alimente din România în Germania.

Ostilitatea față de Germania era

alimentată de opoziția politică pro-Occident, fie sub pretextul că ne-am aliat cu inamicul nostru din Primul Război Mondial, fie că Germania este un stat totalitar. Opoziția română era total împotriva alianței cu totalitarismul german dar, nu avea nici un cuvânt de critică împotriva alianței Angliei și Franței cu totalitarismul bolșevic, exclusiv și mult mai agresiv al Uniunii Sovietice.

În condițiile de atunci când Rușii ne amenințau cu ocuparea, alianța cu Germania era singura garanție a păstrării frontierelor și așa destul de ciunite.

Alianța României cu Germania nu însemna urmărirea aceluiași feluri. Germania a pornit în Răsărit un război de cucerire. România a pornit unul de apărare și redobândire a teritoriilor răpite.

România n'a admis niciodată extinderea suveranității ei dincolo de fronturile României Mari, chiar dacă anumite drepturi istorice mai puteau fi revendicate. România nu a primit nici atunci când i s'a oferit un teritoriu din Polonia în 1939, nici în 1941 când i s'a cerut să intre în Banatul iugoslav locuit de Români, nici la Răsărit de Nistru unde era o altă masă compactă de moldoveni. A administrat teritoriul dintre Nistru și Bug - Transnistria - dar nu l-a inclus niciodată în harta României Mari. Este aici meritul generalului Antonescu, om mândru și ambițios, dar umitor de stăpân în fața acestor tentații teritoriale din 1941 și mai târziu, care au scutit România de alte complicații cu vecinii.

Intrarea României în război nu a fost pregătită politic, iar după spusele unui colaborator intim al generalului Antonescu, războiul a fost "slab conceput din punct de vedere strategic, imperfect ca pregătire informativă, materială, cu insuficiente mijloace de luptă și efective, pentru scopul uriaș pe care și-l propusese: distrugerea forței armate sovietice, ocuparea teritoriului, distrugerea ideologiei comuniste".

La începutul războiului, generalul Antonescu comanda Grupul de Armate din Moldova compus: din Armata a III-a Română comandată de generalul Petre Dumitrescu, Armata 11 Germană a generalului Schobert și Armata a IV-a Română a generalului Ciupercă.

În mai puțin de un an de când ne-au răpit Basarabia, Rușii se fortificaseră pe mahl stâng al Prutului și au masat în Basarabia o forță militară ce nu justifica sau nici o formă ideea de defensivă. Așa se face că în timp ce trupele germane au întâlnit o slabă rezistență pe întregul lor front, în Basarabia luptele au fost crâncene cu mari pierderi. La Tigana, Fălcui, sau Luca Prutului, au fost bătălii pe care cei din țară le urmăreau cu înfrigurare. Aici a fost decimat aproape întregul contingent de recruți din Regimentul Mihai Viteazul din Divizia de Gardă, trimiși slab instruiți pe front.

Comandamentul militar sovietic a ținut cu tot dinadinsul să reziste pe frontul de Sud unde luptau Românii și mai puțin în regiunea centrală unde trupele germane au ajuns în timp record până la Smolensk. În două luni, ajutați de blindate și de

motorizate, Germanii au parcurs 700 km în adâncime, în timp ce trupele române cu eforturi fizice și sacrificii enorme au parcurs abia 100 Km., reușind totuși să elibereze Basarabia și Bucovina.

După cucerirea Basarabiei și Bucovinei, încep, pentru general, conflictele politice interne. În timp ce șefii opoziției îl cereau să se oprească la Nistru, Antonescu a continuat să lupte mai departe. Informațiile în legătură cu această continuare a războiului, nu coincid. După G. Magherescu: "Generalul a fost chemat urgent prin telefon de către Ică Antonescu, care i-a cerut din partea lui Killinger să se deplaseze cu trenul (Patria) la Focșani unde urma să fie așteptat cu o comunicare urgentă din partea lui Hitler"... "Pentru buna desfășurare a operațiilor la aripa de Sud a frontului, Hitler îl rugase pe generalul Antonescu să participe cu toate forțele disponibile pentru cucerirea Transnistriei și ocuparea Odesei".

Generalul Platon Chirnoagă, mult mai sobru și documentat ne dă o altă versiune: "După cucerirea Basarabiei și Bucovinei de Nord, Antonescu a adresat o scrisoare lui Hitler prin care își exprima dorința de a continua războiul alături de Germania. Covingerea lui era că Germania va câștiga războiul și că România era dator să ajute cu toate forțele la zdrobirea puterii ruse, ca să salveze națiunea română de acest imens și permanent pericol".

Din declarațiile marelui Antonescu la proces, aflăm că atunci când a fost întrebare de ce a continuat războiul și dincolo de Nistru, el a răspuns că un război început trebuie dus până la capăt. Nu poți să te retragi din luptă când inamicul nu este învins. Ca militar, Antonescu nu se putea opri la mijlocul drumului, în special că nu avea nici o asigurare din partea altor puteri că va fi ajutat în caz că este atacat.

Înaintarea în Transnistria și ocuparea Odesei la 16 Octombrie 1941, au fost fapte victorioase ale armatei române, dar pierderile suferite au fost prea mari pentru a fi o victorie de prestigiu. Pe câmpul dela Dalcic străjuiau până la venirea Rușilor, peste zece mii de cruci albe, aliniate ca la paradă, ale ofițerilor și ostașilor căzuți în Transnistria. După retragerea Românilor, întoarse cu tractorul, cruci și oseminte au îngrășat cernoziomul Ucrainei pentru pâinea cea de toate zilele, a veșnic flămânzilor.

După căderea Odesei, generalul Antonescu s'a întors la București unde organizează o mare paradă pe sub Arcul de Triumf cu trupele înapoiate în țară. Cu această ocazie a fost înaintat la gradul de Mareșal.

Dacă timpul s'ar fi oprit în loc și războiul început la 22 Iunie s'ar fi terminat în Octombrie, totul ar fi fost dureros ca pierderi, dar luminos ca izbândă. Evenimentele își au însă cursul lor și Marile Puteri uită moral când este vorba de țările mici.

La 30 Noembrie 1941, Churchill a trimis o notă ultimativă României, să înceteze până la 5 Decembrie războiul cu Rusia și să se retragă în spatele Nistrului. Condiția fiind imposibil de acceptat în situația în care se găsea România, începând din ziua de

Continuare în pag 16

EVANGHELIA EXILULUI (IUNIE 1991)

MĂRTURISIND PE IISUS HRISTOS

—Sergiu GROSSU—

Din cauză că trăirea creștină a celor mai mulți din România diasporei nu este decât o vorbărie goală, o cinstire numai "cu buzele" a lui Dumnezeu (MATEI, 15.8) și nu o existență vie, elocventă, total subordonată comandamentelor divine, rămân intrucâtva eclipseate atât obligația mărturisirii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cât și importanța ce-o acordă El acestei mărturisiri, după cum citim în Evanghelia celei dintâi Duminici a lunii: "Pe oricine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, Eu voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri, dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Eu voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri" (MATEI, 10.32-33).

Iisus, față în față cu Pilat, a fixat pentru toate veacurile atitudinea pe care trebuie s-o aibă cei ce cred în El "Eu pentru aceasta M'am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr" (IOAN 18.37). Un creștin autentic, conștient de rostul vieții lui, este dator să mărturisească "despre adevăr", adică să-L mărturisească pe Iisus, care este însuși Adevărul (IOAN 14.6). Este dator să facă ce-au făcut și ucenicii Domnului: "Iisus ne-a poruncit să propovăduim norodului, și să mărturisim că El a fost rănduit de Dumnezeu Judecătorul celor vii și celor morți" (FAPE, 10.42).

Chiar dacă unii îl mărturisesc pe Hristos în dreptă și în stănga dar prin faptele lor "răstignesc din nou pentru ei pe Fiul lui Dumnezeu, și-L dau să fie batjocorit" (EVREI, 6.6); chiar dacă alții își afișează credința și strigă: "Doamne, Doamne!" dar nu împlinesc voia Tatălui ceresc (MATEI, 7.21), noi, bășinarii acestui sfârșit de veac și de mileniu, să nu neglijăm, să nu dăm uitării NECESITATEA mărturisirii "cu gura" a Domnului Iisus, mai ales astăzi, în societatea materialistă, idolatră, în care ne este dat să viețuim, departe de brazda natală. Sfântul Pavel scrie, apăsând cu tărie asupra acestui fapt: "Dacă mărturisești deci cu gura ta pe Iisus ca Domn, și dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit. Căci prin credința din inimă se capătă neprihănirea și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire" (ROMANI, 10.9-10).

Măntuitorul ne cere să-L mărturisim "înaintea oamenilor", pentru răscumpărarea căroră Si-a dat viața pe lemnul Crucii. Grijă Lui de oameni stă pe primul plan. Răstignirea rămâne inutilă, dacă noi, debitorii acestei jertfe unice, nu-l mărturisim lumii, dacă nu-L facem cunoscut. După cum fiul a mărturisit oamenilor despre Tatăl, tot așa și noi trebuie să mărturisim oamenilor despre Fiul, pen-

tru ca oricine va crede în El să nu piară, ci să aibă viață vecinică" (IOAN, 3.15).

Mărturisitorii sunt străjerii lui Dumnezeu în lume, care trâmbează vestea cea bună a mântuirii. "Strigă în gura mare, nu te opri! Înălță glasul ca o trâmbează și vestește poporul meu nelegiuirile lui...". Îndeamnă Dumnezeu pe toți cei ce și-au găsit adăpost sub "acoperământul dragostei Lui (ISAIA, 58.1). Ce mulțumit ar fi Satana, dacă n'ar mai exista creștini aprinși pentru Domnul, care să mărturisească pe Cel trimis să zdrobească pentru totdeauna capul Sarpelui, atrăgând atenția semenilor lor că "diavolul dă târcoale ca un leu care răcnește și caută pe cine să înghită" (1 PETRU, 5.8). Că Iisus este singura posibilitate de ridicare a umanității viciată de păcate și fărâdelegi. Că numai El, "Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii", cum ni-L prezintă Ioan Botezătorul, poate transforma corupta natură umană, reabilitându-ne înaintea lui Dumnezeu și înfrumusețându-ne chipul lăuntric prin sfințirea Duhului Sfânt.

Să-L mărturisim pe Iisus fără nici o rezervă, fără nici o timiditate. Să nu ținem în noi, ascunsă, taina vindecării noastre sufletești, ci s'o exteriorizăm, făcând-o cunoscută tuturor. Celor tari să le spunem că "omul nu va birui prin putere" (1 SAMUEL, 2.9), celor mândri să le amintim că "mândria merge înaintea pieririi" (PROVERBE, 16.18), celor răi să le arătăm că sunt prinși "cu înșeși nelegiuirile lor" (PROVERBE, 5.22), celor bogați, dovedindu-le că "viața cuiva nu stă în belșugul avuției lui" (LUCA, 12.15).

În orice clipă, în orice împrejurare, în legăturile ce le avem pe plan social, ar trebui să vorbim "cuvintele lui Dumnezeu" (1 PETRU, 1.11), pentru că, prin vorbirea noastră înduhovnicită, să-i întorcem pe oameni "dela calea lor rea, dela răutatea faptelor lor" (IEREMIA, 23.22). Când necăjiții și împovărații exilului se vaită de poveri și necazuri, noi să le vorbim de Acela care "suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui" (ISAIA, 53.4).

Iar dacă se clatină în credința lor dibuieșnică, înspăimântați de mizeria materială în care trăiesc și de neprevăzutul zilei de mâine, să-i îndemnăm cu indemnul acesta: "Nu vă îngrijorați, cu privire la viața voastră, gândindu-vă ce veți mânca, nici cu privire la trupul vostru, gândindu-vă cu ce veți îmbrăca... Si nu vă frământați mintea" (LUCA, 12.22.29).

Mărturisirea noastră nu poate să-și facă lucrarea de trezire a sufletelor rătăcite, îndepărtate de Dumnezeu cel viu și adevărat, decât

atunci când "umblăm în lumină, după cum El însuși este în lumină" (1 IOAN, 1.7). Respectiv, când există o relație perfectă între mărturisirea și viața aceluia ce-L mărturisește pe Domnul. Altfel, cum să ne încumetăm a-L mărturisi pe Hristos oamenilor, vorbindu-le de mântuire, de slobozenie, când noi înșine suntem robi ai păcatului și purtăm poveri imense pe umerii noștri? Cum să punem accentul pe puterea lui Dumnezeu care lucrează în toți cei ce-au fost răscumpărați de Iisus, când în noi colcăie încă, din nefericire, patimile, ura, hoția, minciuna, când trăirea noastră pseudo-creștină tăgăduiește puterea și lucrarea lui Dumnezeu? Înseamnă că facem parte din categoria saltimbancilor credinței, care făgăduim altora "slobozenia", în timp ce noi înșine rămânem mai departe "robi ai stricăciunii" (2 PETRU, 2.19).

Starea celui ce-L mărturisește pe Domnul trebuie să fie altitudinea morală, suirea pe muntele lui Dumnezeu: "Suie-te pe un munte înalt, ca să vestești Sionului vestea cea bună..." (ISAIA, 40.9). Omul vechi, omul dela poalele muntelui, nu este vrednic să-L mărturisească pe Iisus, pentru că nu-L cunoaște. De aceea se impune înnoirea ființei omenești, "nașterea din nou" a păcătoșului, acel categoric "trebuie să vă nașteți din nou", de neînțeles pentru Nicodim (IOAN, 3.7), dar indispensabil oricărui suflet dornic de veșnicie. Căci numai o "limbă nouă" va fi capabilă să propovăduiască "înțelepciunea lui Dumnezeu", prin descoperirea Duhului Sfânt, "întrebuințând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești" (1 CORINTENI, 2.7.13).

Rolul cuvintelor este extrem de important. Un cuvânt poate zidi un suflet și tot un cuvânt îl poate dărâma. Fiecare vorbă ar trebui să fie o solie din partea Măntuitorului, o invitație la mântuire. Cu o vorbă caldă, amabilă, de pildă, misionarul Judson, în Burma, a adus la credința creștină pe o prințesă indigenă.

De vreme ce toți vorbim, toți putem ajunge mărturisitori ai lui Hristos, indiferent de orașul și țara în care ne-a auzărit uraganul istoriei. Bineînțeles, fiind cu băgare de seamă la cuvintele rostite și semănând nu cuvântul, distrugerii, ci "Cuvântul mărturisirii" (APOCALIPSA, 12.11), proslăvirea permanentă a numelui lui Iisus. Toți putem să-L mărturisim pe Domnul, însă nu cântând cu harfa inimii noastre propria ei melodie, ci cântând o "cântare nouă", lăudându-L pe Iisus să cânte în locul nostru și să grăiască prin noi.

In memoriam

IOAN PETRU CULIANU

În ziua de 21 Mai 1991, imediat după ora 1.00 p.m. la "Universitatea Chicago", la "Divinity School", a fost asasinat profesorul Ioan Petru Culianu. Crima s'a produs în toaleta facultății, lângă cabinetul victimei, pe culoarul secretariatului și decanatului, fiind împușcat în spatele capului (occipit) de sus în jos, de către criminalul care s'a urcat pe w.c.-ul din cabina alăturată.

Faptul a fost descoperit de către un student în mod întâmplător, care a anunțat secretariatul și decanatul facultății, care la rândul lor au luat măsurile necesare, înștiințând poliția. Cu toate că împușcătura s'a auzit foarte clar în toate sălile și birourile din apropiere, nimeni nu s'a sesizat să constate ce s'a întâmplat. Să sperăm că autoritățile de resort vor descoperi adevărul și vor face lumină în acest caz dramatic, de care securitatea română pare a nu fi

străină.

Ioan Petru Culianu s'a născut în România, la Iași în 1950, acum avea 41 de ani și era împlină activitate profesională și creatoare.

Ioan Petru Culianu a fost lector universitar la Institutul de "Istoria Religioasă" din Gröningen Olanda, apoi după ce a urmat cursurile post-doctorale cuprofesorul Mircea Eliade, în 1988, după moartea profesorului (în Aprilie 1986) a fost numit "Visiting Professor" la "Divinity School" în cadrul "Universității Chicago", urmând ca în lună a acestui an să fie avansat Profesor asociat, titular pe tot timpul vieții.

Ioan Petru Culianu era specialist în "Începuturile creștinismului" și în "Renastere". A publicat o serie de lucrări importante și de mare valoare ca "Mircea Eliade" - publicată de Assisi Cittadella, 1978, "Eros et la Magie à la Renaissance"

În editura Flammarion din Paris în 1984; "Experience de l'extase" în editura Payot din Paris, 1984; "Recherches sur les dualismes d'Occident: Analyse de leurs principaux mythes", 1986. Avea sub tipar încă două cărți; în același timp a publicat articole în unele ziare din Italia, în reviste și ziarele românești din exil.

Profesor cu o excepțională pregătire profesională, Ioan Petru Culianu era stimat și iubit de studenți și apreciat atât ca profesor cât și ca om, fiind apropiat de tineret, de psihologia și de doleanțele lui.

Moartea lui Ioan Petru Culianu este o mare pierdere atât ca personalitate științifică, cât și ca profesor, datorită talentului și meritelor lui profesionale, o mare pierdere pentru cultura română și universală. Să-i fie țărâna ușoară.

Correspondent

RĂZBOIUL DIN RĂSĂRIT

ROMÂNII LA DON

Urmare din pag. 15

7 Decembrie 1941, România s'a găsit în stare de război cu Anglia, prin declarația Angliei.

La 7 Decembrie 1941, Japonia atacă Statele Unite, la Pearl Harbor. Pe baza pactului Tripartit, Italia și Germania declară război Americii, iar România, co-semnată la pactului Tripartit, este obligată să trimită o declarație de război guvernului american. Statele Unite n'au dat prea mare importanță declarației guvernului român, dar sub presiunea Rușilor, Roosevelt trimite la 5 Iunie 1942, guvernului român, o contra-declarație de război.

Pentru prima și sperăm pentru ultima dată, România cu Ardealul cîntîr și Cadrilaterul cedat, se află în stare de război cu Anglia, Statele Unite și Uniunea Sovietică. De aici până la dezastrul total nu era decât chestiune de timp.

La 50 de ani dela jertfele ostașilor români pentru eliberarea teritoriilor

răpite de Ruși, putem trage cel puțin concluzia că dacă atunci în România n'ar fi existat o dictatură, chiar dacă parlamentul României ar fi votat intrarea în război pentru eliberarea fraților din Basarabia și Bucovina de Nord, în nici un caz însă n'ar fi votat o declarație de război împotriva Statelor Unite.

Patriotismul și corectitudinea Mareșalului Antonescu nu au fost suficiente pentru a evita niște erori politice care într'un regim parlamentar poate nu s'ar fi întâmplat. Felul demn însă în care și-a asumat întreaga răspundere pentru toată perioada cât a condus țara, îl proiectează pe Mareșalul Antonescu în galeria marilor noștri înaintași.

La împlinirea a jumătate de veac dela primele jertfe ale ostașilor români în lupta contra bolșevismului crotopitor, un Indemn și o rugămintă pentru toți Românii și pentru toți cei salvați de comunism prin jertfa lor: Să nu-i uităm!

Zahu PANĂ

Din presa franceză

Sub titlul de mai jos, ziaristul francez Patrick Wajzman publică în cotidianul parizian "LE FIGARO", din 19-04-91, un articol privind vizita Președintelui François Mitterrand în România. Redăm mai jos, traducerea articolului.

ROMÂNIA: CADAVRUL MAI MIȘCĂ ÎNCĂ...

François Mitterrand face o vizită oficială în România. Dar oare își dă el seama că, în această țară, cadavrul lui Ceaușescu mai mișcă încă? Domnul Mitterrand are dreptul absolut de a se duce unde dorește inclusiv în România. Dar mi-e teamă că, datorită acestui voiaj, președintele nostru ar putea da impresia că sprijină regimul românesc; și aceasta tocmai în perioada în care populația acestei țări memoricele demonstrează că suportă din ce în ce mai greu pe Ilescu și acoliții lui.

La 12 Aprilie, 100.000 persoane exasperate, pe străzile Bucureștiului și alte zeci de mii în 22 orașe din provincie, au cerut demisia președintelui Ilescu și constituirea unui guvern provizoriu care să organizeze alegeri an-

ticipate. Chiar și sondajele recente demonstrează această nemulțumire: în luna Mai 1990, echipa la putere (F.S.N.-ul) a în-

trunit 66% din sufragii; astăzi ea nu mai adună decât 29% din intențiile de vot! Repet: ar fi preferabil ca locatarul palatului Elysée, renunțând provizoriu la această vizită oficială, n'ar fi dat impresia că decernează un brevet de respectabilitate unui regim discreditat. Cu atât mai mult cu cât această discreditare este perfect justificată.

În mod bizar François Mitterrand nu vrea să admită acest lucru. Dă impresia că nu-și dă seama că "revoluția" românească a fost pervertită, dela început, de către un clan neo-comunist travestit în democrați. Roland Dumas, un excelent profesionist (n.tr. ministrul de externe

al Franței) pare atins de aceeași robire. De curând, Ministrul nostru al Afacerilor externe, mi-a mărturisit chiar că "România este angajată într-o evoluție democratică ireversibilă". Și a adăugat: "Cei care sunt la putere actualmente (...) îmi dau impresia că vor să meargă în această direcție..."

CEAUȘESCU NU ESTE MORT ?

Decât să facem polemică mai bine să analizăm, la rece, faptele și să vedem dacă ele justifică acest optimism distrugător.

În primul rând politica externă. De ce România, contrar marii majorități a fostelor democrații populare, continuă să se incline în mod vădit spre Moscova? De ce, dintre

toate țările din Est, guvernul ei a reacționat cel mai puțin când soldații sovietici au tras în populația lituaniană la Vilnius? De ce același guvern a fost ultimul să ceară ieșirea din Pactul Varșoviei? În schimb de ce a fost el primul (și până acum singurul) care a semnat un "tratrat de prietenie" cu Kremlinul, ceea ce s'a întâmplat efectiv la 5 Aprilie? În acest fel trebuie să procedeze un fost satelit al U.R.S.S. care dorește sincer să-și regăsească libertatea de acțiune? În aceste condiții înțelegem de ce cei 100.000 manifestanți dela București, care huiduiau pe Ilescu, la 12 Aprilie, au strigat: "Nu mai vrem un președinte bolșevic".

După aceea în politica internă. Aici, spectacolul este și mai consternant și ne dăm seama, pe zi ce trece, că Domnul Ilescu și cei care-l înconjoară nu sunt de fapt decât "copiii naturali" ai lui Ceaușescu. Iată câteva indicii ale acestei continuități turbulente între domnia "Geniului Carpaților" și domnia succesorilor lui. Continuitate asigurată de oameni și de metode lor.

1) După expertizii cei mai calificați o parte a Securității a deviat, în favoarea ei, revolta populației din Decembrie 1989 și a luat inițiativa de a ucide dictatorul, probabil cu acordul Sovieticilor. Autorii acestui complot, "oamenii din umbră", sunt astăzi adevărații stăpâni ai României. Ministrul apărării, Victor Stănculescu care a fost vice-ministru al apărării sub Ceaușescu, pare să fie "reprezentantul" acestei forțe oculte, în sânul guvernului actual.

2) La vremea când scriu aceste rânduri Securitatea

și-a reconstituit efectivele în întregime. Oficial ea a fost desființată; însă în realitate ea numai s'a transformat la sfârșitul lui Martie 1990, devenind Serviciul Român de Informații (SRI). Evident, șeful acestei noi poliții politice, care nu vrea să-și spună numele, este un fost ofițer superior al Securității; Virgil Măgureanu.

3) Reluând obiceiurile de pe vremea lui Ceaușescu, conducătorii români au încredințat prefectilor sarcina de a numi (precizez bine: a numi!) primarii și consilierii municipali ai tuturor județelor. În consecință, foștii șefi comunisti se regăsesc în marea majoritate a administrațiilor locale.

Adăugăm de asemenea că nomenclatura vechiului regim ocupă marea majoritate a posturilor cheie ale aparatului de Stat.

4) Puterea nu ezită să întrebuițeze metode de intimidare demne Mafiei. Astfel se încearcă restrângerea libertății de expresie, cu atât mai ușor de realizat cu cât guvernul are controlul absolut al distribuției hârtiei pentru ziare și a rețelei de distribuție a ziarelor. Ziariștii și opoziții nedocili sunt atacați pe stradă și bătuți. Anumite personalități sunt împiedicate să revină în țară (de ex. Regele Mihai al României, obligat de comunisti în 1947 să părăsească țara). Se organizează expediții de pedepsire, demne de alte epoci: cine nu-și aduce aminte de zilele din Iunie 1990 în cursul cărora a apelul lui Ilescu - mii de "mineri" dezlănțuți au fost împrăstiați în București pentru a zdrobi pe manifestanți? Fără să mai pomenim de arestările

abuzive, de procesele expeditiv etc.

Sincer, nu văd în panorama aceasta atât de puțin de îmbucurătoare - ce Mitterrand se încapănează să o acorde autorităților române.

Oamenii care întrușchipează viitorul României nu sunt nici Illești nici Romanii. Nici membrii Securității care se ascund în spatele lor. Adevărații democrați români se găsesc în sânul "societății civile". Foarte numeroși, aceasta este de acord cu principiile emise de "ALIANȚA CIVICĂ" care cuprinde opoziția extra-parlamentară cea mai conștientă. Ea este compusă din oameni curajoși și integri; oameni care refuză comunismul mascat care le este impus. Lor trebuie să le întindă mâna, în primul rând, Franța - patria drepturilor omului.

Traducere E.C. FIANU

* N. tr. Toată lumea știe că România are o nevoie urgentă și imperioasă de modernizare a mijloacelor de producție: mașini unelte, utilaje, sisteme de programare și comandă etc. etc. Această condiție vitală pentru economia țării este ignorată în mod voit, criminal, de guvernul actual. Un exemplu printre altele: pentru tipografia dela fosta Casa Scînteii, cea mai mare imprimerie din țară și singura din București, au fost importate, recent, din U.R.S.S., 15 mașini Linotip (inventate acum aproape 1 secol, cu caractere din plumb!) când orice tipografie modernă, de astăzi, lucrează cu ordinatoare și sisteme de foto-impresiune. Timpul de lucru se reduce, cu aceste metode față de cele de mult uitate, de cca. 1200 ori!!

PLANUL ÎNCLINAT AL ECONOMIEI PIETEI

"Transparență și legalitate"

— Marcel TURCU —

Acestea sunt cuvintele de ordine ale noului tronson ministerial, arborate cu întempestivă rigoare de către Primul ministru - Dl. Petre Roman! A fost prima gară decentă după Revoluție. S'a simțit în spatele tribunei program o puternică invocare pe scară națională a unității de acțiune, pentru această civitas solis a Românilor are nevoie de forță materială și morală - cu atât mai mult cu cât - dintr-o furibundă colecție de erori s'a născut acel "context internațional de fluiditate și incertitudini.

Invocat de asemenea, de către primul ministru! Dar, să rămânem la rigoarea (existențială) a programului! Transparență și legalitate! Istoria impune legi marelui - pentru ca noi să muncim, pentru sinele mic, adică pentru noi - și mai larg - adică pentru sinele mare - adică pentru țară! Perfect! În acest mod, programul noului guvern are și rol de substitut civic al conștiinței sociale! Rigoare pe verticală și pe orizontală: au rămas 23 de membri dinalți înaintași mai feroci (un megalit de 50 de inși) tangenți cu pudoare la vechia nomenclatură - 2! - restul, fără surpări! 23 de capete "exacte" și - probabil - tot atâtea principii - forte!

Dacă se mai adaugă la această structură - înțelegem noi: eficace - și un materialier al calității vieții și protecției sociale totul apare ca un nucleu social bine protejat sub raportul rațional și al sensibilității: măcar să avem parte și noi - Români! - după jumătate de secol de manieism murdar de o expunere de principii cu pronunțate valențe

paneuropene! Mai rămâne perspectiva - antreprizei, adică culoarea ultimă, cea din urmă tușă esențială și apoi - eficacitatea întregului eșafodaj!

Dar să revenim la rigoare! Textul în sine, prezentat de premier în fața națiunii, degajă în fond o răceală helenică, pe de o parte, iar pe de alta, întreg excursul pare a avea la bază o argumentare de rocă! I-a lipsit - lucru meritos de astăzi - verbuozitatea sau cea "gurulară" factice invocată de A. Pleșu într-un eseu de linie către S. Vieru! Noi, Români, parcurem azi invers cartezianismul sau calea aletheică modernă: Revoluția din Decembrie ne-a fixat în existent și abia acum începem să gândim pe indelete, repunându-l în rol pe acel cogito! - Si a fost așa, adică întâi trebuia să fim! - din pricina istoriei "pulsionare" care ne înconjură - în exterior - cu tot filigranul - imperial - al implicațiilor! - Deci, ne refacem: ne "clasicizăm" economia și - în focul bruloanelor politice naționale române dorote să devină un "honnête homme" și să părăsească regimul ignobil de curbe impus până acum indeobște, cunoscut încă în Evul de Mijloc prin acel Il coteigiano al lui B. Castiglione! - Dorim să redevenim European solid înșiți în istorie, și asta direct prin față, fără să facem apologia continentului și fără tendonul gubred al curbelor de sacrificiu cunoscut de Români, curbe imprimate în memorie fără recuzita curbuleului...

...Programul economic al guvernului lansat de acel

"primum vivere" - pare a se sprijini cu fermitate pe celebrul "Discurs asupra metodei"! Știut fiind că - cităm cartezian "acțiunile vieții nu îngăduie nici un răgaz!" - mai ales că provizoriul de până acum îl era propriu acel precipitat conjunctural intrat la gramaj în fiecare soluție ce venea din for!

Astfel că programul economic în echilibru cu cel prezidențial, politic poate auguriza viitorul țării! Liberalizarea prin intermediul pieții nu este altceva decât "mica glandă care se află în mijlocul creierului nostru" economic și care trebuie reactivată liminar! (Descartes - Tratat despre pasiunile sufletului). Cu atât mai mult cu cât deziderate invocate în esul cartezian le întâlnim inoculate în matricea spirituală a poporului nostru: tentația perfecțiunii, liberul arbitru, generozitatea, simțul intern, forța ancestrală a cutumei - etc! Aflat între tradiție și inovație, cu voalate reduții renaștiste, programul poate rămâne - după expresia filosofului "un lucru de mijloc între nimic și tot" dacă nu este urmat de partea a doua a serialului: acțiunea concretă, pe cuvânt de onoare, atât a guvernului cât și a poporului.

Apelând la consistența triumfului clasic, programul este fixat azi oblic în istorie - pe ipotenuză. După depășirea mișcărilor inertiiale, până la axa princeps, până la sublimitate și siguranța catetei nu va rămâne decât un pas!

CUVANTUL ROMANESC

12 LUNI

\$ 25

TOATE ȚĂRILE

FARA ARMÂNEASCĂ

NICOLAE IORGA ȘI PROBLEMA ARMÂNEASCĂ

—Mircea POPESCU—

CONTINUARE DIN NR. TRECUT

Iorga îl consideră chiar mai puri, mai puțin contaminați de slavism și fanariotism, pe acești "coloni romani", pe "acești emigranți ai Italiei republicane", care sunt de "curată proveniență latină, cu un amestec slav mult mai puțin important decât pentru frații lor dela Dunăre."

În fine, nu trebuie să pierdem din vedere un puternic motiv sentimental, care se identifică dintre început, și substanțial, cu însăși originea familială a marelui istoric.

Dacă în ultimul volum din "Istoria Românilor" Iorga se prezintă pe sine însuși ca "Botoșănean", numai atât, cu cinci ani înainte, în extrem de prețioasa autobiografie "O viață de om (așa cum a fost)", vorbind pe larg, în primul volum consacrat "Copilăriei și tinereții", de neamul Iorguleștilor, el desminte energetic că ar fi Bulgari - calomnie, se plânge, a lui Sion - și precizează, dimpotrivă, că erau "oameni din Pind, dela Adriatică": "și-au trimis pe la 1760 odrasla în Botoșani ca negustor, numele românesc, din Gheorghe, arătând de ce neam se ține, iar porecla de Galeongiu, marinar al flotei imperiale turcești, dovedește calitatea de ostași liberi, nu raiale ca Grecii de pe continent și Slavi".

Aromân, deci, prin tată - dacă spre sfârșitul vieții Iorga nu a mai subliniat această origine, motivul trebuie căutat, credem, în dezamăgirile politice, pe care i le dădeau Macedonenii, istoricul e balcanic de două ori prin faptul că mama e din familia bizantină a Arghiropolilor, foști mari dragomani ai Porții, cu drepturi - amintește Iorga cu o mândrie greu stăpânită - la Domnia Moldovei și Țării Românești, și cu ascendențe care merg până la împăratul din sec. XII. "Răsăritul, cu soarele lui cald, cu albastru lui mare, cu dumbrăvile lui de portocali, cu zămbetul Adriaticii și cu munții unde s'a născut mitologia elenică, prin această ereditate sunt deci așa de adânc ai mei, și, cum soarta a făcut ca din darul grației al regelui Albaniei să-mi amosioara meala Santi Quaranta, în fața cu vechea Corcira, picioarele-mi vor atinge, poate, un pământ cunoscut strămoșilor."

Se explică, prin urmare, și așa, dragostea constantă a lui Iorga pentru latinitatea balcanică, nostalgiile adriatice, chemarea Raguzei, a coastei dalmatine, a Veneției, care a fost atât timp un fel de capitală a Balcanilor.

Dintre biografiile lui Iorga, Barbu Teodorescu, în volumul consacrat în 1932 istoricului, scrie, la capitolul "Strămoși și copilărie", că Iorga se trage, prin tată, din negustori macedoneni balcanici, stabiliți în Moldova și strecurați printre boierimea locală; iar Nicolae Bănescu, în elogiu academic din 15 Mai 1941, spune că marele istoric s'a născut "în Botoșani, dintr-o familie care coboară, după tată, din oameni întreprinzători dela Pind".

Printre istoricii literari mai recent, dacă George Călinescu, în "Istoria literaturii române", unde dedică un capitol întreg, în bună parte just, pitoresc, genial și agasant figură a lui Iorga, nu pomeneste nimic de originea-i familială - lucru curios la Călinescu, care insistă atât de mult asupra originii lui Alecsandri, Eminescu, Caragiale, Macedonski și chiar a unor mărunți - Gino Lupi vorbește explicit de o familie de Români macedoneni, veniți în Moldova să facă negustorie."

Există, deci acest motiv sentimental, familiar, care poate explica interesul constant al lui Iorga pentru problema Armânilor. Dar alte motive, să spunem obiective, științifice, se adaugă.

Renunțând la studiile clasice, de elină

în special, pentru care se pregătise de când era copil, și dedicându-se istoriei - nu e lipsit de importanță faptul că primele arhive pe care le cercetează, prin 1890, sunt cele venețiene - și înainte de toate istoriei poporului român, Iorga și-a dat seama dintru începutul începutului nu numai că istoria poporului român nu se poate înțelege fără cunoașterea istoriei popoarelor vecine - lucru oarecum banal, dar că Europa sud-orientală formează o unitate, geografică desigur, dar mai ales istorică, spirituală, și deci religioasă etnografică, artistică, culturală, folclorică, de moravuri, de instituții, de influențe. De mai multe ori, Iorga subliniază că Dunărea nu constituie un hotar, ci străbate o comunitate unitară, din care fac parte Peninsula Balcanică, Turcia europeană, Principatele Române și Transilvania. Evident, limitele acestei unități carpatino-balcanice nu sunt rigide, ci trec, sub un aspect sau altul, și la Ucraina dintre Bug și Nistru, la Ungaria, la Polonia.

Două milenii și jumătate de viață în comun, dela Traco-Iliri până în secolul trecut, când explodează naționalitățile și Sud-Estul se fărâmițează, nu puteau să nu dea un caracter comun Peninsulei balcanice și împrejurimilor: caracter unitar, care nu există în celelalte două peninsule meridionale, italică și iberică. "Rasele, care ocupă astăzi Sud-Estul și Estul Europei - scrie Iorga - oferă neasemănări (dissemblances), care, observate mai îndeaproape, nu rezistă criticii, nici a etnografului nici a istoricului". Este vorba de civilizații de "aparență națională", exagerată de "naționalismele contemporane". Cel care, împreună cu Părvan și Murgoci, va întemeia, în 1913, "Institutul Sud-Est european", va face să apară după un an un "Bulletin de l'Institut du sud-est européen", va colabora la "Orient latin" și la reviste din acest domeniu de cercetare, scriind și un volum despre "Latinii din Orient", a învins, încă din primele începuturi ale activității sale de istoric, substanțiala unitate a Sud-Estului european. Mai mult decât atât, i-a căutat și găsit explicația în plămădirea de veacuri prin stratificări succesive, a istoriei.

Întăiul strat, și cel care a lăsat, după Iorga, urme mai adânci, este cel traco-iliric: Tracii, dela Pind la Marea Neagră, cu ramura dela Dunăre a Geților și ramura din Sud-Vestul Transilvaniei a Dacilor; și Ilirii, dela Pind la Marea Adriatică.

"Toate aceste popoare - Români latini, Bulgari turanici, Sârbi slavii, Albanezi ilirici, și Greci elini - au o origine comună, care nu este nici elenică, nici slavă, nici latină, nici bineînțelese turanică... Trebuie să admitem supraviețuirea în toți acești urmași ai marelui popor al Tracilor și Iliricilor inrudiți, care se întindea până în Asia Mică, în regiunea Caucazică și la Izvoarele Eufratului, și a cărei dispariție, subită și totală ar fi altfel inexplicabilă."

Peste acest strat de bază, peste "străvechiul fond comun, care e, în tot Sud-Estul Europei, și chiar în multe părți vecine, cel trac și iliric" se depune lent, începând din sec. III în d. Cr., un strat rural italian, format din păstori și agricultori ai Romei republicane, care părăsesc Italia din nevoi economice și sociale și pătrund adânc, radical, putând astfel nu numai rezista, dar chiar învinge grecismul în primele secole ale erei creștine. Roma imperială, Tralan în special, nu face decât să consolideze printr-o cucerire de Stat și militară o pătrundere rurală masivă, de rasă, cu mult anterioară.

Este o idee cu totul nouă și originală, aceasta a lui Iorga, despre o Română agricolă și pastorală dincolo de Marea Adriatică, ce precedă cucerirea de Stat și

colonizarea oficială a Romei imperiale: idee adoptată ulterior și de savanții occidentali. Romanitatea orientală, asupra căreia Iorga va insista întotdeauna - este, bunăoară, semnificativ că, prezentând în limba franceză "Istoria Românilor", în 1937 autorul îi va schimba titlul în acela mai potrivit de "Histoire des Roumains et de la romanité orientale", iar una dintre împăturile pe care i le face lui Giurescu e de a fi "rupt" caracterul larg al romanității orientale, "din care venim" se continuă în imperiul bizantin, și chiar se consolidează, până ce, după Justinian, ca urmare a năvăliților barbare, începe să se fărâmițeze. Nu mai puțin, însă, căpeteniile noilor dominatori, care se stabilesc în Balcania, reiau ideea imperială romană și, ca Vasile Bulgaroc-tonul, tind la reconstituirea unității. Persistența populară a cuvintelor "Caesar" în sârbă și bulgară (țar) și "împărat" în limba română, mbret în albaneză, e o dovadă lingvistică a acestui fapt incontestabil: "neîntrerupta transmisie, pe cale populară, a ideii politice române". În timp ce limba, datinele, tipul civilizației traco-ilirico-latine se refugiază pe coastele adriatice și în munții Aromânilor și Albanezilor, unde posibilitățile de rezistență sunt mai mari, iar Dalmatia și Veneția se consideră urmeze directe ale Bizanțului, "țarii" slavii, care se sprijină în permanență și pe mase românești, aspiră la crearea unui Stat unitar.

Vin, apoi, Turcii, și, când Sultanul însuși nu reia antica moștenire, considerându-se și el "țar" ideea unitară a Sud-Estului, sub aspectul creștin și latin se refugiază peste Dunăre, la voozii muntenii și moldoveni, care - altă idee nouă - erau la dânsii acasă, de fapt, urmașii împăraților creștini ai Răsăritului, mai ales în secolele XIV, XV și XVI. În a doua jumătate a acestui veac din urmă, principii români își zic "basileii" și erau într'adevăr - spune Iorga - "surrogate de împărați". Dacă "din 1400 până în 1800 Români au dat tuturor neamurilor creștine (din Sud-Est) o unitate de civilizație creștină, la 1600 Mihai-Viteazul încarnează limpede această unitate: în numele Voevodului valah, intrat în legendă pe când trăia, ca "mult așteptatul liberator și răscumpărător" se agită și uneori se răscălită creștinii din Balcani, în special cei din Tesalia, Epir și Macedonia, unde dominau Români."

În secolul trecut se efectuează separarea naționalităților, și, apoi, a Statelor naționale, în sânul comunității carpatobalcanice. Dar pe dedesubt unitatea persistă, și una dintre ideile-forță ale istoricului Iorga a fost tocmai aceasta. Am insistat, poate disproporționat asupra ei, pe de o parte fiindcă se găsește în toată

opera lui Iorga, pe de alta, fiindcă și ea explică întâlnirea fatală a istoricului cu Aromânii, elemente fundamentale în Balcania și în Sud-Est.

Întâlnirea era inevitabilă și în alte domenii de studiu ale lui Iorga, cum e acela al Bizanțului. Încă din 1907, când apare la Londra, în limba engleză, marea istorie, în cinci volume, a imperiului bizantin, și până în 1934, când apare "Byzance après Byzance", se înregistrează diferitele mențiuni ale Vlahilor din Balcani, în cronicari și istoriografi din sec. XII, care știu (Cedrenos, Kinnamos, Kekaumenos, Ana Comnena, Calcocondilas) de originea latină a Aromânilor. Paralel și, unde era cazul, în legătură cu Bizanțul, Iorga a studiat cruciadele și în special pe a patra, care a dus la cucerirea Constantinopolului, dela 1204; în dările de seamă despre a treia, găsește semnalarea unei "Terra Blacorum", care este Tesalia; și cum se știe, în Villehardouin, în Robert de Clary, în Henri de Valenciennes, în Baudouin D'Avesnes, în Ansbart, în "Chansonade Roland" se vorbește de "blac" ori "blaque" spre desebire de "bougre". Pe timpul lui Francisc I, F. Antoine, Geufroy, cavalerul dela Malta notează că unii istorici francezi vorbesc de "Valaigne", sub Dunăre, alții de "Blaqueie".

Se cunoaște apoi importanța pe care Iorga o atribuie, ca izvor istoric, relațiilor de viață. Se întâmplă că mulți dintre călătorii occidentali în Est și Sud-Est - dela rabinul Veniamin Spaniolul, care, la 1170, scrie că răscoluții contra asuprii fiscale bizantine erau Valahi, până la Pierre Belon du Mans care, la jumătatea sec. XVI, vorbește de sate întregi de Valahi în Balcani, de bocitoare armâne și de minerii de lângă Salonic, până și la consulul napoleonic Pouqueville, care pe la 1800 îi descrie pentru prima dată pe lung pe Albanezi și pe Aromânii din Sudul Dunării, dau peste Aromâni, le semnalează, uneori cu mirare, existența și supraviețuirea, în ciuda atător împrejurări defavorabile.

La fel Iorga se izbește de Aromâni când ia ca obiect de studiu Imperiul otoman, ca să nu mai vorbim de istoria poporului român, pe care el nu o poate concepe dezilipită de aceea a Românilor din Sudul Dunării. El ascotește chiar - aserțiune ce nu trebuie pierdută niciodată din vedere - Pînchul și Dunărea ca "cele două puncte unde se trezește energia militară și politică a neamului nostru". Încă din prima, sintetică, în limba germană, "Istorie a poporului român", Iorga afirmă că "Aromânii, cu toate că se deosebesc întrucâtva ca tip de Daco-romani, totuși sunt un popor alcătuit din aceleași elemente etnice". Altundeva, se spune și mai net că e vorba de "ramura balcanică a națiunii".

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

BASARABIA: ...DUPĂ 73 DE ANI

— Nicolae DIMA —

Anul acesta s'au împlinit 73 de ani de la reînfrînarea Basarabiei în România. A fost o aniversare tristă, dar plină de emoții și speranțe. O nouă aniversare cu umbre dureroase pentru neamul românesc, care conștient să fie mutilat. Zeci de mii de familii despărțite și milioane de oameni care împărtășesc aceeași limbă, aceeași credință, aceleași tradiții, s'au întrebă din nou cu un simțământ de revoltă înăbușită: Până când...

Există totuși în acest ultim deceniu al unui nou mileniu speranțe mai mari decât oricând în trecut. Ultimele evenimente din URSS și din Moldova de Răsărit a lui Ștefan cel Mare au fost și continuă să fie cu totul deosebite. Ele seamănă atât de mult cu ce s'a întâmplat în Rusia țaristă în general, și în Basarabia în special, înaintea revoluției din 1917 și imediat după revoluție, încât paralela merită toată atenția. Trăim oare o repetare a istoriei? Asistăm la o șansă unică ce s'a ivit popoarele din URSS? La ce ne putem aștepta bazându-ne pe învățămintele istoriei?

Vă reamintesc că înaintea izbucnirii Primului Război Mondial, Austro-Ungaria și Rusia țaristă erau considerate închisori ale naționalităților. Se știe că Austro-Ungaria, țară avansată și modernă pentru acele vremuri, și cu o populație cultivată, a fost dezmembrată. Viena a acceptat să renunțe la imperiu, iar naționalitățile componente și-au creat state naționale proprii ori s'au alăturat naționalităților chiora le aparțineau. Transilvania de exemplu, a votat unirea cu România. Ulterior, tratatul de pace de la Paris a recunoscut caracterul predominant românesc al provinciei și a ratificat unirea ei cu țara. În Rusia, lucrurile au luat însă o turnură diferită.

Rusia era o țară nedezvoltată pe plan social și economic, imensă ca întindere, cu puține căi de comunicații, cu o populație extrem de eterogenă, neîntreținută, și puțin educată. Atunci, ca și acum de altfel, populațiile din Asia Centrală nu aveau nimic în comun cu tradiții, instituții, cultură, etc. cu naționalitățile europene din Vestul Rusiei. În timp ce interesele Moscovei imperiale acopereau toată suprafața Rusiei, așa cum la ora actuală Kremlinul dorește să mențină controlul întregii uniuni, naționalitățile înglobate în Rusia țaristă își urmăreau numai interesele lor locale. Cu toate acestea, frământările internaționale

de la începutul acestui secol treziseră conștiințele, iar naționalitățile ocupate de Rusia din Polonia până în Caucaz și din Finlanda până în Basarabia, așteptau un moment prielnic să-și revendice drepturile.

Momentul a sosit odată cu Primul Război Mondial și imensa criză economică, socială și morală pe care a angajat-o. Cred că aici apare o paralelă evidentă cu evenimentele actuale. Prin 1917, Rusia nu mai funcționa ca țară unitară, fiecare regiune și naționalitate supraviețuind în limitele posibilităților ei. Observatorii sunt de părere că actualmente Uniunea Sovietică se apropie din nou de un asemenea moment primejdios. Apoi, revoluția din Februarie și lovitură de stat din Noembrie 1917, au scindat însăși societatea rusă, creind condiții favorabile desprinderii de Moscova a multor naționalități.

Guvernul Kerenski și mai târziu conducerea Lenin au adoptat la început poziții flexibile și relativ conciliatoare față de naționalitățile. Au fost recunoscute între altele drepturile culturale și chiar dreptul la secesiune. Din acest punct de vedere, din nou se observă o asemănare cu politica de glasnost și perestroika adoptată de Mihail Gorbaciov. La scurt timp după revoluție, naționalitățile ne-ruse, în special cele europene, au interpretat drepturile acordate potrivit literii legii, și multe dintre ele s'au declarat independente. Polonia, Finlanda, cele trei Țări Baltice au devenit independente, iar Basarabia s'a reunit cu patria-mama.

Procesul a fost însă dificil și plin de riscuri la acea vreme, așa cum nu este deloc ușor nici la ora actuală. Moscova acordase atunci unele drepturi, așa cum face Gorbaciov în noile împrejurări. Moscova vroia să mențină însă cu orice preț unitatea teritorială a țării, așa cum dorește și acum sub Gorbaciov. Se știe că Lenin a revenit imediat asupra chestiunii autodeterminării naționalităților și ulterior a organizat unul din cele mai centralizate state din lume. Paralela este cu atât mai interesantă cu cât naționalitățile care urmăresc acum să-și redobândească independența își amintesc că de amar au fost îngelate în trecut și nu par să mai aibă încredere în nici o formă federativă promisă de Kremlin. Căzul Moldovei este clasic și ilustrativ.

În timpul Primului Război Mondial, toți tinerii basarabeni au fost recrutați

de armata țaristă și trimiși departe de vetrele părințești. Fermentul revoluționar din 1917 i-a cuprins: însă și pe ei, așa cum în ultimii ani dorul de libertate și de independență i-a cuprins din nou pe Moldoveni. Organizarea și dobândirea dreptului la autodeterminare în anii 1917-1918 au fost însă ca și acum anevoioase, pline de semne de întrebare, și marcate de ezitări de teama intervenției militare ruse.

Mai întâi și în funcție de ce se întâmpla în Rusia țaristă, pe data de 2 Decembrie 1917, Sfatul Țării din Chișinău a declarat Moldova republică autonomă. Când puterea centralizată la St. Petersburg la vremea aceea s'a dezintegrat, Sfatul Țării a declarat independența țării republici. Apoi, după ce Rusia s'a scindat și a izbucnit războiul civil, la data de 27 Martie 1918, Sfatul Țării a votat reunirea Basarabiei cu România.

Recentele evenimente din Moldova dintre Prut și Nistru și din URSS în general, se caracterizează din nou prin frământări, prin nesiguranță și prin teama zilei de mâine. La rândul lor, acestea se oglindesc în atitudinea diverselor republici sovietice. Referendumul asupra menținerii uniunii impus în luna Martie de Mihail Gorbaciov s'a încheiat și el neconcludent, și nu va avea probabil nici un efect asupra precarei situații etnice din URSS. Viitorul va depinde de redresarea economică a uniunii, pe de o parte, și de hotărârea popoarelor ne-ruse de a lupta pentru dobândirea independenței, pe de alta. În ceea ce privește România de pe ambele maluri ale Prutului, ei se află în fața unei șanse istorice poate unice.

Nu de mult am avut o discuție cu Primul ministru Mircea Druc, aflat undeva la New York cu prilejul vizitei sale în Statele Unite. Mircea Druc este convins că istoria oferă din nou o mare șansă poporului român. Răspunzând însă unei întrebări referitoare la modul în care a fost ocupată Basarabia în 1940 și noile perspective, d-sa a spus rar, măsurat, și oarecum trist și sarcastic. "Ar trebui ca data viitoare să vă anexăm noi Români Basarabiei, pe voi Români din țară. Și vă promitem că noi nu vă vom ceda niciodată fără luptă, așa cum ne-ați cedat voi în 1940."

Am rămas pe gânduri filosofând la cuvintele pline de durere ale liderului român basarabean. Numai cei care au cunoscut cizma

străină, foamea, deznăționalizarea, umilirea și deportările în Siberia, pot înțelege durerea surdă cuprinsă într-o asemenea afirmație.

Ce se poate face însă azi pentru un viitor mai bun, pentru ca generațiile viitoare să nu mai fie decimate, arestate, sau deportate din nou în Siberia?

Dacă viitorul este rezultatul dorințelor majorității oamenilor, al luptei active a celor im-

plicați, și al actualei tendințe istorice, îmi permit să închei acest reportaj pe o notă optimistă. Voi repeta cuvintele tânărului Iurie Roșca rostite în urmă cu câteva luni la Universitatea James Madison din Virginia. Convingerea președintelui Frontului Popular din Moldova a fost exprimată ulterior într-o discuție cu congresmanul american James Traficant din statul Ohio care la rândul lui a publicat-o în Arhivele Congresului Statelor Unite.

"Unificarea națiunii române a început în urmă cu peste o sută de ani, a spus Iurie Roșca. Procesul reunificării va mai continua probabil o vreme. Nu mă îndoiesc însă nici o clipă că secolul 21 îi va găsi pe toți Românii trăind sub același drapel și într-o singură țară liberă, independentă, și fără comunism."

(Reportaj bazat pe o emisiune realizată pentru Vocea Americii).

OMAGIU MARELUI DASCĂL

125 DE ANI DELA NAȘTEREA LUI ARON PUMNUL

— Ion CREȚU —

Printre figurile proeminente ale culturii românești din Bucovina, un loc aparte îl ocupă cea a lui Aron Pumnul. Personalitate cu vaste cunoștințe enciclopedice, patriot înflăcărat al neamului, după eșecul Revoluției dela 1848, el este nevoit să pornească pe calea pribegiei, părăsindu-l Ardealul, ajungând, ca și mulți alți intelectuali români ai timpului, la Cernăuți, de care nu s'a mai despărțit până la închiderea ochilor, la 24 Ianuarie 1866.

Aici, în condițiile deloc prielnice ale dominației austriece, Aron Pumnul reușește să înființeze la gimnaziul Național-Hapt-schule, cea dintâi catedră de limbă și literatură română în Bucovina, înfruntând căreia s'a găsit până la moartea neîndurată. Anume aici, destinul a decis să încrucișeze căile a doi dintre cei mai mari filii ai poporului nostru - Mihail Eminescu și Aron Pumnul. Se vor prinde generații după generații, vor apune secole, dar numele acestor remarcabile celebrități vor rămâne mereu îngemănate, luminându-se reciproc.

Din inițiativa Societății pentru cultură românească "Mihail Eminescu" din Bucovina, la Cernăuți au avut loc un șir de acțiuni comemorative, prilejuate de împlinirea a 125 de ani dela trecerea în neființă a profesorului Aron Pumnul. Momentul central l-a constituit simpozionul "Aron Pumnul - Mihail Eminescu".

Auditoriu - profesori de limbă și literatură română, studenți, elevi, intelectuali, jurnaliști, muncitori - a luat cunoștință de mai multe comunicări științifico-informative.

Doctorul în filologie, profesorul Grigore Bostan, șef al catedrei de filologie română și clasică a Universității din Cernăuți, a vorbit, aducând o mulțime de exemple convingătoare, despre

Mormântul lui Aron Pumnul din Cernăuți

FOTO: NICOLAE HAUCA

Influența enormă pe care au avut-o persoana și studiile lui Aron Pumnul asupra lui Mihail Eminescu, despre dragostea nemărginită a Luceafărului poeziei românești pentru profesorul iubit.

O analiză profundă a concepției lingvistice a lui Aron Pumnul a făcut în raportul prezentat doctorul George Jernovet, candidat în științe filologice.

Comunicări prețioase au făcut ziaristul și literatul Dumitru Covalchiuc, arhivistul Petru Grior, poetul Ion Cozmei, redactor șef la ziarul "Pro Natura" din Suceava, pedagogul Vasile Bizovi din comuna Bolan, imortalizată în "Doina" lui Mihail Eminescu.

Participanții la simpozion au fost salutați de oaspeștii din Chișinău, poetul și ziaristul Mihail Morăraș, regizorul Andrei Vivasic, consilier al Ministerului Culturii al Republicii Moldova.

În încheierea simpozionului au răsunat române pe versuri de Mihail Eminescu, au fost declamate poezii.

Participanții la manifestări au depus coroane de flori la bustul lui Mihail Eminescu din curtea casei profesorului său și la mormântul lui Aron Pumnul din cimitirul central.

S'a păstrat un moment de reculegere, s'au rostit cuvinte de omagiere, s'a făcut un parastas creștinesc.

CE SE ÎNTÂMPLĂ CU NOI?

PRIMIT DIN ȚARĂ PRIN TELEFAX

COMUNICAT

—Mihai FREEMĂT—

Nimeni nu știe, nimeni nu mai știe.

Dacă ne-am trage din neamul Karamazovilor și-al Mișkinilor, dacă am fi urmașii învinsului angoasat Raskolnikov, dacă am veni din lumea lui Borges sau a lui Marquez am mai înțelege și-am hotărâ că nu e nimic de făcut. Gata! Am fost mențiți întrebărilor fără sfârșit, am fost destinați labirintului, am fost sortii să murmurăm la nesfârșit vorbe despre alea care nu ni le mai știm bine și cu asta... Basta!

Calea spre puterea de a discerne, calea spre lumină și cer deschis nu este interzisă! Zadarnic e zburcucul, inutilă căutarea! Asta în cazul când am veni din acele lumi de care pomeneam. Dar nu! Strămoșii noștri s-au numit altfel. S-au numit Mircea, Vlad, Ștefan și Mihai, s-au numit Basarabi și Mușatini, oameni cu mintea trează și adevărul în vârful sabiei. Ne tragem din luptători noi aștia... Și atunci? Cum de în acești ani de sfârșit de secol ne găsim - iată - după lungi frământări în situația deloc onorantă a nevolnicilor ce-așteaptă cu mâna întinsă, pomană unor străini de sufletele și gândurile lor?

Să fi slăbit până ntr'atât virtutea noastră, a Românilor, încât să nu ne mai putem ști rândui viața? Să ni se fi întunecat oare în așa hal mințile încât să nu mai putem desluși de unde începe răul și unde se sfârșete binele? Să ne fi imbolnăvit oare de supunerea oarbă, de sindromul sclaviei? Să ne fi slăbit - mă întreb - puterea de-a înțelege într'atât încât evenimentele ce determină însăși existența noastră să le lăsăm să treacă fără a încerca să le îndreptăm cursul spre albia adevărului? Oare țara asta nu mai naște oameni cu mândria în fruntea dimineților și întrebări pentru nopțile tulburate de griji? Oare nu mai știm să privim crunt în ochii impostorilor și-al veneticiilor aduși de vântul ce plimbă sămânța căpătuielii?

În ce ape otrăvite cu nepăsare ne-am botezat pruncii în ultimii cincizeci de ani? Ce fel de părinți am avut dacă nu ne-au învățat ce e curajul și demnitatea? Cum de-am uitat de noi, cum de-am uitat de mersul falnic peste timp al moșilor și strămoșilor noștri? Cine ne-a aburit oglinda în care ne-am privit sute și mii de ani și n'ar descoperim că e necesar să îndreptăm spinarea curbată să ridicăm capul plecat a umilintă? Cine ne-a furat dreptul la bucurie și fericire? Ce păcate am făcut de-am fost blestemați să ne țărăm în praful lașității? Cum de-am putut să ajungem aici, cum a fost posibil? Cum? Pentru Dumnezeu, cine ne poate desluși nedumerirea?

Am tolerat stăpâni tâmpiți, megalomani paranoici. Ne-am dat supuși unor zdrențe umane, unor nesățui veniți peste noi cu traista pomanagiului la sold, am înghițit vorba aspră și injurătura disprețuitoare, am îngăduit minciuna și înșelătoria, ne-am lăsat târșiți în închisori și gulaguri, am ingenunchiat în fața unor icoane croite la rezeala de timpului neprielnic nouă, am plâns sub bici și-am zămbit umil biciuitorilor, ne-am vândut aproapele pe-o strachină de terci comunist, l-am alungat pe Dumnezeu și l-am băituit cu aplauze și urale răgușite de spaimă și n'am învățat nimic. Când a fost să ajungă răbdarea la capăt nu ne-am întors să pedepsim și să spulberăm gașca stăpânilor veniți din haos. Nu, nu ne-am întors cu mâine, ci ne-am tras la marginea drumului și-am murit bucată cu bucată privegheați de frica și neputința noastră.

Frică și neputință! Oare pe unde au intrat acestea în cugetele și sufletele noastre? Cine ni le-a lăsat moștenire, când s-au cuibărit în noi, cine le clocește cu atâta grijă? Ce apărăm de mereu apelăm la ele ca la niște scuturi strecurători? Ce mai avem noi de apărut de tremurăm ca o piftie când auzim porunci și bălbăim proteste pe la colțuri când vin peste capul nostru alte și alte năpăstui?

Ce mai avem de apărut? O viață trăită în genunchi? O bucurie sub giulgiu? O libertate supusă inutilității? O sărăcie umilitoare? Acum câțiva ani, la Putna, locul de veci al lui Ștefan cel Sfânt, un preot tânăr, celor veniți să viziteze biserica le vorbea despre curaj, despre împotrivirea la urgie și impilare.

În cuvinte aspre și deloc ocolitoare le amintea celor prezenți despre menirea omului pe acest pământ, despre cetezantă, despre lupta pentru viitor și dălmire sub steagul demnității. Rând pe rând, pe furiș, ascultătorii se strecurau din muzeu speriați de îndemnul preotului. Plecau înspăimântați apăsându-și palăriile pe ochi, ridicând gulerule paveză, trăgându-și gâfalele peste chipurile uluite de groază.

Cei de atunci suntem noi cei de azi: Ne este frică!

Strângem din umeri și ridicăm gulerule din nou când niște nimeni de pe scaunul puterii se pregătesc să ne încovoie grumajii, se pregătesc să joace chilabaua pe viețile noastre strivite, închidem ochii și ne prefacem că nu vedem rânjetul unui președinte și privirea lui plină de vanitate aruncată din ochii mici și vicleni, însoțim cu aprobări slugarnice ză-

letele înșelătoare ale unui prim ministru amator de politică și ranguri înalte, odrasla unor călători pe drumuri întortocheate ce s-au infundat toate în mlaștina comunismului din România și de aiurea. Mai mult, îl lăsăm pe acesta slobod să mintă fără jenă în lumea mare și să vorbească în numele nostru ca și cum toți am fi niște cotarle, bune de chemat la marginea prispel cu bucată de mămăligă rece într'o mână și cu ciomagul în cealaltă.

Unde am ajuns, Dumnezeu!

Ce fel de popor suntem și cât de tolerant dacă în capul nostru s-au urcat niște flecuste, niște oportuniști oarecare, demagogi și aventuriști? Cum de lăsăm pe mâna acestora agnisiunea noastră de vecuri? Cum de nu ne este rușine să ascultăm cu gura căscată niște filintici ca măruntul bulbucat ce-și zice "ministru reformei", sau ca individul ăla inchipuit cu aspect de patron la o casă de toleranță (colporteur la guvern) sau alt specimen agreat, mai marele peste agricultură ce vorbește o limbă română chinuită în fel și chip, perfecționată, se pare, în laboratoarele "savantei"?

Oare când ne vom trezi? Ce ne mai trebuie pentru a ne putea ridica?

Atunci, în Decembrie 1989, se părea că am ieșit în plin soare, se părea că visul cel rău a luat sfârșit. Și, deodată, ne-am aruncat în prima prăpastie deschisă în calea noastră. Ne-am vârit capul în primul nor ce-a trecut pe deasupra.

De ce? Cine ne-a îndemnat? Cine ne-a manevrat și ne manevrează încă?

Cine își bate joc de noi ca de niște slugi netrebnece?

Chiar nu suntem în stare să alungăm căpușele astea ce s-au infipt și se țin în fruntea noastră de atâta timp?

Mă întreb și ne întrebăm privindu-ne uluiți, nevinundu-ne să credem că am ajuns așa de secătuți de vlagă.

Ne privim și ne întrebăm în clipele de luciditate.

Si iar se lasă ceața și iar rătăcim ca niște lunatici printre vise, doruri de libertate ascunse cu grija și gânduri de ducă oriunde.

Existăm sub imperiul farmecelor făcute de șamanii unor puteri malefice.

Trimite Doamne peste poporul meu un gând bun și-o rază de lumină călăuzitoare!

Izbăvește-ne, Dumnezeu, de spaimă și dă-ne înapoi puterea brațului, a privirii și-a judecății înțelepte!

Limpește-ne, Doamne, vrerile cele multe de-atâta amar de vreme așteptate.

Noua conducere a UNIUNII DEMOCRAT-CREȘTINE aleasă statutar și înregistrată la Tribunalul Municipiului București la 22 Ianuarie 1991 - respectiv Consiliul Director, reprezentat prin prof. Marcel Petrisor președinte și fiz. Șerban Suru vicepreședinte, facem cunoscut următoarele:

1. În zilele de 18, 19 și 20 Ianuarie 1991, a avut loc la Sibiu Conferința Națională a Uniunii Democrat-Creștine, convocată de Comitetul Național de Conducere Provizorie, format din șase membri fondatori (din cei opt) ai partidului, care au constatat în prealabil că domnii Mihai Grama, președinte numai provizoriu până la primul Congres și Vladimir Fulger (Niculescu), autoimpus secretar general (funcție neprevăzută în actul de constituire din 16 Ianuarie 1990):
  - au desfășurat o activitate necorespunzătoare, abuzivă și nestatutară;
  - au destituit pe unii membri fondatori ai Consiliului Național de Conducere Provizorie, pe unii șefi de filiale, desființând chiar filiale întregi fără a consulta organele de conducere statutar constituite;
  - Biroul Executiv, în numele căruia au acționat, nu era ales conform statutului, încălcându-se astfel legalitatea și spiritul democratic în cadrul U.D.C.;
  - au refuzat în mod sistematic convocarea la București a Conferinței Naționale pentru alegerea unei conduceri legitime;
2. Conferința Națională a U.D.C.-ului s'a desfășurat la Sibiu cu reprezentarea legală și proporțională, în funcție de rezultatele obținute la alegerile din 20 Mai 1990, pe filiale, cu care ocazie:
  - s'a prezentat Darea de Seamă asupra activității U.D.C. în general și asupra activității necorespunzătoare a conducerii provizorii în perioada Ianuarie 1990 - Ianuarie, 1991, în particular;
  - s'a discutat și aprobat, punct cu punct

noul statut U.D.C. care a fost înregistrat conform prevederilor legale;

- A fost aleasă prin vot secret, noua conducere centrală, respectiv Consiliul Director, format din 9 membri;

- au fost excluși, în unanimitate, din U.D.C. domnii Mihai Grama și Vladimir Fulger (Niculescu), pentru încălcări grave și repetate ale statutului provizoriu și pentru încheierea de alianțe cu alte formațiuni politice, fără consultarea filialelor, ignorând astfel principiile democratice.

3. Facem precizarea că nu suntem o fracțiune a U.D.C. ci partidul însuși, având legitimitatea pe care ne-o dă nucleul membrilor fondatori majoritari, noua conducere centrală, statutar aleasă și reprezentativă - Consiliul Director, precum și adevărații toți membrii care aderă sincer la principiile democrației creștine, respingând practica de a face din activitatea politică un instrument de căpătuială.

De asemenea, declarăm nule și neavenite orice alianțe, înțelegeri sau obligații asumate de domnii Mihai Grama și Vladimir Fulger (Niculescu) față de alte formațiuni politice.

Sediu provizoriu al U.D.C. pentru corespondență și relații: Șerban Suru - str. Iacob Negruzzi nr. 16 - Cod poștal 78145 - Sector I. Telefon 17 47 89 - București.

Președintele Consiliului Director,
MARCEL PETRISOR
Vicepreședintele Consiliului Director,
ȘERBAN SURU

Scrisoare deschisă

Domnule Iliescu,

V'ați prezentat poporului în Decembrie 1989 ca fiind o emanație a revoluției produse în STRADA;

Ați anulat decretul din 12 Ianuarie 1990, de scoatere a p.c.r. în afara legii, pe motiv că a fost dat sub presiunea aceluiași STRAZII;

Ați chemat, în maniera lui Mussolini, detașamente civile de ordine în STRADA în condițiile existenței poliției, în 28-29 Ianuarie, 18 Februarie și 13 - 15 Iunie 1990.

V'ați retras în Ianuarie 1990 promisiunea că F.S.N.-ul nu se va transforma în partid politic.

Ați favorizat conflictele etnice în Transilvania;

Ați restaurat și legalizat,

sub acest pretext, Securitatea;

Ați ignorat cererile STRAZII, calificând disprețuitor concetățenii, ca fiind golani (Ceaulescu le-a spus huliganii);

V'ați înconjurat de consilieri, actualmente membri F.S.N., proveniți din Academia Ștefan Gheorghiu;

V'ați legalizat posibilitatea de a trage, în STRADA asupra poporului;

Ați manifestat o crâcnă demofobie, machiată demagogie, în demofilie;

Ați arătat lumii dezinteresul pentru Basarabia și Bucovina;

Ați frânat și anulat procesul democratizării

țării;

Ați predat unui singur partid puterile statului: legislativă, juridică și executivă;

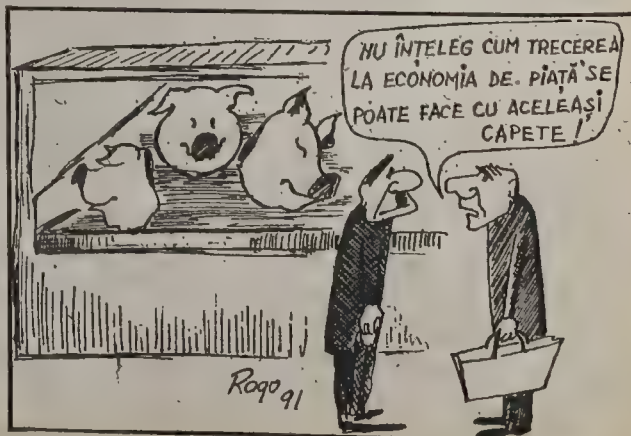
Nu v'ați ținut decât promisiunile publice care vă sunt de folos;

Nu ați putut fi președintele tuturor Românilor, pentru că nu ați renunțat la ideologia comunistă și pentru că nu ați acceptat dialogul.

Din motivele enumerate mai sus Uniunea Democrat Creștină a refuzat să participe la înălnirea cu dumneavoastră.

Sibiu, 26 Aprilie 1991

Uniunea Democrat Creștină,

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

OM VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

DUPĂ CAROL, CEAUȘESCU

În timpul revoluției am citit placarde "Jos Comunismul", "Vrem Libertate", etc. dar n'am citit "Trăiască Regele". Fostul monarh a devenit popular după ce Dl. Iliescu și-a descoperit mustățile. Dovadă că Regalitatea prinde rădăcini e că FSN-ul și "Vatra Românească" au inițiat Liga "Anticomunistă Pro-Republica Română" cu scopul de a promova drepturile femeii și educarea tineretului revoluționar de a fi pentru republică și contra monarhiei.

La prima întrunire (5 Mai) ținută în fosta sală ARCLUS din București au participat câteva sute de curioși.

S'a vorbit, s'au pus întrebări iar unele răspunsuri au fost la nivelul "Democrației originale":

"O persoană bătrână, monarhistă-cităm din România Liberă", 7 Mai a.s. a fost umplută cu sânge. Ziaristii au fost și ei tratați cu o furie amintind de manifestările "galeriei minerilor".

Dar pe lângă bătăi, zădărnici și ordine "a la FSN", audiența a fost inițiată în tainele politico-constituționale, dezvăluindu-se că "Zodia M.S. Regelui Mihai, prezentată de un grafolog-astrolog cu afirmația că ea a determinat guvernul să nu-l primească pe Suveran de Paști anul trecut" ...fără comentarii.

Dar să revenim la popularitatea actuală a fostului rege și activitatea sa postbelică: dezamăgit de Aliații din Apus care nu i-au sprijinit ca să-și mențină tronul, lipsit de orice speranță s'a izolat de lupta exilului fermentată la început de "unii neapătați".

Cât de mare i-a fost dezamăgirea și dorul uitării, se vede din faptul că nu și-a îndemnat copilele, și nici măcar pe Prințesa moștenitoare, Margareta, ca să învețe limba țării pe care a domnit.

Să nu uităm că până acum câțiva ani Ceaușescu era vitregul ce se plimba în caleșca regală, era omagiat la Casa Albă, Leana prima "doctora", iar cele crâcnene erau însemnate cu fierul roșu: fasciști, legionari, disidenți, trădători, capitaliști, etc.

Popularitatea regelui nu se datorează nici activității partidelor istorice care n'au protestat nici cu'n sferă de gură când i s'a oprit intrarea și mai târziu când a fost extrădat din țară.

De asemenea nici presa și radio din lumea liberă, devenite în ultimii ani anti-comuniste, n'au avut o influență majoră căci altfel am fi văzut în timpul

revoluției, placarde cu "Trăiască Regele"; iar recentele tururi-rapide pe la biserici i-au mărit popularitatea printre Românii din Statele Unite care nu votează în țară.

Cea mai eficace propagandă în favoarea monarhiei a fost minciuna, cruzimea și setea de putere a celor care au furat revoluția. Purtarea comunistilor a creat în țară necesitatea monarhiei.

DACĂ-I COMEMORARE, COMEMORARE SĂ FIE

Ziarele din țară ne informează că la 1 Iulie se va comemora la Iași, împlinirea a 50 de ani dela masacrarea a mii de Evrei de către Garda de Fier.

Dl. Petre Roman și-a exprimat dorința ca "această comemorare să fie mai mult națională decât evreiască".

Salutăm și ne alăturăm ideii de a comemora moartea miilor de Evrei (nu contestăm numărul), dar pentru magia cunoștințelor istorice ale D-lui Prim-ministru ținem să-l informăm: România la 1 Iulie, 1941, era de 9 zile în război cu Rusia, orașul Iași e la o depărtare de vreo 15 km. de frontiera unde se dădeau luptele, șeful guvernului era Generalul Antonescu, iar legionarii erau sau în pușcărie sau fugiți în Germania.

În afară de aceste amănunte Dl. Roman poate fi exact. De asemenea nu sugerăm că victimele ar fi putut fi sabotori, spioni ori că ar fi atacat pe la spate soldații ce mergeau să-și elibereze frații de peste Prut.

Faptul că Dl. Roman falsifică istoria nu ne surprinde. Ideea de a comemora victimele rămâne însă valabilă și noi rugăm pe Dl. Prim-ministru să-i dea cu ideea înainte și, alături de comemorarea celor uciși la Iași să organizeze și alte comemorări, tot "naționale" pentru victimele ex-Regelui Carol al II-lea, care lăsa pe cei uciși în piete publică. După aceea să comemoreze victimele "Nașului" Petre Groza, pe cele ale lui Gheorghiu-Dej și să nu uite să comemoreze, tot cu amploare "națională" și victimele prietenului său, tov. Nicolae Ceaușescu.

Dacă am aduna pe cei care "nu s'au mai întors acasă", (nu vrem să spunem "masacrați") începând dela "Nașul" Petre" până la "Finu" Petre" am ajunge la cifre cu cinci zerouri în coadă.

Bineînțeles, pentru onoarea FSN-ului rugăm pe Dl. Petre Roman să nu uite să sublinieze, cu rogu în calendar, și o altă comemorare de amploare inter "națională": Piața Universității 14-15 Iunie 1990.

LUMEA CÂNTECULUI POPULAR

Publicăm, începând cu acest număr, o serie de articole scrise de interpreți de mare faimă ai cântecului popular românesc. Ideea unui panoramic al soliștilor care au reușit să se facă vestiți atât în țară cât și în străinătate ne-a dat-o Ionela Prodan anul trecut, la primul ei turneu în S.U.A. și Canada. Ni se pare firesc ca acum, în preajma celui de al doilea turneu, și după ce s'au strâns în portofoliul redacțional textele ce asigură materia serialului pe mai bine de un an, să-i oferim Ionelei Prodan prilejul de a se prezenta, de a-și dezvălui crezul artistic.

IONELA PRODAN:

"Folclorul, cămașa sufletului meu..."

În anul 1969, pe când mai eram studentă la Universitatea din Craiova, am fost selecționată să particip, pentru județul Dolj, la Festivalul "Maria Tănase". Cu puțin înainte de a intra în concurs, am fost anunțată că voi fi înlocuită întrucât vocea mea, cu timbrul ei deosebit, nu e tipică pentru Oltenia. Am fost foarte mahnită, mai ales că nu-mi dădeam seama cum trebuie să fie un glas "cu specific oltenesc". Uneori însă esecul vine spre binele omului. Rămânând acasă, s'a întâmplat ca la o repetiție să asiste profesorul Hary Brauner. Întâlnirea s'a dovedit providențială, marele muzicolog declarându-se fermecat de timbrul vocii mele. Mi-a spus el că în asta constă șansa mea, m'a prezentat și profesorului Mihai Pop, directorul, pe atunci, al Institutului de folclor și mi-a promis tot sprijinul să mă formeze ca solistă. Am fost pur și simplu o fată norocoasă. Încet, încet m'am apropiat de doamna Lena Constante, minunata creatoare de tapiserii, soția lui Hary Brauner, de familia academicianului Grigore Moisil - prin Viorica Moisil, sora Lenei Constante. Am devenit "flica lor". Soarta a fost generoasă cu mine. Se cunoaște contribuția cu totul excepțională pe care profesorul Brauner a avut-o în formarea și afirmarea Mariei Tănase și, ulterior, în construirea carierei sublimă a lui Gheorghe Zamfir. Ar fi trebuit să mă

cheme și pe mine Tănase-după soțul, Traian Tănase, un ardelean drept și tandru, căruia îl datorez mult și în familie, dar și în ce privește cunoașterea folclorului transilvănean. Ar fi fost să forțez însă, prea mult norocul; în cântecul românesc, Maria Tănase rămâne unică. Ea e însăși desăvârșirea! Am muncit îndârjit, am vrut să ajung în față cinstit, prin talent al

multe din Ardeal. Soțul meu a știut să găsească acele cuvinte prin care să mă convingă de valabilitatea opinelor mele artistice. Trădăția e un lucru minunat, dar uneori e și o pledică. Unii au obiectat, publicul mare însă m'a aprobat. Primul succes notabil a fost premiul I, cu maximum de punctaj, la popularul concurs TV "Steaua fără nume".

Paradoxal, Românii de pe alte meleaguri decât cele natale - din Australia, din S.U.A. și Canada - m'au încurajat să-mi diversific repertoriul, să cânt, ca Ioana Radu și Gică Petrescu, și "cântece de petrecere", și române. Am realizat 18 discuri, am călătorit mult, mama, Maria Prodan, mereu îmi zicea: "mai stai mai fată și pe acasă", dar cum să stai într'un loc când știu că sunt așteptată să cânt?

Folclorul e cămașa sufletului meu. Cu ani în urmă, Gheorghe Zamfir m'a încurajat, nu numai cu vorba, ci și cu fapta, solicitându-mă să imprim o doină pe undis editat în Elveția. Nu de mult, în timp ce cântam la Montreal, Canada, în noaptea de revelion a lui 1991, l-am reîntâlnit pe Zamfir. A spus celor care-l însoțeau, fiindcă nu mă vedea, era multă lume, ca la revelion: "Cunosce vocea asta. Când am ascultat-o prima oară pe Ionela Prodan, eram sigur că o să reușească. Nu m'am înșelat."

Ionela PRODAN

CANROM AUTOBODY & SERVICE LTD

Costică Ungureanu - Președinte

EXECUTĂM REPARAȚII AUTO
TINICHIGERIE ȘI MECANICĂ LA
TOATE TIPURILE DE MAȘINI
ATELIER DOTAT CU APARATURĂ
MODERNĂ DE ULTIMUL TIP

TINICHIGERIE

- TAMPONĂRI
- RESTAURĂRI
- VOPSITORIE
- REPARAȚII PLĂTITE DE ASIGURARE

MECANICĂ

- REVIZII GENERALE
- FRĂNE
- EȘAPAMENT
- ROTI ȘI CAUCIUCURI
- TUNE UP

• Prețuri imbatabile,
calitate și garanții
• Procurăm mașini la cerere

25 HARLECH CRT	QUARDMAN
DAYVIEW AVE.	GREEN LANE
	JOHN ST.
	STEELES AVE.

25 HARLECH COURT

TEL: 764-3751

PENTRU VÂNZĂRI ȘI CUMPĂRĂRI DE CASE APELAȚI LA:

Canada Trust Realty

Member of Toronto & Brampton
Real Estate Boards

Cornelia Georgescu

Sales Representative

Canada Trust Realty Inc./Realtor

Shoppers World
499 Main Street South
Brampton, Ontario L6Y 1N7

Office (416) 458-2333
Fax (416) 453-2515 Residence (416) 791-9378

The Home of Friendly Service

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Zensida Pasa, în vârstă de 35 ani, economist și programator calculatoare, brunetă cu ochi căprui, 1,70 m și 60 kg. dorește corespondență și eventuală căsătorie cu bărbat mai în vârstă. Adresa: Str. Spania, Bloc P6, ap.11, et.2, sc.1, 1100 Craiova, România.

*Dorec cunostință în eventualitatea unei căsătorii, cu domn peste 54 ani. P.O.Box 761474, Los Angeles, Ca. 90076.

*Inginer mecanic, specialist sudor, creștin, permis auto, 1,81m, 83 kg, sâten, 37 ani, divorțat, cu un copil, dorește corespondență în vederea căsătoriei cu intelectuală drăguță, sensibilă, serioasă, origine română, fără obligații, cetățeană străină. Rog numai răspuns serios pe adresa: Pânteia Octavian, str. Dimitrie Racoviță nr.19, sectorul 2, București cod 70307, România.

*Româncă, 30 ani, prezentabilă, 1,70 m, sâtenă, ochi verzi, de profesie laborantă, vorbind curent engleza și franceza, văduvă, mama a unui copil de 7 ani, stabilită temporar în RFG, dorește corespondență și eventual căsătorie cu un bărbat corespunzător până la vârsta de 45 ani, stabilit în Canada sau USA. A se adresa: Paul Morcov, Postfach 10 13 26 D, 6050 Offenbach, RFG.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Inginer Duca Ioan, București, caută familia ISPAS, Ottawa, Canada. Sunați la: (616)458-8324 - USA, sau la 13-11-06 - România.

*Caut adresa unchiului meu, OTTO GOTTRICH sau a fetei sale Claudia sau Brunilde. Adresa și numele meu: Horst Krucso, Str. Furnalelor, Nr.23, 1700 Reșița, România.

PENTRU ROMÂNII CATOLICI DIN CANADA

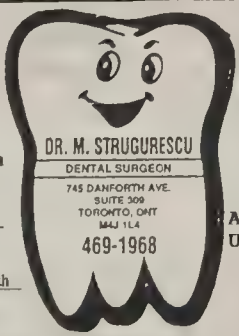
*Românii catolici din Canada sunt rugați să binevoiască a lua legătura cu părintele Victor Crisan, 200 Jackson St. West, Apt.506, Hamilton, Ontario, L8P 4R9, telefon: (416)572-6718, în vederea organizării Bisericii Române Unite - Greco-Catolică - și a unui CONGRES, la o dată convenabilă, ce va fi propusă până la sfârșitul anului 1991, al tuturor Românilor - Greco și Romano Catolici - din Canada, și concomitent a constituirii Asociației Românilor Catolici din Canada - A.R.C.C.

A&A ROOFING AND CONTRACTING CORPORATION

P.O.Box 538 Martinsville, New Jersey 08836
Tel:(201) 271 1344

Companie specializată în construcții de acoperisuri, angajează muncitori necalificați sau calificați, cu sau fără experiență, inclusiv noi veniți, dornici de a-și câștiga existența sau a câștiga experiență.
Cei interesați, sunt rugați să telefoneze la Adam Alb, tel. (201) 271-1344 sau să scrie la adresa de mai sus.

DR. M. STRUGURESCU
DENTAL SURGEON
745 DANFORTH AVE.
SUITE 309
TORONTO, ONT
M4J 1L4
469-1968

Parcaj Amplu

Acceptăm Urgente

Stația de Metro -Pape-

Danforth

Program

Luni - Vineri
10 a.m. - 8 p.m.

Sâmbătă
9 a.m. - 2 p.m.

NOU! NOU! NOU!

CABINET DENTAR

**Doctor stomatolog
I. GEORGESCU**

9060 Telstar Ave. Nr. 206

EL MONTE, CALIFORNIA

TEL: (818) 571-5975

Cabinetul este în apropiere de centrul orașului Los Angeles, Freeway 10 Est.
Iesire Rosemead

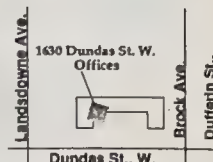
DENTAL OFFICE

DR. AUREL DAVID & DR. SIMION MUSULAN

PROGRAM

Luni - Vineri:
10 a.m. - 7 p.m.

Sâmbătă
9 a.m. - 3 p.m.

ACCEPTĂM URGENTE

531-8704

1630 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

TRAVEL

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI	de la \$ 775
MONTREAL - BUCUREȘTI	\$ 775
HALIFAX - BUCUREȘTI	\$1039
VANCOUVER - BUCUREȘTI	\$1300
EDMONTON - BUCUREȘTI	\$1238
NEW-YORK - BUCUREȘTI	\$ 675
CHICAGO - BUCUREȘTI	\$ 675

TELEVIZOARE

PHILIPPS MULTI-SYSTEM 21"

\$657

JVC PAL-SECAM 21"

\$621

TRANSPORT ȘI ASIGURARE INCLUSE

TORONTO - FRANKFURT	\$590
TORONTO - LONDRA	\$490
TORONTO - AMSTERDAM	\$590
TORONTO - LOS ANGELES	\$350
TORONTO - NEW YORK	\$199

FLORIDA	\$199
ACAPULCO	\$299
JAMAICA	\$299
VENEZUELA	\$399

VCR AKAI	\$345
PLAYER AKAI	\$285
VIDEO CAMERA JVC	\$1150
MICRO WAVE	\$245
CONVERTOR SATELITE	\$240
TELEFOANE CU ANTENĂ	\$59
ANSWERING MACHINE	\$49
FAX	\$399

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb = \$57.33
peste 25lb = \$2.80/kg

LIVRAREA LA DOMICILIU ÎN BUCUREȘTI ȘI MARILE ORAȘE

INCHIRIERI DE MASINI PE TERMEN LUNG/VANZĂRI DE MASINI NOI TAX FREE
CURIER SAPTĂMĂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUTETI TRIMITE SCRISORI, ACTE, ETC.)

TRIMITERI DE BANI ÎN ROMÂNIA ÎN 48 DE ORE
PRODUSE ALIMENTARE LIVRATE ÎN 24 DE ORE

SERVICIILE NOASTRE SUNT DISPONIBILE
ȘI CU PLATĂ ÎN RATE (PLĂȚI PESTE \$1000)

TORONTO

TEL: (416) 463-6000
FAX: (416) 463-7990

CHICAGO

TEL: (312) 561-3163
FAX: (312) 561-0784

BUCUREȘTI

TEL: 33 44 17
FAX: 10 10 59

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

VIZITA FAMILIEI REGALE ÎN STATELE UNITE

În cadrul vizitei pe care a întreprins-o în Statele Unite, fostul Rege Mihai, împreună cu Regina Ana și Prințesa Margareta, au avut loc numeroase întâlniri și banchete festive.

În după amiaza zilei de 19 Aprilie a.c., familia regală a sosit la Chicago, unde a fost întâmpinată de comitetul Allatzei Româno-Americane. Acolo au vizionat un program de dansuri și cântec populare în care și-au dat concursul: un ansamblu de copii din București, tărutul "Lăutarii" din Chișinău și goliștii de muzică populară Benone Similescu.

Duminică, 14 Aprilie, Regele Mihai și familia au luat parte la slujba de Biserica Ortodoxă Română - "Năsterea Domnului".

Între 15 și 22 Aprilie, în capitala Statelor Unite, Regele Mihai s'a întâlnit cu diverși membri ai Congresului American și alți demnitari de Stat, cu Dr. Zbigniew Brzezinski, fostul consilier al ex-Președintelui Carter, eminent politician în problemele URSS și ale Europei Răsăritene. Tot în perioada vizitei la Washington, Regele Mihai

s'a întâlnit și cu Domnul Marian Munteanu.

Pe data de 19 Aprilie, Regele Mihai a fost invitat să vorbească la Heritage Foundation pe tema reînegrării României în familia națiunilor libere.

Sâmbătă 20 Aprilie, Părintele Gheorghe Calciu a fost primit în audiență particulară de către Regele Mihai și Regina Ana. În timpul acestei convorbiri, au fost abordate o serie de probleme legate de interesele Românilor, sub aspectul religios și moral, cu implicații politice și sociale ce decurg din ele. S'a pornit de la constatarea incapacității actualului guvern de a conduce România, lipsit de simțul responsabilității ce decurge din atașamentul față de națiune.

Între 26-29 Aprilie, familia regală a fost prezentă la New York. Aici, Regele Mihai și familia, au vizitat Muzeul de Artă Modernă, oprindu-se în mod deosebit în sala Brâncuși.

În seara aceleiași zile, la Hotel Astoria, a avut loc un banchet de gală, unde Românil din New York și împrejurimi au avut ocazia să întâlnească familia regală.

Sâmbătă 27 Aprilie, în saloanele dela Waldorf Astoria, familia regală s'a întâlnit cu membri ai comunității române, prilej cu care fostul rege a răspuns unor întrebări puse de participanți și a explicat în puține cuvinte, dar destul de clar despre situația actuală a României și mijloacele de îndreptare într-un stat monarhic.

Duminică 28 Aprilie, familia regală a participat la slujba religioasă ținută de I.P.S.S. Episcopul Nathanael al Episcopiei Ortodoxe Române din America și Canada și de un sobor de preoți veniți special la New York pentru acest eveniment. După oficierea Sfintei Liturghii familia regală s'a dus la Biserica Sf. Trei Ierarhi din Ridgewood, unde era așteptată de Români din acea parte a metropolei.

Demascând neocomunismul care se află la putere în România, Regele Mihai și familia regală, în vizita făcută în Statele Unite, a lăsat o impresie plăcută în sufletele participanților, întărind ideea că regalitatea continuă să fie o armă împotriva comunismului.

NOUL COMITET UDPR

Adunarea generală a Uniunii Fostilor Deținuți Politici din România în ședința ținută la Geneva, Elveția, în ziua de 20 Aprilie 1991, a ales un nou comitet de conducere care arată astfel:

Președinte: Dumitru Ionescu - Vicepreședinti: Constantin Rășcanu

(Elveția), Grigore Caraza (USA) și Dumitru Mircea Vasilescu (Germania) - Secretar și casier: Ion Călin Dimitriu - Cenzori: Cleopatra Mihailescu și George Mazilu (Elveția) - membri: Elisabeta Buzi și Ioana Nicolau (Elveția) - Consilier juridic: Tudor Boros (Suedia) iar

purător de cuvânt a fost desemnat Constantin Mareș.

La lucrările Adunării a luat parte și Constantin Ticu Dumitrescu, Președintele Asociației Fostilor Deținuți Politici din România, venit din țară, pentru a relata asupra situației politice din România.

IN MEMORIAM

CONSTANTIN DARDAN

Aur a României. Reintors la București devine iarăși președinte de secție la Curtea de Apel, unde rămâne, până la plecarea Regelui Mihai din țară, când este arestat și închis pentru doi ani. După eliberarea din închisoare a fost mulți ani șomer până când și-a găsit un post de translator.

Succesul profesional, al lui Constantin Dardan, nu s'a datorat numai faptului că a fost un jurist par excellence, ci și faptului că a fost un om foarte onest și corect. Născut la țară, unde a cunoscut nevoile și nedreptățile la care erau supuși acești bieți oameni fără nici un fel de reprezentare în fața legilor pentru mulți ani, DATORIA de a face dreptate și a apăra această pătură de populație, a considerat-o sfântă. În perioada aceea când scopul avocaților era îmbogățirea cât mai repede, nu a fost ușor pentru el de a-și menține idealul pentru care se consacrase. A rămas sărac cu conștiința curată. Si n'a avut nimic de regretat.

Împreună cu soția mea Stela, am avut fericirea de a-l cunoaște pe Constantin Dardan foarte bine și am fost chiar onorați să știm că el ne considera ca buni prieteni. În multe ore de conversație - multe înregistrate pe bandă de magnetofon - pe care le-am avut cu dânsul, uneori ne-a povestit mici incidente din viața lui care aveau ramificații politice. Ne amintim bine, de exemplu, de cazul șoferului său, care

oprid automobilul pe când Dardan se întorcea dintr-o inspecție de la țară, la 28 Iunie 1940, n'a mai vrut să o pornească spunând că s'a stricat și nu poate s'o repare. Dardan a scos revolverul și i l-a pus la tâmplă, zicând "dacă nu pornești mașina în cinci minute, rămâi și tu mort lângă ea." Mașina a pornit imediat și ajungând la Chișinău la timp a reușit să-și ia familia și să se refugieze. Un alt incident mai complicat a fost când Petru Groza i-a sugerat să apeleze la George Stere, președinte la Curtea de Casație, și la Boila, președintele Tribunalului Poporului, să fie mai linienți cu condamnarea Mareșului Antonescu. Ceea ce a făcut, dar din păcate fără rezultat favorabil.

În California, Constantin Dardan a venit în 1975 la fiica lui Adriana, locuind împreună cu ea și nepotul lui în Hollywood. Când vremea îi permitea mergea la plimbare în fiecare zi pe străzile Hollywood-ului.

De câte ori ne întâlneam îmi spunea că nu mai are mult de trăit și de aceea când am prânzit împreună ultima dată, prin Ianuarie a.c., nu i-am dat atenție când a cerut să mai ciocnim zicând, "Simt ca aceasta este ultima oară când mai ciocnim paharul". I-am răspuns că vom ciocni și când va sărbători o sută de ani. S'a uitat la mine cu un zâmbet trist și a zis "Nu dragul meu, eu o să mai ciocnim... e timpul să mă duc... mă așteaptă..." și a rămas privind în vâh fără să mai spună o vorbă până când s'a dat jos din mașină și atunci a zis: "Te rog, când vorbești cu Anton (Crihan), spune-i că îmi pare rău că n'am mai avut ocazia să-l mai văd odată și dragă Ioane, nu uitați frații basarabeni." S'a oprit la colțul casei și a ridicat bastonul în semn de salut. L-am urmărit în oglinda automobilului stând în colțul casei, tot cu bastonul sus, până l-am pierdut în trafic.... DUMNEZEU SA-L PRIMEASCA!

Jon CEPOL

COMEMORAREA ZILEI DE ZECE MAI

SYDNEY

Duminică 5 Mai, a.c., la Biserica Ortodoxă Română "Buna Vestire" din Sydney, de fapt prima Biserică Română înființată pe acest continent îndepărtat al lumii, tot într-o Zi de 10 Mai, 1952, s'a oficiat un Parastas în memoria Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta, cunoscută sub numele de Carmen Sylva. Părintele Paroh Mihai Anghel a

reamintit celor prezenți rolul decisiv pe care acești monarhi l-au avut la crearea României moderne. S'au menționat cele trei evenimente importante, care au făcut din 10 Mai ziua națională a României:

La 10 Mai 1866, sosirea Prințului Carol la București, însoțit de Ion C. Brătianu;

La 10 Mai 1877 - Pro-

clamarea Independenței în Parlament, după războiul glorios al Armatei Române, contra Turcilor, la Sud de Dunăre;

La 10 Mai, 1881, Proclamarea Regatului și alegerea Prințului Carol ca Prim Rege al României.

Ziua de 10 MAI a devenit, pe bună dreptate: ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

cele două grupuri ale lui, de copii și de tineret care au fost organizate de Dr. Ilie Pavel și Liliana Ciupel.

Festivitatea a fost organizată de Parohia "Năsterea Domnului".

Duminică 12 Mai, la sala parohială a avut loc un program comemorativ pentru 10 Mai, la care s'a recitat și a vorbit Prof. Gheorghe Rădulescu.

Clocărlan, și apoi o prezentare de costume românești de familia Pop.

Președintele Asociației Canado-Română Ottawa-Carleton, Dl. Ion Zaharia, a rezumat activitatea culturală a celor 3 ani de existență a acestei asociații.

Încheiere, Dl. Zaharia a vorbit despre ziua de 10 Mai.

CHICAGO

cu o cuvântare despre însemnătatea zilei de 10 Mai, ținută de D-na Lucia Pop. Apoi a luat cuvântul D-na Pat Michalski, care a omagiat sărbătoarea națională românească, în numele guvernatorului Statului Illinois, Jim Edgar.

După cuvântări a urmat un spectacol de dansuri populare românești, dat de Ansamblul "Miorița" cu

OTTAWA

din Ottawa. Dl. George de Lisle, Secretarul OCDC a prezentat programul întrunirii. Programul a început cu conferința D-nei Paula Vachon, istoric de Artă, vorbind despre "Tezaurul de Artă ale României". Au urmat trei dansuri realizate de familiile Timofte, Ilie Popescu, M.

În programul anual de comemorări naționale ale grupurilor etnice din Chicago program pus sub auspiciile Primăriei Municipale - ziua națională a Românilor este 10 Mai. Programul comemorativ pentru 10 Mai a avut loc în Piața Centrală a orașului de lângă Primărie și Centrul Civic.

Programul a început

Consiliul Internațional de Muzee - ICOM-UNESCO "Ottawa-Branch Committee for the Documentation on Costume", O.C.D.C., împreună cu "Asociația Canado-Română Ottawa-Carleton", au organizat o seară artistică-folclorică de 10 Mai, în Auditoriumul Bibliotecii Publice

ȘTIRI, ȘTIRI, ȘTIRI

TRANSMISE ȘI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

SĂ ÎNVĂȚĂM LIMBA SOVIETICĂ(!?)

În România triumviratului Pauker-Luca-Dej și a entuziasmelor tip Bumbăști-Livezeni, studiul limbii ruse era cvasi-obligatoriu. Predarea ei se făcea la orice nivel de învățământ, mai puțin cursul primar.

Apoi, în "epoca Ceaușescu", când se construia (în zdrăngă, lănit, dărdăind și pe bălăile) "societatea socialistă multilateral dezvoltată", chestia s'a mai temperat, dat fiind și "opozițiunea" pe care o făcea scorniceșteanul față de Kremlin. Au mai rămas însă destule secții de limbă rusă, cu belsug de locuri, pe lângă toate facultățile de filologie; deh, aveau și unii K.G.B-iști nevoie de o meserie "de acoperire", iar diverșii șfertiocți și căzăturile p.c.r.-iste de tot soiul (activiști, milițieni, securiști și beizadelele lor) de o diplomă universitară.

Credeam că după Decembrie 1989, când am pășit pe calea "democrației cu zămbet larg", aceste secții se vor mai reduce în favoarea suplimentării locurilor la limbile de largă circulație (engleza, franceza, spaniola). Dar la 5 Aprilie 1991, președintele Ion Iliescu a semnat la Moscova, împreună cu președintele (și secretarul P.C.U.S.) Mihail Gorbaciov, Tratatul de colaborare, bună vecinătate și amicizie (bine că nu "veșnică prietenie" - n.n.) între România și U.R.S.S., unde figurează și un articol în care se prevede că părțile "vor încuraja studiul limbilor părinților, inclusiv în școli și instituții de învățământ superior".

În Republica Moldova, pământ românesc și al României, studiul limbii române e dela sine înțelesă. Însă e greu de crezut că în alte părți ale U.R.S.S. va fi studiată limba română, exceptând, firește, școlile K.G.B.-ului. La noi, revenirea în forță a limbii ruse va fi în detrimentul studiului limbilor străine de largă circulație. S'ar fi putut, bineînțeles, crea grupe de studii pe baza solicitărilor. Nu era nevoie să ne și angajăm în mod expres prin textul tratatului.

Dar marxistii, originali sau nu, mascați au ba, mai nutresc speranța victoriei mondiale a comunismului. Rușii, bolșevici sau nu, au avut și mai au gust pentru mesianism.

Deci, învățați, învățați, învățați la limba lui Iliescu sau la limbașele lui Iliescu - limba sovietică!

ROMÂNI, AVEM DREPTUL SĂ SCUIPĂM!

Da, avem dreptul să scuiptăm! Avem obligația să scuiptăm!

Avem dreptul și obligația să scuiptăm guvernul și partidul de guvernământ din România, legate prin fire subterane de Kremlin, guvernul și partidul

totalitar din România care neglijează interesele naționale, continuă politica Internaționalii Comuniste și n'a ridicat, până acum, problema Basarabiei la O.N.U. Tribunalul Internațional dela Haga sau alte foruri internaționale.

DESPRE ÎMPĂCARE

În mai lungă sau mai scurtă noastră trecere vom afla mai multe sau mai puține adevăruri. Dar fiecare e dator în numele Christiceii Răscumpărări să caute fără încetare Adevărul, simțit, dar de nedeslușit în această lume, ci în Veșnicie, acolo unde sunt alte dimensiuni, alte căi, unde nu-i pricină de lacrimi și rățăire, acolo unde e slavă.

Pe acest pământ nu vom cobori Pacea. Suntem datori, însă, a păzi relative, nestatornice păci. Omul trebuie să caute împăcare, în numele Christiceii Răscumpărări.

De neînțeles îmi pare (deși, vai, înțeleg prea bine!) intoleranța între credincioși. Se știe foarte bine cine a aruncat și mai aruncă sămânța zavistiei. Răul strălucește de multe ori ca un finger și nu întotdeauna îl recunoaștem. Luminează-ne Cuvântul! Căci-precum spunea Diaconul Coresi - "noao nu ne vine legea din Ierusalim, nece dela Roma, nece de în țara Grecească, nece dela Moschicească, ci e lăsată și tocmită de Iisus Hristos".

DUPĂ FURTUNĂ

..., șitonat, dar reluându-și mărăitul (încă nepermițându-și lătratul), George Boieru, bulibașa dela "Renasterea bănațeană", își permite, deocamdată mici "întepături" la adresa Societății Timișoara și Asociației Foștilor Deținuți Politici.

Evident, "mondenitățile" le semnează... anonim. Reamintim că pe "tovarășul" George Boieru îl așteaptă mai multe procese pentru ofensă și calomnie.

GUVERNUL NEOCOMUNIST DIN ROMÂNIA SPRIJINĂ COMUNIȘTII SĂRBI

Într-o conferință de presă consacrată evenimentelor dela Boroșele, Dl. Slavce Degoricija, adjunct al ministrului de externe al Croației, a declarat că există dovezi potrivit cărora atacul lansat împotriva forțelor de poliție create a fost efectuat de forțe teroriste profesionale; în acest context, Dl. Degoricija a spus că au fost receptate mesaje cifrate în limba română și nu este exclus ca la operațiuni să fi participat membri ai fostei securități din România.

Bineînțeles că "tromboniștii" dela Ministerul Afacerilor Externe al României neagă totul, aceste afirmații fiind, zice ei, în totală disonanță cu politica de bună vecinătate în care guvernul român este deplin angajat.

Să fim serioși, domnilor! Iliescu s'a pupat în bot cu guvernul comunist al Iugoslaviei, e adevărat, dar știm care e atitudinea lui față de guvernul dela Zagreb, față de cei care doresc independența Statului Croat.

EȘURI STRATEGICE?

Eșecul recentelor vizite peste hotare, a președintelui Ion Iliescu în Regatul Unit și a premierului Petre Roman în S.U.A., a fost prezentat de "domnul" Bogdan Baltazar, purtătorul de cuvânt al guvernului, drept "convorbiri cu înalte personalități politice" și "luări de contact cu importanți oameni de afaceri".

Ne aducem aminte că, în timpul celei de a doua conflagrații mondiale, fiecare înfrângere a armatei germane era numită de către Goebbels, pentru uzul vulgar, "retragere strategică".

"Dl." Bogdan Baltazar e numit și "purtătorul de minciuni al guvernului".

O NOUĂ SFIDARE

Criminalul Emil Macri, decedat la arest în urma unui atac de cord, a fost înmormântat cu onoruri militare!!

Dl. Cornel Bădoiu, președintele completului de judecată, șocat de acest fapt, într-un interviu acordat postului de radio București, a citat din depozitia decedatului, prin care acesta își recunoștea participarea la represaliile din Decembrie 1989 și complicitatea cu regimul ceaușist.

Până când vom suporta să fim sfidați?

Funiile sunt deja împletite, "domnilor" Ursu, Măgureanu, Stănculescu!

NEULANDERERISMELE "ROMÂNULUI" PREMIER ROMAN

În cadrul unei conferințe de presă în S.U.A., Prim-ministrul Roman a declarat că forma de stat, republica sau monarhia, va fi hotărâtă de către poporul român

printr-un referendum. Însă, după cum știm toți, Parlamentul zdoritor neo-bolșevic a votat contrariul: nu va avea loc nici un referendum.

"RECALIFICAREA"

Exclus din Societatea "Timișoara" și din redacția cu același nume, fostul (?) Informator al Securității Vladimir Ștefan Petrescu ("agentul Tecu Mocea") a fost "miluit" cu o nouă "pîine": e "boss" la un magazin de legume-fructe, pe bulevardul Take Ionescu (fost Leontin Sălăjan) din Timișoara.

Menționăm că respectivul magazin se află vis-à-vis de sediul Serviciului Român de Informații.

Deh, încopățaiți D-lui Virgil Măgureanu au nevoie de fel de fel de... "furaie".

O NOUĂ MINCIUNĂ

A GUVERNULUI

Prin mijloace mass-media (TVR și presa "pro"), guvernul României a declarat pe anul 1991 un deficit bugetar de 37,3 miliarde lei.

În realitate este vorba de... un excedent de 61,7 miliarde lei!!!

Deci, în 1991 statul încearcă să-și ascundă veniturile reale, instituind un bir enorm pentru cetățeni, urmând ca în anul 1992 să folosească aceste "economii" în... campania electorală.

Minciuna continuă să fie politică de stat în "spațiul mioritic".

Si "electoratul matur dela 20 Mai 1990" înghite... înghite... înghite.

"RAIUL" POSTCEAUȘIST AL DEMOCRAȚIEI "ORIGINALE"

—Radu ȘERBAN—

De aproape 16 luni atmosfera din România este încărcată de neliniștea și îngăunața zilei de mâine.

Dănuile comunismului cu fafă "umană", "democrată", persistă vechile metode teroriste ale SRI-știlor (securiste), presa de opoziție, cea adevărată este obstrucționată și amenințată permanent de către putere.

Românii li se impune în mod arbitrar Republica prezidențială-ca unica formă de guvernământ. Trăim dramatica și ireversibila degradare a situației economice, instigările etnice din partea puterii, prin intermediul șantajului moral. Reformele guvernului comunist au un caracter pur formal, starea sănătății și existenței oamenilor a coborât sub nivelul admisibil, în timp ce specula, delațunea, mita, corupția, șantajul, hoția, violența, teroarea, minciuna și lipsa spiritului civic domnesc societatea românească.

Somajul și pauperizarea sunt obiectivele majore în programul economic al guvernului comunist pe anul în curs; în care puterea de

cumpărare a salariilor și pensilor a scăzut considerabil, iar chelbuiile populației sunt cu mult mai mari decât veniturile. Vor scădea implicit produsul național, producția industrială, investițiile, exporturile și numărul de salariați în industrie.

Prima etapă a așa zisel "liberalizării" a președintelui 1990-a fost un total fiasco, în fond președintele a explodat pentru a acoperi pierderile uriașe din activitatea economică și financiară a întreprinderilor.

Au explodat președintele concomitent cu diminuarea considerabilă a calității produselor, utățile economice de stat vând la prețuri de speculă produsele cumpărate dela importatori. Statul și-a luat în serios rolul mult răvnit, acela de bînzăruș, permițând existența pieței negre și accentuarea inadmisibilității a speculei.

Dela 20 lei cât a fost inițial, la cursul oficial, dolarul american a sărit la 35 lei în Noembrie trecut, ca să atingă în Aprilie curent 60 lei! La bursa nea-

gră dolarul american se cumpără cu 200 lei, iar marca cu 130 lei!

Liberalizarea sau explozia incredibilă, înșușă și inadmisibilă a președintelui prin ea însăși, nu poate conduce la relansarea și structurarea producției, deoarece a scăzut considerabil atât producția, cât și calitatea mărfurilor. "Reforma" guvernului comunist din România are ca efecte directe:

- înfiorarea speculei și a înfălșelii;
- îmbogățirea rapidă a deținătorilor de capital bănesc murdar, dubios, ilicit;
- apariția shop-urilor pe valută - sursă sigură de înflorire a pieței valutare negre și de umilire a populației;
- concentrarea de capitaluri bănești în mâinile speculanților și bînzărușilor (cu deosebire balacacheșii, benzinarilor, aprozarilor, securiștilor, nomenclaturistilor - îmbogății fără muncă!);
- blocajul complet al sistemului economic, prin indisciplina în muncă, lipsuri de tot felul, scăderea catastrofică a producției și creș-

terea explozivă a costurilor; - sărăcirea populației, aducerea ei la sapa de lemn, în pragul disperării în lupta pentru supraviețuire, reducerea considerabilă a puterii de cumpărare a salariilor și pensilor;

- păstrarea intactă a esenței comunismului, a proprietății de stat asupra capitalului, care duce la speculă, corupție, risipă și îmbogățirea fără muncă a profiturilor vechiului regim ceaușist.

"Reforma" actualului guvern comunist din România - în fond o simplă, brută și înumană majorare de prețuri și scumpire inadmisibilă a costului vieții, va fi considerată de istorie ca o mare caclama politică. Buzuriile și birurile percepute astăzi dela populație, de către conducerea comunistă care s'a menținut la putere prin fraudă electorală, sunt mult mai consistente ca cele percepute de dictatura ceaușistă.

Așa zisa economie de piață, "originală" ca și democrația actuală din țară, asigură toate premisele u-

nei creșteri economice... negative, statul luând impozitul pe profit, profitul și economiile populației, în scopul de a le folosi în vederea... câștigărilor alegerilor, care s'ar putea să aibă loc, înainte de 1992. Liberalizarea președintelui, în condițiile actuale, nu este decât scumpire, iar reforma fără adevăr, nu există. Baza unei reforme reale rămâne proprietatea, ca singura cale dela centralismul economic, la economia de piață liberă și dela dictatura comunistă la statul de drept. Ori atâtea vreme cât la conducerea României se vor menține comunistii rebotizați și deghizați vizibil în FSN-ști, nu vom putea face nici un pas înainte, spre a ieși din "raiul" postceaușist și a scăpa de foamete, mizerie și sărăcie.

Colac peste pupăză, Președintele "ales" al țării s'a grăbit în săptămâna patimilor să răspundă prezent la ordin, precum un școlar cuminte și ascultător, spre a semna la Moscova - Tratatul unii rugini naționale fără precedent - de așa zisă

bună vecinătate și amicizie între România și Uniunea Sovietică. Cu alte cuvinte a dat fuga la marele lui stăpân și susținător dela Rășărit, spre a recunoaște prin semnătura sa "legitimă", că cele 23 de milioane de oameni din România nu au nicio pretenție teritorială asupra Basarabiei, Bucovinei de Nord, ținutului Herțel și Insulei Serpilor - fără însă a-l fi întrebat măcar, prin referendum, pe Români din dreapta și stînga Prutului.

Po măsura ce curba nemulțumirilor firești se apropie de apogeu, se amplifică marsurile și mitingurile de protest, însoțite de strigătele de revoltă ale Românilor:

"Nu mai vrem nici un pic, președinte bolșevic!"

"Iliescu și ai lui, trădătorii neamului!"

"Iliescu și Roman, o seceră și-un ciocan!"

"Iliescu ce mai stai, vine Regele Mihai!"

"FSN, agenții KGB!"

"Jos Iliescu", "Jos Comunistul!"

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

SE CERE SCOATEREA "PE DOUĂ BEȚE" A D-LUI BĂRLĂDEANU DIN ACADEMIE

"România Liberă" (29.3.91) dedică prima pagină articolelor: "Titlul de academician al domnului Alexandru Bărlădeanu contestat de intelectualitatea română."

Peste 800 de profesori, conferențieri, lectori și asistenți universitari, directori de instituții de cultură și știință, doctori, ingineri, arhitecți, etc. au semnat o scrisoare adresată: "Domnului Președinte al Academiei Române" din care compilăm:

"Dela înființarea sa, Academia Română a urmărit constant, până la începutul erei comuniste, să dea înaltul său gir doar celor care, prin valoarea operei și a calităților lor morale, marceau emblematic chipul spiritual al țării. Demnitatea valorilor autentice, inițiată de comunism în România, a favorizat pătrunderea în acest for a imposturii și mediocrității."

Cu toate eforturile meritorii de a păstra onorabilitatea ei instituțională, Academia Română "... n'a putut evita compromisiuri prin acordarea supremei distincții științifice unor persoane a căror prezență în forumul suprem științific al țării nu avea nici o acoperire în opera și ținuta morală a acestora."

Pentru "... restituirea unei corecte ierarhii a valorilor", semnatarii roagă pe Președintele A.R. să convoace "plenul Academiei Române pentru a decide în ce măsură Dl. Alexandru Bărlădeanu merită să rămână membru și vice-președinte al acesteia".

"Dl. Bărlădeanu nu are operă științifică", iar activitatea sa economică în baza căreia a fost acceptat, s'a desfășurat într-o vreme în care economia țării era supusă unei spoliări fără precedent și unor orientări falimentare ale căror efecte dramatice se resimt până în prezent." Apelul se termină:

"Pentru aceste motive considerăm incompatibilă cu prestigiul Academiei menținerea, pe criterii de strictă oportunitate politică, în calitate de membru și vice-președinte al acesteia a unei persoane a cărei activitate nu a servit micșinată înaltelei idealuri intrupate de instituția academică."

Lenca lui Nicolae, "Savanta cu renume mondial", a fost mai norocoasă, a murit până n'a citit în ziar "Academiciana Repetentă")

SEZONUL DE VÂNAT GENERALI!

"Fostul șef al serviciului de spionaj din România, generalul colonel Nicolae Doicaru - scrie "R.L.", 9 Mai - a fost ...simucis din greșeli... În cursul unei partide de vânătoare. "Acidentul" a fost și este ținut în secret...iar familia refuză să dea indicii despre cele întâmplate."

Moartea lui Doicaru remintează de "...moartea altor generali - Gică Popa, președintele completului de judecată în procesul lui Ceaușescu și, mai nou, Emil Macri...continuă să ridice semne de întrebare - scrie "R.L." - Doicaru, în noara zilei de 22 Decembrie, pendula între sediul fostului CC și Televiziune."

Au dispărut acești generali - ne întrebăm noi - pentru că știau de crimele comise de liderii feșeniști? Pentru că doreau să introducă monarhia ori erau agenți dubli, "a la Pacepa"?

TV-R OR TV-PCR?

E vorba de Televiziunea care-și spune Română, dar care servește, doar interesele "Partidului Coșciorilor Rătăciți" (P.C.R) Alianța Civică a plătit stațiunii TVR suma de 18.000 lei, costul unui spot publicitar legat de mitingul "A.C." din 12.4.91.

TV-R a dat chitanță pentru banii încasați dar n'a transmis anunțul-reclama plătit.

Așa se emînă în "De-mocrația Originară."

P.S.M.-UL MÔȘTENEȘTE P.C.R.-UL

P.S.M.-ul, fiul legitim al PCR-ului, a reușit să-și cumpere două vile la Neptun pentru beneficiul partidului. Dl. Verdeț, fostul lider roșu sub Ceaușescu și Super-șef al PSM-ului a obținut vilele la licitație (doar câteva milioane lei) prin intermediul lui Ion Dumitrescu, șeful secției PSM (ciștește P.C.R.) din Constanța.

CÂND NE SCĂPĂM DE LĂTURI?

Nu ne referim la tovarășii din FSN, ci la lăturile care nu-și găsesc drum prin canalele Capitalei.

Construcțiile din timpul "Erei Fericeite" au infundat drumul sturgerilor către subsolul Dâmboviței, așa că după ploaie multe străzi din București realizează cu cele din Veneția, la care se adaugă mirosul indigen al "trandafirilor".

DE CE NU LA MOSCOVA?

Apărarea a cerut, și s'a aprobat, ca procesul celor 24 de foști ofițeri de securitate și armată acuzați de genocid săvârșit la Timișoara, să fie judecat la București. Motivul e că martorii, din cauza drumului, cheltuielilor, etc. nu vor putea fi prezenți.

Unii au dorit să mute procesul la Moscova, dar s'au răzgândit.

IAR MINȚI D-LE MINISTRU!

În cotidianul "România liberă" (18 Aprilie 1991), generalul Victor Stănculescu afirmă că în Decembrie 1989 armata nu a tras în popor.

Amintim domnului Victor Atanasie Stănculescu că unul din puținele cazuri referitoare la Revoluție, rezolvate de (in) justiția română, se referă la ofițerul M.Ap.N. Vasile Joițoiu, condamnat la 18 ani de detenție fiindcă i-a împușcat pe soții Vasile și Lepa Bărbat, la 17 Decembrie 1989; Lepa Bărbat a murit, fiind arsă la crematoriu.

"GURA" TIPOGRAFULUI

ADEVĂR GRĂIEȘTE

Sub fotografia D-lui Petre Roman, apărută în ziarul "România Liberă", în loc de afirmarea că D-sa: "În timpul dictaturii am mâncat salam cu soia" a apărut: "În timpul dictaturii am mâncat salam CU ZOIA" (Sublinierile noastre).

CĂTRE ÎNNOIREA BISERICII

ORTODOXE ROMÂNE

La a patra Conferință Națională a preoților din Biserica Ortodoxă Română (6-8 Mai) unde au asistat 700 de preoți, s'a preconizat tipărirea, până la toamnă, a unui manual unitar de religie, înființarea unei Bănci a Ortodoxiei Române, și s'a discutat poziția bisericii în eventuala reinstaurare a monarhiei.

Preotul Nicolae Adrian, unul dintre inițiatorii conferinței, a declarat: "Poporul trebuie să hotărască ceea ce dorește mai întâi: republică sau monarhie." (Notă: o aluzie la declarațiile Patriarhului care, peste voința poporului a închinat suportul Bisericii mai întâi PCR-ului și acum FSN-ului).

Remanierea guvernului:

PROPUNERI ȘI REFUZURI

Dl. Petre Roman și-a schimbat călușarii: a reținut pe cei care trebuiau dați afară, au fost dați afară cei care nu trebuiau să fie numiți și au fost numiți cei care s'au puțin capabili decât cei dați afară.

Incolo totul e "la Petre Roman".

Trei portofolii oferite opoziției, care nu-i opoziție și nu reprezintă partidele istorice: singurul fapt îmbucurător e că două ministere (Finanțe și Economie) s'au contopit sub conducerea d-lui Eugen Dîjmărescu, (FSN), un economist susținător al pieței libere.

Lista propusă:
- DAN MIRCEA POPESCU, (FSN) ministru înscărcinat cu Calitatea Vieții și Protecția socială;
- CONSTANTIN NICULAE SPIROIU, ministru Apărării Naționale;

- MIHNEA MARMELIUC (personalitate de opțiune

"UN GOLAN DELA ACADEMIA FRANCEZĂ"

Așa-și semnează scriitorul Eugen Ionesco, membru al Academiei Franceze, protestul transmis de "Europa Liberă" și adresat guvernului din București.

"... în fața evenimentelor rușinoase care au avut, din nou, loc în Piața Universității. Ele sunt o dovadă că zilele de 14, 15 Iunie 1990 nu au fost o simplă întâmplare. De altfel, între timp, au avut loc și mineriade individuale cum a fost cea îndreptată împotriva lui Barn Rădulescu, a lui Petru Creția."

După ce autorul "Rinocerilor" semnalează ultimul asalt împotriva ziaristului Mihai Băcanu, care demascase abuzurile de putere ale premierului Petre Roman etc. ajunge la concluzia:

"Metodele ceaștise funcționează deci mai departe și chiar într-un mod mai spectacular"; iar în ce privește vizita lui Mitterrand la București, ea "...devine acum o insultă la adresa celor răniți pentru că și-au demonstrat voința de libertate."

AMÂNDOI MINT, DAR AU ȘI DREPTATE

FSN-ul a rămas fără Dl. Bărlădeanu, și Dl. Bărlădeanu a rămas fără FSN. Exit-ul D-lui Bărlădeanu a fost urmat de un meci la televiziune cu vechiul tovarăș Brucan. (Când apare ziarul, Dl. Brucan se află încă în tabăra D-lui Roman, N.R.)

Arbitrii de pe tușă au ajuns la concluzia: toate acuzațiile aduse de Dl. Brucan D-lui Bărlădeanu sunt adevărate și, vice-versa, toate acuzațiile aduse de Dl. Bărlădeanu D-lui Brucan, sunt și ele adevărate. În schimb recordul de fapte mărețe etalat atât de Dl. Bărlădeanu cât și Dl. Brucan, sunt minciuni sfruntate.

Un grup de turiști a vizitat mănăstirea "Căldărusan" și ca amintire, a vrut să ia niște fotografii. Au fost opriți de un ofițer care le-a cerut "autorizația" de a fotografia.

Sunt aproape 1 milion de handicapați. Ei cer să se facă deosebire între noțiunea de "handicapat" și cea de "incapacitate de muncă". Ei cer ca handicapul care pot produce la fel ca și restul muncitorilor să primească, la fel, aceeași leafă.

Athenée Palace cu izmă elvețiană. Grupul de afaceri Marc Rich din Elveția a cumpărat majoritatea acțiunilor hotelului A.P. Ei vor cheltui alte \$20 milioane pentru a-l readuce la prestigiul internațional de altă dată.

26 de firme străine vor asista la o licitație pentru luarea în exploatare a 15 perimetre petroliifere, (trei din ele situate în platforma continentală a Mării Negre.)

S'au pus în circulație bancnote de 500 lei cu chipul lui Constantin Brâncuși, și de 1000 lei cu chipul lui Mihai Eminescu.

Dacă nu puteți obține legătura directă cu Bucureștiul, încercați via Seul (Coreea de Sud) deoarece s'a deschis o linie telefonică directă între cele două capitale.

Dl. Pleșu, ministrul culturii, s'a dus în China să se cultive. Vizita a avut succes! Dl. Pleșu s'a întors și mai chinez.

Un ordin dat de Banca Națională interzice magazinelor de a face orice tranzacție în valută forte: dolari, mărci, lire, etc.

De asemenea cetățenii nu vor putea trece frontiera cu sume mai mari de \$1000 sau 2000 lei.

1000 pe zi! Conform statisticilor, 90.000 de Români au părăsit țara în primele luni ale anului.

Fosta puscărie din Oravița, Caraș Severin, va deveni o fabrică model de mezeluri. Clădirea n'avea lipsă de puscăriași, dar fabrica va avea lipsă de carne.

Prețurile minime de odihnă pe litoral pentru o persoană cu venituri mici sunt: luna Mai, cazare și masă, 220 lei; Iunie, 310 lei, iar pentru Iulie, August (plin sezon) 450-500 lei pe zi.

A luat ființă la București "România Viitoare, mișcare pentru adevăr, tradiție și prosperitate". Printre inițiatori se găsesc artiști, scriitori, regizori, profesori universitari, etc. Motivul organizării: "...actualul grad de dezinformare totală a marii majorități a populației României."

O nouă lege elvețiană va divulga numele celor care posedă conturi secrete. Legea nu prea înspăimântă pe depozitari deoarece le dă timp destul ca să-și transfere banii.

Printre fondurile secrete, de cca. \$38 miliarde, se găsesc și "economile" lui Ceaușescu, de care guvernul nu mai pomeneste nimic în ultimul timp. Sunt zvoniți că Ceaușescu a murit (după proces) de atac de inimă, pe când era întrebat unde-și ține \$\$\$.

Cursul oficial al dolarului: 60 de lei. O devaluare de 42%.

Se întorcea dintr-o vizită... A luat un taxi cu adresa Gara de Nord. Pe drum șoferul i-a cerut voie să se oprească un minut că-i este sete și dorește să bea un suc. Cum a plecat șoferul din mașină au apărut doi "tovarăși" care, i-au spus: geamantanele sau viața.

A venit poliția, s'a făcut anchetă, șoferul și-a exprimat regretul că i-a fost sete și călătorul s'a întors fără bagaje.

O înțelegere între hoși și șofer e o coincidență probabil intenționată.

"Viitorul", organul de presă al Partidului Național Liberal, din lipsă de bani și cititori la care se adaugă mărirea prețurilor la hârtie, tipărit, etc. și-a suspendat apariția.

Ambasadele FSN au revenit la vechile năravuri PCR: ele continuă cu spionarea Românilor. Ambasada din Paris-scrie "R.L.", 9.5--a contactat pe sculptorul Ion Vlad, membru de onoare al Academiei Române, și a raportat telegrafic că Ion Vlad e prieten cu Jacques Chirac (nu Mitterrand!) și are păcatul de a fi monarhist.

O nouă lege pedepsește până la 5 ani închisoare, pe cei ce fac trafic cu copii. Perechile ce vor să adopte sunt adeseori purtate dintr-un loc în altul, înșelate, etc. Măsura e bună. Nici un neam nu dorește să rămână fără copii.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

ASASINAREA LUI RAJIV GANDHI

Fostul Prim-ministru al Indiei, Rajiv Gandhi, a fost asasinat pe data de 21 Mai în orașul Sriperumbudur, situat la 40 km de Madra în provincia Tamil Nadu.

Moartea instantanee a fost cauzată de explozia unei bombe, în timp ce Rajiv, în fața a 10.000 de alegători era întâmpinat cu tradiționalele ghirlande de flori. Bomba care a făcut și alte victime a fost amplasată sub brațul unei femei care a declanșat-o imediat după ce a înmănat ghirlanda.

Se crede că e vorba de răzbunarea luptătorilor de

gherilă Tigrii din Tamil, pentru faptul că Rajiv când era prim-ministru în 1989, a trimis în Sri Lanka trupe indiene ca să ajute la potolirea luptelor dintre

localnici și minoritatea tamilă.

Rajiv Gandhi care a fost ales prim-ministru în 1984 după asasinarea mamei sale Indira Gandhi, era considerat cu mari șanse de a câștiga actualele alegeri pe care le-a pierdut în 1989. El era conducătorul Partidului Congresului I ("T" dela Indira). Soția sa Sonia (fiica unui industriaș italian) a refuzat propunerea de a prelua conducerea partidului. Turul 2 și 3 al alegerilor au fost amânate pentru 12 și 16 lunie.

CERCUL VICIOS ISRAELIANO-SIRIAN

Cu toate cele patru runde de convorbiri făcute de neobositul secretar James Baker în Orientul Mijlociu, la care s'a adăugat și o rundă făcută de ministrul de Externe Alexander Bessmertnii, viitorul unei conferințe de pace care să rezolve spinoasele relații arabo-israeliene pare să fi intrat din nou într-un punct mort, în special datorită pozițiilor intransigente ale Siriei și Israelului.

Siria dorește ca ONU să aibă rolul principal, iar conferința internațională de pace să aibă caracter permanent, putând ori de câte ori este nevoie.

Israelul neagă orice rol

ONU-ului, având probabil rezerve în urma rezoluției obținută cu majoritate de voturi de adunarea generală, în care se stipulează că Sionismul este rasism. El cere o conferință care să aibă loc sub egida Statelor Unite și a Uniunii Sovietice, care să inaugureze un proces de tratate direct între Arabi și Israel fără interferențe din afară. De asemenea Ierusalimul nu acceptă reprezentanții ai OEP-ului.

De remarcat că Baker a declarat că cel mai mare obstacol în organizarea unei conferințe de pace îl constituie construirea continuă de noi așezări evreiești în teritoriile ocupate, care după cum se știe sunt revendicate de Siria, Iordania, și Egipt conform rezoluțiilor Consiliului de Securitate 242 (1967) și 338 (1973).

Pentru această declarație Baker a fost criticat de către unii senatori, iar președintele Bush a îndulcit-o puțin afirmând că nu este cel mai mare obstacol dar îngreunează calea spre pace.

Unii Arabi se tem că cei 14.000 de Evrei etiopieni evacuați de Israel, operațiunea Solomon, cu sprijinul diplomatic al guvernului american vor fi și ei amplasați în regiunile ocupate.

Israelul este îngrijorat de încheierea de curând a unui tratat siriano-libanez care ar putea transforma Libanul într-un stat marionetă al Siriei, cu amenințarea potențială de a cere Israelului să se retragă din așa zisa "zonă de protecție" organizată de acesta pe teritoriul libanez. La această stare de tensiune se poate adăuga și faptul că Siria a primit de curând rachete SCUD perfecționate, din Coreea de Nord, ca și armament din Cehoslovacia.

Pe de altă parte, ministrul Apărării Statelor Unite, Richard Cheney a anunțat că în Israel a fost stocat armament și echipament militar american pentru eventualitatea unui viitor război în regiune.

KGB-UL RĂMÂNE O MARE FORȚĂ

Prin votul său din 16 Mai Sovietul Suprem a aprobat legea care confirmă puterile aproape nelimitate ale KGB-ului.

Legea care specifică responsabilitățile securității statului nu pare a schimba mai nimic din sarcinile avute mai înainte de către acesta.

În afară de lupta împotriva activităților organizațiilor străine de spionaj și subversivă, KGB-ul va avea ca misiune apărarea sistemului con-

stituțional și a integrității statului sovietic ca și protecția potențialului său economic, științific, tehnologic și al apărării. Va lupta de asemenea împotriva terorismului și a crimei organizate.

KGB-ul va proteja pe liderii sovietici și va ajuta la prevenirea turburărilor etnice(!), iar trupele sale vor patrula granițele statului.

De subliniat că în cazuri extreme(?) poate pătrunde în locurile particulare

fără mandat, poate intercepta convorbirile telefonice, citi corespondența și utiliza alte procedee "tehnice" pentru culegerea de probe.

Sub acest aspect, luarea cu asalt de către trupele speciale ale ministerului de Interne a 20 de puncte de frontieră aparținând Statelor Baltice, când unele din acestea au fost complet distruse iar câțiva vameși au fost grav răniți, se poate să nu fie strălucind de responsabilitățile legale ale KGB-ului.

"DOAMNA DE FIER" A LUI MITTERRAND

Președintele François Mitterrand a numit în postul de prim ministru pe doamna Edith Cresson o veche colaboratoare a liderului francez pe care acesta a prezentat-o ca cea mai calificată persoană pentru a conduce guvernul în ajunul creerii în 1993 a unei piețe europene unice.

Edith Cresson (57 ani) care înlocuiește pe Michel Rocard, este prima femeie prim-ministru a Franței, și prin această optică a și fost

botezată de presa franceză ca "Doamna de fier" a lui Mitterrand datorită calităților ei asemănătoare cu cele ale Margaretei Thatcher.

Noul prim ministru are o mare experiență politică, deoarece a ocupat până acum un portofoliu la ministerul Agriculturii, apoi alături la ministerul comerțului exterior. În Octombrie anul trecut dânsa și-a dat demisia din postul de ministru al afacerilor

europene, ca protest împotriva politicii industriale necoerente în ceea ce privește contracararea expansiunii economice a Japoniei pe piața europeană.

Edith Cresson este hotărâtă ca pe plan industrial Franța să devină tot atât de puternică precum Germania, iar printr-o legislație adecvată să împiedice invadarea pieții franceze și europene cu produse japoneze.

CRIZA PREZIDENȚIALĂ DIN IUGOSLAVIA

După sângeroasele ciocniri dintre Croați și Sârbi soldate cu 19 morți și intervenția armatei federale, criza politică din Iugoslavia a culminat pe data de 17 Mai, când după trei tururi de scrutin în 24 de ore, Serbia și aliații ei politici Voivodina, Kosovo și Muntenegru au blocat alegerea reprezentantului Croației, Stip Mesić, ca președinte al țării. Acestuia îi revenea rândul la președinție pe timp de un an, conform constituției iugoslave, deoarece mandatul reprezentantului Serbiei Borisav Iovici expirase pe data de 15 Mai.

Președinția colectivă a Iugoslaviei este formată din reprezentanții celor 6 republici (Serbia, Croația, Slovenia, Bosnia-Herțegovina, Macedonia și Muntenegru) și a două provincii, Voivodina și Kosovo (ambele în perimetrul republicii Serbiei).

Pentru a fi numit oficial președinte, Croatulul Stip Mesić îi trebuiau 5 voturi din 8, dar el nu a obținut decât 4 deoarece Serbia, Voivodina și Kosovo au votat contra, iar Muntenegru s'a abținut.

Duminică 19 Mai Croații au votat cu un procentaj de 94% în favoarea suveranității în referendumul ținut pentru această problemă. De reamintit că în referendumul din Decembrie anul trecut și Slovenii s'au pronunțat cu 90% pentru un stat suveran.

Macedonia a declarat că dacă Slovenia și Croația vor

părăsi federația, ea nu va rămâne alături de Serbia.

Liderii armatelor iugoslave terestre, aeriene și navale s'au întâlnit pentru a decide rolul armatei în această criză. Conform constituției, președintele țării este și comandantul șef al armatei.

Parlamentul european a făcut cunoscut guvernului iugoslav că în cazul unei lovituri de stat dată de armată, va suprima orice asistență, iar Washingtonul a comunicat suprimarea ajutorului său economic din cauza nerespectării drepturilor omului în Iugoslavia.

Cei 600.000 de Sârbi din Croația amplasați în regiunea Krajina (Krajina) au votat prin referendum alipirea la Serbia în cazul unei secesiuni a Croației.

Macedonia a declarat că dacă Slovenia și Croația vor

GREVA GENERALĂ DIN ALBANIA

Pe data de 16 Mai sub organizarea Federației Sindicale Independente, a fost declarată o grevă generală la care au participat peste 300.000 de muncitori din Tirana și marile orașe ale Albaniei.

Revendicările majore ale greviștilor au fost: creșterea salariilor cu 50-100%, desființarea muncilor grele și a turelor de noapte ale femeilor, majorarea pensiilor, zile libere de sărbători religioase și anchetarea celor patru asasinat făcute în Aprilie împotriva unor membri ai opoziției.

După câteva zile, 300 de mineri au făcut greva foamei, numărul acestora sporind în următoarele zile, deși guvernul a anunțat că va majora salariile. Au urmat manifestații la care au participat mii de oameni și s'au înregistrat unele cioc-

niri cu forțele de ordine. Este posibilă o viitoare demisie a guvernului și for-

marea unui guvern de coaliție ce va pregăti viitoarele alegeri.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

MOSCOVA ȘI TRATATELE DE VASALITATE

Lucian G. COSTI

Dominanța sovietică asupra Europei de Est a fost consecința victoriei militare din al Doilea Război Mondial asupra Germaniei, dar menținerea timp de aproape jumătate de secol a acestei dominații a fost posibilă prin efortul concertat al puterilor armate sovietice și al diplomației Kremlinului. La rândul ei, diplomația sovietică a folosit atât serviciile diplomatice propriu-zise, cât și cele ale organizațiilor subversive a KGB-ului inițialele rusești pentru Statului, dar și pentru Biroul General Comunist, denumire mai veche). Într-adevăr, savanta a strălucirii acestor trei organisme, armată, diplomație și servicii secrete a făcut posibil un control strict asupra țărilor ocupate, un veritabil imperiu sovietic extra muros. Kremlinul a fost deosebit de atent să împiedice toate actele perfide de exploatare a națiunilor care ar fi putut să-i aducă în ghiră într-o haină legitimă, călăuzindu-se după principiile dreptului internațional acceptat de Vest.

Utilizarea modalităților și uzanțelor unanim recunoscute între țările civilizate în stabilirea relațiilor dintre ele n'a însemnat pentru Moscova o renunțare la intențiile sale de dominare, ci doar o aliniere de față, cosmetică, la o practică diplomatică pe care în fond o disprețuiește. În acest context trebuie privită obținerea sovietică pentru semnarea de tratate. Este cât se poate de plauzibilă aserțiunea că, dacă statele apăsene nu ar fi fost suficient de puternice, Sovieticii nu și-ar fi dat nici o ostentala să joace farsa punerii pe hârtie a unor obligații mutuale, atâtă timp cât ei dispuneau discreționar de țările satelit, guvernate de regimuri marionetă, care n'aveau nimic în comun cu localnicii decât limba (lucru de altfel util Moscovei, pentru că vechii trebuiau să transmită ordinele și să strângă birurile).

Diplomația sovietică moșteneste integral pe cea rusească din timpurile țarilor, considerând că tratatele sunt semnate spre a fi încălțate, dar acest gest poate fi apanajul exclusiv al Kremlinului. Concepția rusească despre acorduri este că se poate de originală: ele sunt in-

strumente care legitimează o poziție față de terțe persoane (în accepțiunea juridică a termenului) și stabilesc obligații pentru partea intrată în contract, dar nu constituie o obligație pentru Ruși decât în măsura în care interesele lor sunt servite în acel moment istoric. Din această perspectivă asupra mentalității politice a Kremlinului, este greu de presupus că efectul unui tratat româno-sovietic pe care Titulescu încerca să-l negocieze cu Litvinov ar fi schimbat cu ceva desfășurarea ulterioară a evenimentelor și ocuparea unei treimi din România de către Sovietici. Actul preferat de Moscova în relațiile cu vecinii săi mai vulnerabili este în fond ultimatumul, după cum au demonstrat-o evenimentele din perioada de glorie a Imperiului Sovietic. Din fericire însă pentru victime, puterea militară și economică a colosului a început să sufere o eroziune care nu-i mai permite să-și aplice vechile metode.

Dezintegrarea sistemului colonial sovietic din Europa, începută în 1989, a dus inevitabil la dispariția Tratatului de la Varșovia, ca sistem de alianță militară și principal instrument de control militar al Moscovei asupra Europei de Răsărit. Guvernele Germaniei, Poloniei, Cehoslovaciei și Ungariei au cerut retragerea trupelor rusești de ocupație și desființarea oficială a Tratatului. Pe 31 Martie, sub presiunea reprezentanților foștilor sateliți, Tratatul de la Varșovia a fost oficial abrogat. Kremlinul a avertizat totodată pe foștii parteneri să nu se alăture NATO, lucru care ar periclita securitatea URSS, și a îndemnat începerea de negocieri în vederea semnării de acorduri bilaterale. Aflată într-un moment de slăbiciune, diplomația sovietică încearcă să obțină avantaje chiar și în climatul internațional defavorabil în care se găsește, propunându-și ca obiective înlocuirea Pactului de la Varșovia, care avea un caracter multilateral, cu tratate bilaterale, și menținerea în continuare a sistemului de state tampon, finlandizate, ca o barieră spre Vest. Dacă aceste obiective sunt atinse, Moscova n'a pierdut practic nimic din punct de vedere militar, cu toată revolta antibolșevică ce a zguduit

blocul țărilor Europei de Răsărit.

Primul tratat bilateral a fost semnat la Moscova cu guvernul dela București, și nu în mod întâmplător. Clauzele sale nu au fost date integral publicității, dar ne putem face o idee despre conținut din reacția guvernelor dela Budapesta și Praga față de propunerile inițiale sovietice de tratate similare supuse discuției parlamentelor respective. Ambele guverne au refuzat să inscrie în proiectul tratatului orice referire la opțiunile de alianțe viitoare, care nu ar însemna nimic altceva decât o limitare a suveranității naționale și o acceptare mascată a vasalității față de Sovietici. Ambele guverne, ungar și cehoslovac, au obiectat asupra folosirii clauzei care cere ca părțile semnatare să se abțină de a se alătura unei alianțe ce poate fi considerată ostilă de către cealaltă parte, o evidentă aluzie la NATO. Mai mult, o asemenea îngrădire ar duce la o dificilă integrare în Comunitatea Europeană, integrare pe care atât Budapesta, cât și Praga o consideră esențială pentru viitorul țărilor respective.

În condițiile în care Imperiul clădit prin forța armelor și teroare se clatină, atât politic, cât și economic, și abia reușește să țină în frâu multimele aflate în grevă și mișcările naționaliste, graba cu care a fost semnată la Moscova hârtiuta care consimțea vasalitatea oneroasă și dezonorantă a României este cel puțin suspectă. Durata acestui tratat secret, căci ce altceva este, a fost stabilită la 15 ani, și a fost inclusă o frază despre inviolabilitatea frontierelor trasate țării noastre de Kremlin încă din 1940! Nu vedem nici o diferență între atitudinea unora dintre regimurile străine fanariote față de Poartă, când Țările Române erau scoase la meaz, și poziția adoptată în bloc de vârstarele nomenclaturii roșii ce constituie actuala guvernare, față de Kremlin!

Remanierarea guvernamentală anunțată parlamentului dela București a fost însoțită de prezentarea de către Petre Roman a fiecărui nou adevărat, în care au fost amintite cu emfază lucrările științifice, doctoratele și vasele contribuției ale noilor încauzați, în știință și cultură. Într-un de spus că toată activitatea respectivă

s'a desfășurat într-o perioadă în care nici o persoană care nu făcea parte din nomenclatură nu putea primi burse în Vest și publica liber articole, fără o cenzură totală. În fond, o întreagă elită a științei și culturii noastre a fost redusă la tăcere, obligată să se exileze, deci să nu producă nimic pentru țara stăpânită de bolșevici. Un astfel de criteriu, bazat pe numărul și calitatea lucrărilor, poate funcționa numai într-o țară democratică, nu în România, care a trăit cea mai dureroasă traumă în acest înșăngărat secol. Națiunea are nevoie de o reprezentanță structurată exclusiv pe baza valorilor morale. Unde a fost actualul ministru al planificării urbane când se făcea tabula rasa patrimoniului nostru cultural, când cădeau sub bulldozere palatele, vilele și bisericile Micului Paris, redus acum la o singură arătură de silozuri cenușii?

Nu, nu ne puteam aștepta la altă atitudine față de Kremlin dela emanarea unei clase care știe că singurul sprijin și singura legitimitate este acordată de Moscova. Orice concesie este făcută nu din convingere, și nici din patriotism (ce pretenție!) ci de frica multimei care fierbe de nemulțumire. Când membrii guvernului vor fi prezentați parlamentului în funcție de statura lor morală, de lupta anticomunistă, de numărul anilor de detenție, nu al lucrărilor pseudo-științifice (a căror valoare am văzut-o după starea deplorabilă în care se află țara condusă de incompetenții agramatiți, atunci vom putea spera în renaștere, reconstruire și redresare.

Abia în asemenea condiții se poate negocia un acord cu vecinul dela Răsărit, presupunând că evenimentele nu se precipită în cazamul care clocotește, numit încă URSS. Nu va fi o sarcină ușoară, după cum nu va fi simplă nici inițierea negocierilor pentru reintregirea frontierelor României, pentru că puterea dela Kremlin a avut grijă să sfășie teritoriul țării în 1940, de comun acord cu Germania nazistă, dar administrarea ținuturilor ocupate a fost încredințată RSS Ucraineană - pentru parte din Basarabia, Bucovina de Nord și Herța - și RP Bulgară - asupra Cadrilaterului românesc.

EFEMERIDE

Motto: Mai turcii decât sub Turci
Trecem printre chingi și furci

'O delegație din comuna Unirea (situată între Alba Iulia și Cluj) s'a prezentat cu un timp în urmă la București cu o cerere care a constatat: satul - conform declarației membrilor delegației - a trecut la religia musulmană shiită'. (România Liberă, 7 Mai 1991).

O văzurăm și pe asta! Ce n'au putut face Turcii în circa 400 de ani de vasalitate a Țărilor Române, ce nu s'a întâmplat sub comuniști în 45 de ani de prigoană religioasă, a reușit fesene-ul într'un singur an: să treacă Români la mahomedanism. Stirea este atât de uluitoare încât nu ne-a venit să credem, dar delegații din Unirea nu erau niște cetățeni analfabeți ci doi ingineri români, Ali și Ahmed, după moile lor nume arabe.

Ei s'au prezentat atât la Departamentul Cultelor pentru recunoașterea oficială și drept de propagandă religioasă prin televiziune, cât și la catedra de limbă arabă a Universității din București, pentru organizarea de cursuri specifice în comuna Unirea. O moscheie este pe punctul de a se construi în comună, iar fondurile nu sunt o problemă.

Ferocitatea cu care comunismul a atacat religia și în mod special creștinismul, este fără precedent în lume. Pe de o parte - în interior - o prigoană constând din arestarea, schingiuirea, condamnarea și chiar exterminarea clerului și a credincioșilor și dărâmarea sau transformarea bisericilor în alte scopuri decât case de rugăciuni, iar pe de altă parte și în special pentru motive de propagandă în exterior, toleranța existenței unei activități religioase al căror ierarhi erau elemente docile la dispoziția aparatului politic, ateu.

Păstrând tot respectul cuvenit pentru reprezentanții cultelor care au suferit pentru credința lor, dela ierarhii bisericii ortodoxe - cea mai numeroasă în România - trecând atât la catolici, la mozaici, la secenți și musulmani, toate cultele au colaborat în măsuri diferite cu politica partidului comunist. Oportunitate politică, interese personale sau instinct de conservare, pot fi justificate oricând de cei în cauză, dar regimul era declarat fățis ateu și orice colaborare cu el, compromitea credința. Se părea la un moment dat că biserica română unită rezistă cel mai eroic în catacombe, dar a trebuit să ne dezamăgească și ea. Această biserică unită, care căpătase admirația Românilor pentru faptul că ierarhii ei au preferat să moară decât să accepte formula comunistă a supraviețuirii, în momentul când a fost repusă în legalitate, printr'un interviu dat de Mitropolitul Unit unei reviste din Ardeal, plin de neadevăruri și de o crasă ignoranță a cultului pe care îl reprezintă, demonstrează ori o nepermisă pregătire teologică pentru un înalt prelat, ori - și asta ar fi mai grav - o îndelungă și necunoscută colaborare cu regimul comunist făcută public în zodia feseniei.

Setea de hrană spirituală n'a încetat niciodată în România.

Când colaborarea ierarhiei ortodoxe cu comunismul era făcută în văzul lumii, o parte din intelectuali - mai puțin conșcunțori ai marilor valori și practici creștine - ghidați și de un exotism cu tendințe ezoterice, au încercat niște experiențe transcendente, care se potriveau ca nuca în perete cu sufletul și credințele Românilor. Transcendentismul a trecut după prima încercare de sprâncene a lui Ceaușescu, dar debusolarea continuă.

De confuzia spirituală în care se află țările dominate de comunism, profită - după Revoluție - toți chemații și mai mult nechematei, dela secele zise creștine și masonerie, la cultul satanic și homosexuali.

Într-o publicație recentă din România - apar atât de multe că nu le mai pui minte numele - un individ își arată deplina satisfacție că acum, în sfârșit, în libertatea acordată de fesene, nu-i mai este teamă, nici rușine să afirme că el este "gay".

Cât de folositor este pentru Badea Ion și Lelea Stanca să afle că printre libertățile date de guvernul condus de Pedro Roman, este și aceea că se pot însura bărbați cu bărbați-ptiu, piei satano - dar nu și pot lua încă petecul de pământ din marginea satului, asta nu contează. Occidentul, ah acest mirific Occident, se va convinge însă că în România s'a acordat toate drepturile cetățenilor și va acorda Credite - cu majuscule - de care are atâtă nevoie noua "pătură super-pusă" cazaro-fanarioto-figănească, adusă cu peste 60% din voturi acum un an, de netălmăduții sclavi ai ultimei năvăliri răsăritene.

Răscolește-te în mormânt Brâncovene, care ți-ai văzut feciorii tăiați unul câte unul, în cetatea Blănișului și ți-a căzut capul sub paloș păgân pentru că n'ai vrut să te iei de credința creștinească! La Unirea, din Ardeal, so taie bărbații împrejur ca să mănânce pilaf cu Mahomed.

Si Tu, Stefan, te zbați la Putna că dregătorii țării au scos la meaz Moldova de Răsărit, temători să calce în cetățile întinse dela Hotin la Cetatea Albă, stavila puhoaielor tăărăști și muscale!

La Washington, caifele feseniste cerșesc clauza națiunii celei mai favorizate...

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului
cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMEI

TEZE ROMÂNEȘTI

— Ion BOIERU —

PRESA DIN ROMANIA

Din ceea ce ne-a căzut în mână, din ziarile și revistele românești, ne-am dat seama că țara dispune de un potențial bogat în talente ziaristice, în toate domeniile, care au surse de informații, imaginație și talent scriitoricesc. Unii dintre ziaristii din țară au și o pregătire de bază, specială, în câte un domeniu al disciplinelor științifice sau umanistice. Nu am putut distinge la prea mulți, o claritate de orientare ideologică, cu principii bine armonizate, în componența cărora să se simtă caracterul specific al unei viziuni românești.

Există, adică, o dezordine în prezentarea problemelor care se dezbate și se analizează în articolele de ziar sau revistă. Partidele politice, cele din opoziție suferă, în mod fundamental de același viciu. Problemele de azi ale țării sunt complexe, încurcate și chiar haotice. Deci, aceste partide nu pot oferi programe și direcții de orientare, nu pot înlesni ziaristilor nici un fel de percepere a realității naționale. Necazul fundamental vine de la faptul că toți, de acolo, cu mici excepții, au fost influențați sau formați într-o atmosferă dominată de ideologia marxistă.

Acum, însă, după Revoluția din Decembrie 1989, când multe pene de ziaristi, au ieșit de sub tutela marxismului și își caută cu grijă (unii) o identitate nouă, pentru a putea cuprinde intelectual noile stări de lucruri din țară și a-și manifesta propriile lor vocații, nu a apărut, deocamdată, nimeni să le îndrumeze, cu clarificări principiale și cu o aparată intelectuală, prin care să vadă esențialul și să opereze pe temeiul obiectivității, dezbătând de orice influențe nefaste și ucigătoare. Condiția fundamentală a ziaristicii este să se cunoască realitățile în esență lor specifică și să se prezinte aceste realități cu obiectivitate, cu strictă obiectivitate, altfel, se deformează realitățile și ziaristul nu-și mai poate "da seama" de ele. În circumstanțele actuale, acei ce se îndeletnicesc cu gazetăria, vor trebui să se întoarcă la izvoarele

adevurate, în primul rând, la istoria țării, și să-și însușească cunoștințele generale despre dezvoltarea istorică a poporului român, ca să poată înțelege tendințele pentru realizarea unui destin propriu, ca și ideile și caracteristicile specifice, așa cum s'au transmis acestea pe calea tradiției și, apoi, să desprindă tendințele lumii actuale, în deosebi, din Europa, pentru a se găsi punctele de comparație, de contact și pentru a înțelege în ce măsură România are nevoie de sugestii și influențe străine.

Accentul trebuie să cadă pe ceea ce este românesc în primul rând; orice material venit din afară este complementar și adiacent. Căci nu cu valorile străine se va reface țara, după dezastrul și experiența ideologiei comuniste. Această ideologie s'a dovedit falimentară tocmai pentru că era în afară de realitățile naționale, nu le putea cuprinde și înțelege și fructifica. Ideologia marxistă a fost în afară de tradițiile naționale și de aceea nu a putut să fie rodnică. Numai ziaristii care vor fi purificați de orice influență marxistă vor fi în stare să se orienteze în componentele de cultură românească și vor putea contribui la înțelegerea lor și la îndrumarea energilor creatoare pe linia devenirii organice a istoriei.

PERIOADA INTERBELICĂ, 1918-1941

Această perioadă este aceea care a fost cea mai denaturată de către marxistii din România, pentru că în această perioadă s'a încheiat unitatea națională a statului român și, tot în această perioadă au avut loc cele mai eferescente debateri de natură ideologică, în ceea ce privește viitorul României. În această perioadă s'au desenat pozițiile tinerețului român, anti-marxiste și anti-bolșevice. În felul acesta s'a definit o conștiință națională profundă. Și, marxistii din România au fost siliți să dezrădăcineze această conștiință care se opunea strădaniilor lor de a crea o altă țară.

Cultura românească, între cele două răboaie mondiale, a atins câteva puncte de culme, în

realizările ei în toate domeniile; ea și-a creat un profil propriu, atât în creațiile originale, cât și în domeniul spiritului critic, prin care se analizau operele majore și se filtrau valorile europene, care pătrundeau în interior, pe calea firească a contactelor de cultură, care în acea epocă erau libere, fără opreliști.

Azi este posibil să fie cunoscută cultura națională dintre cele două răboaie mondiale și cunoașterea acesteia va fi folositoare pentru oricine, căci i se oferă putința de a reface legăturile cu trecutul adevărat și a lua contact cu o epocă de frumoase realizări naționale, în toate domeniile de manifestare. Această perioadă este bine să fie cunoscută deoarece la sfârșitul ei s'a produs invazia ideologiei marxiste, și prin cunoașterea profilului național din această epocă se vor vedea mai bine, în retrospectivă confruntările care au avut loc, atunci, și se va desprinde cu mai multă claritate legitimitatea uneia sau alteia dintre poziții și orientări, din epoca confruntărilor.

PROBLEMA LEGIONARĂ

Această problemă este dintre cele mai actuale în România, pentru că este dezbătută în presă, în piețe publice, și în palatul prezidențial și al primului ministru.

De ce este actuală această problemă? Pentru că actuala conducere politică a țării este comunistă (nu neo-comunistă, ci get-beget comunistă) și ideologia legionară a reprezentat cea mai puternică forță națională, care s'a împotrivit comunismului și marxismului, începând cu primul an de după Primul Război Mondial și a continuat în toată perioada de regim comunist, în închisori, în biserici, în sate, în munți, în cimitire, pe străzi și în spiritul refractar care se opunea comunismului. Azi, legionarii nu se pot manifesta, ca și pe vremea lui Ceaușescu, pentru că conducerea comunistă de acum, este moștenitoarea aceluiași comunism pe care l-a practicat Ceaușescu, cu oameni uneori schimbați astăzi, dar din același cean

politic, în care a trăit Ceaușescu. Și, ca o consecință normală a faptului că regimul actual este comunist, democrația este inexistentă în România. Și atunci se impun, în mod abuziv, restricții față de libertățile de manifestare în scris, vorbire sau asamblări publice.

Într-o democrație reală, nu formală, adică pe hârtie și în retorică, toate curente sunt libere să se manifeste și poporul va face selecția care se cuvine, după socotelile lui proprii, nu după indicațiile partidului comunist sau ale altora, care se prezintă ca democrați, dar în realitate au o concepție alterată despre democrație. Mai există un al treilea punct pentru care legionarii sunt de actualitate. Spiritul naționalist și anti-comunist nu a dispărut din țară și cu toate confuziile care domnesc în țară, acest spirit apare în anumite împrejurări și ia forme concrete combative: (Proclamația dela Timișoara, Piața Universității, etc) și atunci comunistii identifică toate aceste reacțiuni puternice împotriva lor cu mișcarea legionară. Aceasta demonstrează, și ea, viabilitatea și actualitatea mișcării legionare.

Lista celor care actualizează mișcarea legionară nu se termină aici. Iată de pildă sunt foștii membri de partid comunist, care s'au infiltrat în lumea liberă și operează pe linia unei dezinformări politice. Aceștia, pentru a-și acoperi trecutul lor, încercat cu vinovații din cele mai variate, în legăturile lor oculte, prezintă pe legionari după tipicul pe care l-au învățat în școala de cadre, și face parte din bagajul lor intelectual și politic. Toate aceste forme de denaturare a adevărului nu vor putea opri procesul de refacere al societății românești cu sau fără legionari. Meritul legionarilor îl va stabili istoria după legile ei, nu după calculele pigmeilor. Toate adversitățile de până acum nu au putut lichida spiritul legionar din țară, ceea ce are o semnificație peste care nu se poate trece cu ușurință, pentru cel care vrea să priceapă rosturile istoriei.

NOTE ȘI COMENTĂRII

O SABIE CU DOUĂ TĂIȘURI

Nu mai suntem numiți "fugari" sau "transfugi" și "trădători de patrie" ca pe vremea "odiosului" și "savantei" cu patru clase. Ilici-Ilescu și guvernul lui Don Pedro Neulander, zis, conspirativ, Petre Roman, ca să sune mai valah decât toți Valahii, se poartă cu mânuși roșii vopsite în alb, față de noi exilații, de noi cei din diasporă, de noi cei ce ne-am luat lumea'n cap pentru a scăpa de urgia comunistă pe care ei o serveau atunci și o servesc și astăzi cu același patos. Dându-și cu presupusul că putem fi periculoși pentru puterea ce și-au asumat prin furțișag, ca putem fi "buturuga mică" care să le răstoarne carul conducerii, și pentru a dovedi că "e mai deștept" decât Scornicescu, au început să ne facă "curte" unora dintre noi, mai slăbuți de înger, pe care să-i atragă de partea lor - fără a-și da seama - jucând tonorului marxist, alături de ei. Bat fierul înroșit în cărbunii aprinși ai dorului de țară, prin paginile revistei "Curierul Românesc", atingând coarda subțire a tuturor desăraților. Fac legi, supra-legi și-i cară la decret, para-decrete și supra-decrete pe care le uită înainte ca cerneala cu care au fost scrise să se fi uscat, punându-le la naftalină spre a fi păstrate pentru viitorime. Așa, spre exemplu, așa zisa LEGE A CETĂTENIEI, care, la drept vorbind, nu-i altceva decât o sabie cu două tăișuri. De ce? Foarte simplu! Dar, hai mai bine să lăsăm pe altcineva să vorbească, ca să nu ni se spună că noi am inventat vaca cu lapte.

Dăm așadar cuvântul domnilor Mihai Dutchevici și Silviu Păun, semnatarii unei rubrici căreia-i spun simplu "ROMANIA" din revista newyorkeză "EPOCA" din 7 Martie 1991:

"Legea cetățeniei nu e, spunem, la fel de generoasă cu toți filii României. Fîlindă celui "care aflat în străinătate săvârșește fapte deosebit de grave, prin care vătămă interesele statului român sau lezează prestigiul României", cetățenia îi poate fi retrasă una-două, iar odată reîntors din excursie sau emigrație (legea nu precizează) poate da de belele.

"Aici chestiunea importantă rezidă în faptul că din nou și de astă dată nu în discursuri, ci în acte capitale-puterea se suprapune forțat peste noțiunile de stat, națiune, popor. Drept care, dacă-i vom vorbi de rău pe domnul Ilescu și Roman, vom vătăma, implicit, interesele statului român iar - dacă vom critica nerespectarea drepturilor omului sau vom cere să nu se acorde clauza guvernului dela București, ne facem automat vinovați de lezarea prestigiului României în lume. Asta mirosese dela o poștă a obiceiuri comuniste vechi și se lipsește exact de decretul privind înregistrarea tuturor străinilor care intră în țară. Dacă stai blând și mut pe unde te afli, ești un cetățean româno-străin de treabă, dacă fluieri în biserică, rămâi cât ai bate din palme doar un străin dușmănos, cu șanse uriașe de a fi pus rapid la punct".

E limpede deci. Mai limpede nici că se putea spune. E atât de limpede că până și "găinile oarbe" ale exilului pot descifra sensul celor de mai sus. "Odiosul" ar fi tăiat cu barda și ar fi spus-o cuprins de paranoia obișnuită: "cine nu-i cu noi, e împotriva noastră". Ilici și Don Pedro au tratat subiectul mai "cu duhul blândeții". Au procedat în spiritul nou al unui "comunism cu fața umană" (?) spunând același lucru îmblânit în alte cuvinte.

Ilici și Neulander, cântă desperați din naiul durerilor unui neam ajuns pe marginea prăpastiei, pe toate melegurile pe care le calcă cu mâinile întinse doar-doar s'o milostivi cineva să le pună în palme vreun ajutor. Si, Doamne, România care se găsea în Decembrie 1989 în admirația lumii întregi și ajutoarele veneau din toate părțile, cum s'ar fi putut ridica din mlaștina deznădejdi economice, dacă Ilescu și Roman nu-l trimiteau pe Gelu Voican pe Valea Jiului să aducă mînerli și să terorizeze capitala.

Cu ulciorul minciunii, te duci odată la fântână, te duci chiar și a doua oară, dar a treia oară nu te mai duci, găsindu-l spart. Si ulciorul minciunii lui Ilescu și Roman, s'a spart de multă vreme. Nimeni, absolut nimeni nu mai dă pe spusele lor nici o ceapă degerată.

Nu, nu mai suntem numiți în batjocoră "fugari, transfugi și trădători de țară" astăzi. Diaspora românească a devenit o mare forță care, pe drept cuvânt, mai poate face încă multe lucruri bune pentru țara din care se trag. Dar nu cu Ilescu, Roman, Brucan și Gelu Voican-Voiculescu. Nu cu "nomenclatura" ce deține astăzi puterea și pentru care exilul nu mai poate avea nici un respect.

Spunem aceste lucruri, cu mare durere în suflet că nu mai putem să ne ajutăm țara de băștină în aceste clipe grele prin care trece. Si, Dumnezeu ne știe că am fi făcut-o cu bucurie!

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

THE ROMANIAN VOICE

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L8
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

CUPON DE ABONAMENT

\$ 25 TOATE TĂRILE

☐ NOU ☐ RENEȘCIRE

NUMELE DE FAMILIE .....

PRENUMELE .....

STRADA/VA .....

ORAȘUL ..... STATUL/PROVINȚIA .....

COD POȘTAL ..... ȚARA .....